

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 570 Wydanie P

Poznań, wtorek dnia 8 grudnia 1936

Rok 31

Pod tradycyjnym hasłem

Grudzień jest miesiącem zakupów świątecznych i zimowych. Im bliżej świąt, tem rojniej się robi na ulicach i w sklepach handlowych. Staranne dekoracje okien wystawowych z siwym gwiazdorem na tle jakiegoś fragmentu krajobrazu zimowego, wprowadzają już powoli publiczność w nastrój świąteczny. Bogaty czy ubogi, stary czy młody, któż oprze się działaniu tej jedynej w swoim rodzaju atmosfery, jaką roztaczają święta Bożego Narodzenia?

Gdy za niespełna trzy tygodnie rozjarzą się w tysiącnych mieszkaniach choinki, nie zabraknie pod nimi różnych upominków i podarunków. Komukolwiek droga jest tradycja świąt Bożego Narodzenia, zawczasu pomyśli o obdarowaniu swych najbliższych. Podarki gwiazdkowe — to symbol miłości i przywiązania, jakie łączy członków rodziny, krewnych i bliskich przyjaciół. Jest to symbol piękny i wzruszający, biorący swe źródło z wyrzeczenia się i z chęci sprawienia innym radości.

Zbyt głęboko zakorzeniona jest ta tradycja gwiazdkowa, by miała ustąpić pod naporem nawet tak ciężkich czasów, jak obecne. Instynkt rodzinny w społeczeństwie polskim, mimo działania czynników rozkładowych, obcych naszej kulturze rodzimej, jest jeszcze bardzo silny. Cały szereg zjawisk wskazuje na to, iż rozpoczął się już i będzie nadal się rozwijał i potęgował proces zaciesniania się tych spójni naturalnych, które wiążą jednostkę w coraz szerszych kręgach z otoczeniem; pierwszym kręgiem jest rodzina, dalszemi — miasto czy wieś rodzinna, szerszy region geograficzny, wreszcie naród wraz z instytucjami przez siebie stworzonymi.

Na miejsce jednostki, szukającej dla siebie najwięcej praw do zaspokojenia swych własnych potrzeb i interesów, staje jednostka uspołeczniona, zdająca sobie sprawę z solidarności swych interesów i z konieczności związków naturalnych, wynikających z istnienia organicznej budowy społecznej i narodowej.

Odwrót od wypaczonego, przesiąkniętego wybujałym egoizmem i zmaterializowaniem, indywidualizmu ku formom zorganizowanego na naturalnej podstawie współzycia społecznego jest bardzo wyraźny. Słusznie dzisiaj myśli i mówi się więcej o obowiązkach niż o prawach, bo jednostronne urzędywistnienie praw jednostkowych prowadziło do upadku i anarchii moralnej i materialnej.

Rozważania te służą do wykazania, iż zgodnie z tą dokonywującą się przemianą psychiczną społeczeństwa w okresie przedgwiazdkowym, który odznacza się zwiększeniem zakupów, należy więcej jeszcze niż kiedykolwiek pamiętać o obowiązkach, wynikających z solidarności narodowej.

Pamiętajmy o naszych najbliższych, o członkach naszych rodzin, sprawiając im radość naszymi podar-

kami. Pamiętajmy jednak również o obowiązku kierowania pieniędzmi, potrzebnych na kupno tych podarków, wyłącznie do sklepów polskich i chrześcijańskich. Nie wolno nam tuczyć obcych przybłędów, gdy równocześnie kupiec polski ciężko walczy o swój byt z niesolidną konkurencją żydowską.

Pamiętajmy też przy zakupach gwiazdkowych o popieraniu wytwórczości polskiej. Im więcej towar polski wypierać będzie towar zagranicz-

ny, tem więcej rąk polskich zatrudni się w przemyśle, tem prędzej zniknie klęska bezrobocia w Polsce.

Niechaj nastroju radości w uroczyste święto Bożego Narodzenia nie zamąci myśl, iż wykroczyliśmy przeciwko powinności wobec szerszej rodziny narodowej, kupując obcy towar u kupca-Żyda! Niechaj na okres przedświąteczny szczególnie dobitnie zabrzmi dawne hasło: swój do swego po swoje!

Dlaczego?

Uwagi powyższe podkreślają doniosłość okresu przedgwiazdkowego, — doniosłość szczególnie dla kupiectwa naszego. Dodajmy jeszcze, że i rzemieślniczo zainteresowane jest bardzo poważnie ożywieniem tego okresu, zważywszy, że w dzisiejszych ciężkich czasach podarki gwiazdkowe składają się przeważnie z przedmiotów użytku praktycznego.

Niejedyn warsztat kupiecki względnie rzemieślniczy, który ledwo dyszy, obrotem grudniowym podreperowuje swe podstawy gospodarcze, by się uzbroić do dalszej walki o byt placówki polskiej, chrześcijańskiej.

Punktem szczytowym tygodni przedgwiazdkowych w handlu jest niewątpliwie t. zw. złota niedziela. Jest ona dla kupiectwa naszego źródłem największej nadziei, ale zarazem dniem najcięższego trudu, — trudu oczywiście nietylko kupców-pryncypałów, ale w tej samej pełnej mierze personelu handlowego.

To też zdumienie ogarnia, że właśnie ma złota niedziela, t. zn. na dzień 20 grudnia, wyznaczono termin wyborów do rady miejskiej w Poznaniu.

Zdumienie, — bo termin ten godzi w najżywotniejsze interesy kupiectwa

polskiego, w swobodę ruchu wyborczego szerokich rzesz personelu handlowego, a zarazem w zainteresowanie wyborcze tych wszystkich, którzy z ciężko uciulanym groszem w kieszeni zwykli w złotą niedzielę odbywać wędrówki swoje po składach i magazynach dla zakupów gwiazdkowych. Jednym słowem naznaczenie terminu wyborów w Poznaniu właśnie na złotą niedzielę, godzi w interesy mieszczaństwa poznańskiego.

Pytamy: dlaczego tak się stało?

Pytamy: dlaczego nie stało się inaczej, choć można było wybrać niedzielę inną?

Mieszczaństwo nasze rozważyło to sobie dobrane i znajdzie samo odpowiedź na te pytania.

Z tej odpowiedzi wyniknie wniosek stanowczy, bezwzględny: obowiązek wyborczy spełnimy w godzinach przedpołudniowych, możliwie nawet porannych.

To będzie właściwy wniosek praktyczny w odpowiedzi na fakt, że termin wyborów naznaczono — wbrew żywotnym interesom mieszczaństwa poznańskiego — właśnie na złotą niedzielę.

Mieszczaństwo nasze da odpowiedź.

Abdykacja czy odroczenie kryzysu

Niedzielne obrady rządu — Oświadczenie Chamberlaina — Pogłoski o abdykacji mnożą się — Formuły kompromisowe — Dziś Baldwin udzieli wyjaśnień w izbie gmin

London (PAT) Premier Baldwin, ministrowie: spr. wewn., koordynacji obrony państwa, handlu, dominjów, pracy i zdrowia publicznego oraz lord przewodniczący tajnej rady, zebrał się w niedzielę rano na Downing Street.

Korespondent agencji Havasa dowiaduje się ze źródeł miarodajnych, że poranne rozmowy ministrów miały być przygotowaniem do posiedzenia gabinetu, które wyznaczono na godz. 17-tą. O godz. 11.15 premier Baldwin w towarzystwie swego sekretarza udał się do Malborough House, gdzie odbył naradę z królową Marią. W chwilę po wyjeździe premiera Baldwina przybyli na Downing Street kanclerz skarbu, lord pieczęci prywatnej, pierwszy lord admiralacji, minister oświaty i prokurator generalny sir Donald Sommerwell.

Po powrocie z Malborough House premier Baldwin prowadził dalsze narady z członkami rządu, obecnymi na Downing Street.

Paryż. (PAT) Havas donosi z Londynu: Arcybiskup Canterbury odwiedził po południu premiera Baldwina. Podczas jego przybycia na Downing Street tłum powitał go okrzykami: „Chcemy króla Edwarda!”.

Arcybiskup Canterbury opuścił Downing Street o godz. 16.25. Tłum ponownie demonstrował i policja z trudem utorowała drogę samochodowi arcybiskupa. Na skrzyżowaniu Downing Street i White Hall dwie kobiety trzymały transparent z napisem: „Zostawcie naszego króla w spokoju. Abdykacja będzie sygnałem do rewolucji”.

Abdykacja króla jest w danej chwili uważana za wielce prawdopodobną. Krążą pogłoski, że król we wtorek opu-

ści Anglię i uda się do Francji.

London (PAT). Posiedzenie gabinetu trwało 1 i pół godziny. Wziął w niem udział doradca prawny króla.

Chamberlain oświadczył dziennikarzom, że Baldwin złoży w poniedziałek w izbie gmin oświadczenie celem wyjaśnienia stanowiska gabinetu, by usunąć nieporozumienie, jakiego mogło powstać z powodu czynionych rządowi zarzutów przez niektórych polityków. Chamberlain miał tu oczywiście na myśli Churchilla.

W dalszym ciągu podkreślił, że rząd nie zmuszał króla do decyzji i że monarcha nie sprzeciwia się opinii gabinetu, w przeciwnym bowiem razie rząd byłby się podał do dymisji. Król uchwałę powyższą z własnej, nieprzymuszonej woli i nie ma mowy o jakimkolwiek ultimatum.

Akt ewentualnej abdykacji króla nastąpiłby dopiero we wtorek. Ze rzeczywistości zapadła już decyzja i formalności zostały dokonane wskazuje fakt, że premier nie pojechał już wtorek wieczorem do króla i że posiedzenie gabinetu, które miało się odbyć w poniedziałek rano, zostało odwołane.

London (ATE). Organ lewicowy „Reynolds” dowiaduje się z kół miarodajnych, że król Edward VIII podpisał już akt abdykacji. O ile pismo to nie zostanie unieważnione w ostatniej chwili, tron obejmie młodszy brat kóla Albert - Fryderyk - Artur-Jerzy, książę Jorku, który będzie panował jako król Jerzy VI. W kołach poinformowanych sądzą, że koronacja nowego króla mogłaby się odbyć w terminie obranym

przez Edwada VIII, t. j. w maju przyszłego roku.

„Sunday Dispatch” twierdzi, że w ostatniej chwili wykonały się nowe trudności, a mianowicie rząd wolnego państwa irlandzkiego miał oświadczyć, że na wypadek abdykacji króla Edwarda VIII, nie uzna jego następcy za prawowitego monarchę. Dziennik dowiadyuje się również, że podczas trzygodzinnej konferencji premiera Baldwina z min. Simonem, zdołano znaleźć formułę kompromisową, która polega na odroczeniu sprawy abdykacji króla i pozostawia otwartą sprawę jego małżeństwa.

London (PAT). Korespondent Havasa charakteryzuje położenie, jakie wytworzyło się po wczorajszym posiedzeniu gabinetu, stwierdza, iż rozwiązanie kryzysu konstytucyjnego odroczone. Stanowisko rządu nie uległo jednak zmianie. Potwierdzają się pogłoski, iż rozpatrywano kroki ustawodawcze, jakie należałoby przedsięwziąć w razie, gdyby król twał nadal w swym zamiarze. Rozpatrywano zagadnienie następstwa tronu jedynie ze strony technicznej.

Oświadczenie, które premier Baldwin ma złożyć dziś w izbie gmin, jak przypuszczają w kołach politycznych, ograniczy się do zaprzeczenia pogłoskom o nacisku na wywieranym na króla. Od parlamentu będzie zależało wypowiedzenie się za odroczeniem rozwiązania zagadnienia, czy też rozpoczęcie dyskusji na temat kryzysu. Gdyby izba gmin zażądała niezwłocznego przystąpienia do dyskusji, rząd musiałby udzielić wyjaśnień.

Osiem punktów pokojowych Ameryki

Wielka mowa min. Hulla na wszechamerykańskim kongresie w Buenos Aires — „Należy położyć kres praktykom zrywania traktatów przez akcję jednostronną”

Buenos Aires (PAT). Na plenarnym posiedzeniu konferencji pokojowej przemawiał sekretarz stanu Hull, który zaatakował energicznie narody „gwałcące traktaty i przygotowujące wojnę”, oraz przedstawił delegatom program, obejmujący 8 punktów, celem utrzymania pokoju w Ameryce i na całym świecie.

Mówca określił stanowisko St. Zjednoczonych, które starać się będą zawsze współdziałać z innymi narodami w wysiłkach, mających na celu utrzymanie pokoju przez ograniczenie zbrojeń, kontrolę nad handlem bronią, ograniczenie zysków wojennych i przywrócenie normalnych stosunków gospodarczych. Oświadczył, że jego kraj potępi wojnę, jako metodę regulowania zatargów międzynarodowych. Istnieją inne sposoby, jak n. p. konferencje ugodowe i rozjemstwo.

Z kolei przedstawił 8 punktów swego programu, a mianowicie:

1) Wpajanie doktryny pokojowej przez wszystkie rządy.

2) Odbywanie regularnych konferencji między przedstawicielami narodów, celem rozwinięcia zrozumienia dla współpracy narodów.

3) Dla uchronienia narodów amerykańskich przed odwoływaniem się do wojny rządy poszczególnych państw winny zapewnić skuteczność układów pokojowych, do których przystąpiły.

4) Stworzenie amerykańskiej polityki wspólnej neutralności.

5) Wprowadzenie liberalnej polityki handlowej, przewidującej zniesienie barier celnych.

6) Zastosowanie podstawowej zasady współpracy międzynarodowej.

7) Przywrócenie i wzmocnienie prawa międzynarodowego.

8) Poszanowanie układów paktów i traktatów międzynarodowych, które stanowią główną podstawę równowagi międzynarodowej.

Mówca zakończył następującym oświadczeniem:

„Układy międzynarodowe utraciły swą siłę i skuteczność. Świat stoi wobec niebezpiecznego fenomenu: nietylko ogólne prawo, lecz również prawo moralne i honor rządów są deptane no-

gami. Nastąpiło bankructwo honoru. Zadaniem niezwykle pilnym jest przywrócenie zaufania w zobowiązaniach międzynarodowych. W interesie całego świata należy położyć kres praktykom zrywania traktatów przez akcję jednostronną”.

W następnym wydaniu głównem:

„SMUTNO MI BOŻE!”

przez Ignacego Chrzanowskiego

Stan zdrowia Ojca św.

Rzym (PAT). Dzienniki rzymskie donoszą, że Papież jest chory na atak podagry od dłuższego czasu. Poza tem odczuwa ból w lewym kolanie.

Ogólny stan zdrowia nie jest uważany za groźny, ze względu jednak na wiek Ojca św., liczącego 80 rok życia, przedsięwzięto wszelkie środki, aby Pius XI otoczony był jak najbardziej pieczołowitą opieką lekarzy. Nad zdrowiem Ojca św. czuwa szef służby sanitarnej Watykanu prof. Milani.

Ponadto prasa informuje, że do czasu powrotu Papieża do zdrowia, pielgrzymki przyjmowane będą w Watykanie przez sekretarza stanu kard. Pacelli'ego.

Miasto Watykańskie (PAT). Ojciec święty za namową najbliższego otoczenia zgodził się w sobotę wieczorem położyć do łóżka i przebył w niem całą niedzielę. Noc spędził spokojnie.

W ciągu dnia wczorajszego odbył konferencję z kardynałem sekretarzem stanu Pacellim. Konferencja trwała z górą trzy kwadranse.

Wiadomość o zgodzie Ojca świętego na pozostanie w łóżku powitano w kołach watykańskich z dużą ulgą, ponieważ organizm Papieża z powodu wyczerpanej pracy wymaga, zdaniem lekarzy, zupełnego odpoczynku i spokoju.

Potężna manifestacja narodowa w Opocznie

Opoczno (Tel. wł.). W rocznicę wypadków odrzywolskich odbył się tu zjazd chłopów, członków Stronnictwa Narodowego ku czci poległych w wypadkach odrzywolskich. Na uroczystości przybyło 12 tysięcy członków Stronnictwa Narodowego.

Po nabożeństwie w kościele parafialnym wśród ogólnego rozrzewnienia tłumu, a zwłaszcza osieroconych żon i dzieci na pamiętnym wzgórzu umieszczono krzyż, dowód pamięci współbraci o tych, którzy polegli w obronie sprawy narodowej.

Pani Simpson bawi w Cannes

Cannes (PAT) Pani Simpson przybyła w sobotę o godz. 23,35 do Cannes i zamieszkała w willi „Lou-vies” u państwa Crocer, przez których była oczekiwana.

Paryż (PAT) Havas donosi z Cannes, że przybycie pani Simpson do tej miejscowości wywołało tam wielkie zaciekawienie. Willa przyjaciół pani Simpson, u których się zatrzymała, oblegana jest przez reporterów i fotografów, lecz nikt nie jest dopuszczany do willi, strzeżonej przez służbę i policję z psami policyjnymi. Okna willi są szczelnie zasłonięte.

Paryż (Tel. wł.) Jak donoszą z Monte Carlo, w porcie Monaco znajduje się pod parą jacht prywatny pani Reginald Felows, bardzo bliskiej przyjaciółki pani Simpson. Fakt, że p. Felows od dłuższego czasu nie korzystała ze swego jachtu luksusowego, a obecnie nagle mobilizuje jego załogę, skłania do wniosku, że jacht ten służyć ma pani Simpson do przejażdżki po morzu Śródziemnym.

Ponadto notuje się skrętnie pogło-

skę, że król Edward prawdopodobnie samolotem uda się na Riwierę celem przyłączenia się do wycieczki pani Simpson.

Warszawa (Tel. wł.) Prasa tużejsza informuje, że w Warszawie mieszka pastor metodystów, Gaecher Postley Warfield, Amerykanin, który jest krewnym p. Simpson.

Zainterpelowany w tej sprawie przez dziennikarzy, oświadczył, że w Ameryce jest tylko jedna rodzina Warfieldów, wywodzących się z Anglii. Na pytanie, czy zna p. Simpson, pastor metodystów odpowiedział: — Stany Zjednoczone to wielki kraj. Trudno jest zetknąć się w nim oświadczenie nawet z najbliższymi. Krewni moi mieszkają w Rockfield pod Waszyngtonem. A pani Simpson królowała, jak wiadomo, w Baltimore.

London (PAT). Jak się okazuje pani Simpson towarzyszył w ciągu całej podróży i asystuje z polecenia króla obecnie w Cannes lord Brownlow, jeden z lordów przybocznych króla.

Przeciw zażydzeniu adwokatury

Lwów (Tel. wł.) Na sobotę był wyznaczony dalszy ciąg ogólnego zebrania izby adwokackiej. Na porządku dziennym znajdowały się wybory. Zebraniu przewodniczył Żyd Chotimer. Wysunięto dwie listy t. zw. starożydowską i żydowsko-socjalistyczną. Obie były upstrzone paru nazwiskami polskimi.

Adwokaci polscy przed głosowaniem opuścili gremjalnie salę obrad po złożeniu odpowiedniego oświadczenia. Dziekan Stankiewicz, który jest filosemitą, wogóle nie przybył. Pozostali na sali Żydzi i socjaliści przeprowadzili członków Żydów i kilku socjalistów do rady adwokackiej.

Aresztowanie

Lwów (Tel. wł.) Policja aresztowała prezesa Związku Młodzieży Wszechpolskiej na Akademii Medycyny Weterynaryjnej, Marjana Wardynskiego. Aresztowanie to stoi w związku z niedawnymi zajęciami przeciwyżydowskimi.

Wiadomości

Ambasador Rzeszy v. Schulenburg odwiedził komisarza Litwanowa w sprawie aresztowanych niemieckich obywateli. Litwinow oświadczył, że wobec niezakończonych śledztwa, nie może udzielić żadnych wyjaśnień.

Rzesza obchodziła po raz trzeci dzień solidarności narodowej. W akcji zbiorkowej uczestniczyli m. in. zastępca kanclerza min. Hess, premier Goering i Goebbels.

Wyjechał z Paryża do Białogrodu min. handlu Bastid, który we wtorek podpisze układ francusko-jugosłowiański.

Lotnik holenderski M. A. G. van der Leeuw, wracając z Londynu we własnym samolocie sportowym do Holandji wpadł podczas lądowania w pobliżu lotniska Waalhaven pod Rotterdamem do jednego z basenów portowych i utopił się.

Pekiński korespondent dziennika „Niszi-Niszi” donosi, że żona włóścianina Czaowanga, zamieszkałego w pobliżu Kaiganu urodziła dziecięciem niemowląt: 9 chłopców i jedną dziewczynkę. Dziewczynka i pięciu chłopców zmarło następnego dnia. Pozostali 4 chłopcy i matka są zupełnie zdrowi.

Ofiara lawiny

Zakopane (PAT). Wczoraj wydarzył się w Zakopanem nieszczęśliwy wypadek. Szczegóły są następujące:

Na stokach Uhrocia w stronie hali Gąsienicowej na zboczu górskim między szczytem Kasprowego a Kopą Magury, stosunkowo niedużych rozmiarów lawina porwała s. p. por. Witolda Burharda z Wilna i zniosła w dół w stronę schroniska, zasypując go zlepką.

Ofiarę lawiny zauważył przypadkiem przejeżdżający na nartach p. Zieleniewski, który wydobył ze śniegu por. Burharda, dającego jeszcze znaki życia i przyszedł mu z pierwszą pomocą, a następnie zaalarmował schronisko. Mimo usilnych zabiegów s. p. por. Burhard ok. godz. 19 nie odzyskawszy przytomności zmarł.

Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe zniosło zwłoki do Zakopanego. Bezpośrednią przyczyną zgonu s. p. por. Burharda były prawdopodobnie obrażenia wewnętrzne, względnie atak serca.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 7. 12. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych obracano jedynie 4% premj. dol. po 46,25 — w płaceniu.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% złotowe listy zast. po 45,—, natomiast płacono za 4% listy zast. konwert. 38,50.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 108,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

4% poz. premj. dol., serja III 46,25 P.
4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 45,— +
4% listy zast. konwert. oSTEMPL. P. Z. K. 38,50 P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 108,— P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 7. 12. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny transakcyjne:

Żyto 75 tonn. par. Poznań 19,70
Owies 75 tonn. par. Poznań 16,50

Ceny orientacyjne:

Żyto (Uspodobienie stałe) 19,00—19,25
Pszenica (Uspodob. spokojne) 24,50—24,75
Jęczmień browarowy 24,00—26,00
Uspodobienie spokojne.
Jęczmień 630—640 g/l. 20,00—20,25
Jęczmień 667—676 g/l. 21,00—21,25
Jęczmień 700—715 g/l. 22,25—23,00
Uspodobienie stałe.
Cwies 16,00—16,50
Uspodobienie spokojne.
Maka
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w. 29,00—29,25
żytnia gat. I 0-50% wł. w. 28,50—28,75
żytnia gat. II 0-65% wł. w. 26,75—27,25
żytnia gat. III 50-65% wł. w. 19,00—19,50
żytnia pośl. pon. 65% wł. w. 17,25—17,75
Uspodobienie spokojne.
pszenica gat. I wyc. 0-20% wł. w. 40,25—41,25
pszenica gat. IA 0-45% wł. w. 39,25—39,75
pszenica gat. IB 0-55% wł. w. 37,75—38,25
pszenica gat. IC 0-60% wł. w. 37,25—37,75
pszenica gat. ID 0-65% wł. w. 36,25—36,75
pszenica gat. IIA 20-55% wł. w. 35,25—35,75
pszenica gat. IIB 20-65% wł. w. 34,50—35,00
pszenica gat. IID 45-65% wł. w. 31,50—32,50
pszenica gat. IIF 55-65% wł. w. 27,50—28,50
pszenica gat. IIIA 65-70% wł. w. 21,00—22,00
pszenica gat. IIIB 70-75% wł. w. 18,00—19,00
Uspodobienie spokojne.

Otreby żytnie stand. 13,25—13,75
Otreby pszenne gru'e stand. 13,25—13,75
Otreby pszenne średnie stand. 12,25—13,00
Otreby jęczmień 13,75—15,00
Rzepak zimowy 45,00—46,00
Siemię lniane 42,00—45,00
Gorczyca 30,00—33,00
Groch Wiktoria 20,00—24,00
Groch Folgera 22,00—24,00
Mak niebieski 64,00—68,00
Koniczyna czerwona surowa 100,00—110,00
Koniczyna czerw. 95—97% czyst. 115,00—125,00
Koniczyna biała 90,00—135,00
Ziemniaki fabryczne za kilo % 18
Makuch lniany w taflach 20,75—21,00
Makuch rzepak. w taflach 16,75—17,00
Makuch słon. w taflach 42—43% 22,00—23,00
Słoma pszenna luzem 2,15—2,40
„ pszena prasowana 2,65—2,90
„ żytnia luzem 2,25—2,50
„ żytnia prasowana 3,00—3,25
„ owsiana luzem 2,50—2,75
„ owsiana prasowana 3,00—3,25
„ jęczmień luzem 2,15—2,40
„ jęczmień prasowana 2,65—2,90
Siano zwykłe luzem 4,25—4,75
„ zwykłe prasowane 4,90—5,40
„ nadnoteckie luzem 5,15—5,65
„ nadnoteckie prasowane 6,15—6,65

Ogólne usposobienie stałe.

Ogólny obrót: 1950,1 tonn, w tem żyta 555 tonn, pszenicy 143 tonn, jęczmienia 340 tonn, owsa 225 tonn.

Wszędzie zawitała zima

Zakopane (Pat) Św. Mikołaj był w Zakopanem pod każdym względem pierwszym dniem sezonu zimowego. Dopisał on zarówno pod względem wspaniałej pogody, jak i dużego ruchu przyjezdnych. Zjazd gości na dwa dni zbiegających się świąt, t. j. 6 i 8 grudnia obliczyć można na około półtora tysiąca osób.

Już od godz. 7 rano panował duży ruch do Kuźnic, a stąd kolejką na Kasprowy, który wraz z okolicznymi terenami roił się przez cały dzień od tłumów narciarzy. Kolejka linowa przewiozła w ciągu dnia około tysiąca osób. Duża liczba narciarzy i turystów nocuje w schronisku na szczycie Kasprowego.

Berlin (PAT). Z Bawarii donoszą o poważnych szkodach wyrządzonych przez lawiny, śnieżyce i powodzie. W górach spadł obfity śnieg, który pokrywa okolicę warstwą 80 cm.

Wskutek opadów wezbrały potoki i rzeki. Liczne wioski są zalane.

Ze wszystkich górzystych dzielnic Rzeszy donoszą o dobrych warunkach dla sportów zimowych.

Wiedeń (Tel. wł.) W różnych częściach Austrii spadł w ostatnich dniach śnieg, którego obfitość zmusiła władze państwowe i samorządowe do energicznych zarządzeń. Szczególnie w dolinach górskich musiano zorganizować służbę bezpieczeństwa i dobrać pomoc.

Wszystkie stacje radiowe i urzędy wydały do turystów i narciarzy specjalne odezwy, nawołujące do ostrożności. Przejścia w Alpach oraz przełęcze są zawiane i zamknięte. Z powodów groźby obsunięcia się lawin ustał ruch w wielu miejscowościach. W jednej z nich Muehlau opodal Insbruku musiano z tego powodu ewakuować mieszkańców.

Konflikt korony z sercem

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Król Edward VIII, według najnowszego zdjęcia

London, 5 grudnia

Oddawna nie notowały kroniki londyńskie takiego poruszenia społeczeństwa angielskiego, jak obecne, na skutek kryzysu konstytucyjnego z powodu zamierzanego małżeństwa króla Edwarda.

Gdy w połowie zeszłego tygodnia nazwisko pani Simpson już bez wszelkich osłon wymieniano wspólnie z królem, zażądał naród przez usta szefa gabinetu p. Baldwina wyjaśnień od głowy państwa, wychodząc z założenia, że dalsze rozpowszechnianie się wieści co do tego stosunku — w czym prym wiodła w ostatnich tygodniach prasa amerykańska — przynosi szkodę prestiżowi angielskiej korony.

I wtedy wybuchła bomba z hukiem: król ma zamiar się żenić z panią Simpson i przy zamiarze tym obstaje mimo ostrzeżeń rządu.

Fakt, że ktoś z rodu koronowanego popełnia t. zw. mezaljans, nie po raz pierwszy się zdarza w dziejach. To też sam przez się jeszcze nie stanowiłby powikłania stosunków konstytucyjnych, zasługującego na nazwę ciężkiej chmury politycznej nad Anglią.

Jednakowoż warunki, w jakich rozgrywa się dzisiejszy kryzys, niosą z sobą wiele niebezpieczeństw. W grę wchodzi spoiście imperjum brytyjskiego, gdzie symbolem jedności jest król. W grę wchodzi także idea monarcha jako taka, która dla dzisiejszego ustroju Anglii jest podstawą rządów konstytucyjnych. Wreszcie — rzecz bynajmniej nie obojętna — sprawa toczy się dookoła nieugiętej woli królewskiej, co rzuca wiele światła na osobistość króla Edwarda, a może i na pojmowanie przezeń roli nowoczesnego monarchy. Interesy są sprzeczne. Toczy się w pełnym tego słowa znaczeniu walka.

Rzecznik interesów państwa — premier — ma w walce swej z poglądami króla po swej stronie konstytucję.

W angielskiej konstytucji niema śladu przepisu, aby król zawrzeć mógł t. zw. małżeństwo morganatyczne. Przepis taki, znany w wielu innych monarchiach, ratował już nieraz sytuację w konflikcie obowiązków monarchy z sercem, pozwalając królowi na małżeństwo z kobietą „nierów-

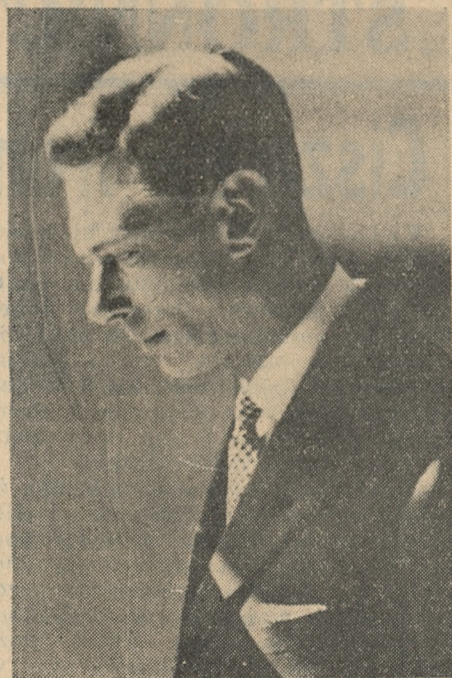
na” stanowiskiem pod warunkiem, że żona nie będzie królową, ani jej potomkowie dziedzicami tronu.

W Anglii może jedynie królowa mieć „księcia-malżonka” bez praw do korony ani przywilejów królewskich, podczas, gdy, co się tyczy króla, małżeństwo jego z jakąkolwiek kobietą „eo ipso” nadaje jej godność królowej. Liberalizm ten dyktowany jest przekonaniem, że król sam się orientuje, jaka kobieta może dostąpić godności królowej. Jest to więc zobowiązanie moralne, o tyle cięższe dla króla, że niema od niego żadnych odstępstw.

To też w pertraktacjach swych z królem nie omieszkał p. Baldwin zrobić pełnego użytku z owych moralnych norm konstytucji angielskiej. Składał całą odpowiedzialność na fakt, że król sam winien rozumieć, czy można panią Simpson przedstawić narodowi i imperjum jako królową Anglii. Argument, który oczywiście przeważa całkowicie szalę zwycięstwa na stronę poglądów rządu, bo jest zrozumiałe, iż politycznie myśląca opinia Anglii, a przede wszystkim jednomyślna opinia dominjów nie da się pogodzić z myślą, że mrs. Simpson jest godną przedstawicielką rodu niewieściego na tronie, który zajmowała przed pół wiekiem królowa Wiktorja.

Można to nazwać snobizmem czy pruderją, — ale dowodem, jak silnie ugruntowany jest ów „państwowy” pogląd na plany mariażowe króla wśród społeczeństwa, to fakt, że także skądinąd lojalni dla tronu socjaliści angielscy wsparli p. Baldwina w jego rokowaniach z królem Edwardem i widzą w małżeństwie jego z panią Simpson rzecz, nieliczącą ze stanowiskiem głowy państwa.

Są zatem dla króla dwie tylko możliwości: albo zrezygnować z planów

Książę Yorku, ewentualny następca króla Edwarda

na nieustępliwość gabinetu i parlamentu Anglii, aniżeli tradycyjna nieustępliwość gabinetu i parlamentu Anglii, gdy chodzi o pokazanie koronie, czem jest prestiż przedstawicielstwa narodowego?

Co do tych innych motywów można dziś snuć tylko domysły, tem najmniej kuszące z uwagi na indywidualność młodego monarchy Anglii, mało dotąd ogółowi znaną i otaczającą się dużą dyskrecją.

Otóż są wskazówki, które pozwalają sądzić, iż król Edward nie należy do typu monarchów jak jego ojciec

Król angielski interesuje się osobiście bezrobociem wśród swoich ziomków. Wielką popularność zjednał młodemu monarche wyjazd do południowej Walji, najciężej dotkniętej klęską bezrobocia, gdzie król w bezpośrednich rozmowach z robotnikami zasięgał wiadomości o ich doli.

poślubienia swej wybranej, albo zrezygnować z tronu.

Drogę kompromisu (ewentualnego wprowadzenia osobnej ustawy, zmieniającej konstytucję w tym sensie, by zezwoliła królowi na morganatyczne małżeństwo) zagroził rząd p. Baldwina. Jak już się stało tradycją w dziejach politycznych Anglii, król uległ przed parlamentem.

Można jeszcze dalsze snuć dochodzenia nad tem, jakie motywy skłoniły rząd do nieugiętego stanowiska wobec króla. Czy może inne jeszcze względy dyktowały twardą postawę premiera Baldwina, aniżeli tradycyj-

Jerzy V, czujących się tylko reprezentantami idei monarchicznej, jednakże pozbawionych ambicji w sferze kierowania sprawami państwowymi.

Ostatnie zwłaszcza podróże króla Edwarda po kraju, w których widoczne były starania jego o nawiązanie bezpośredniego kontaktu z ludnością, musiały w pewnych kołach zwrócić uwagę, iż królowi nie brak inicjatywy w rzeczach państwowych i że pojmuje on rolę swoją bardziej jako przywódca narodu. To też w myślą parlamentarnymi kategorjami społeczeństwie angielskiem aktywność króla wydać się musiała czemś nowym,

UWAGI

Nie pierwsza i nie ostatnia to historia romantyczna: on, spadkobierca tradycji monarchy, księżę z królewskiego rodu, ona — nieznaną „z ludu”. Pod wpływem Kupidyna porzucił on zaszczyty, rangi, przywileje i usuwa się z nią w zacisze domowego ogniska.

Bohaterem tej historii był — arcyksiążę Jan Habsburg, syn cesarza Austrii — Leopolda. Bohaterką — niejaka Anna Plochl, córka wiejskiego poczmistrza ze Styrii. Pobrali się wbrew opinii świata i zaszyli się w odludziach Tyrolu. Jemu pozwolono nosić tytuł hrabiego Meranu.

Dziś jeszcze żyją potomkowie tego romantycznego związku. Jeden z młodych hr. Meranu jest dyplomatą austriackim w Londynie.

Mija teraz właśnie sto lat, jak owa historia się zaczęła.

*

By uczcić wspomnienie popularnego ongiś arcyksięcia Jana, poselstwo republiki austriackiej w Londynie wpadło na pomysł, aby z rozpoczęciem się sezonu towarzyskiego urządzić bal kostiumowy, przyczem dla gości obowiązkowy być miał strój tyrolskich górali.

Z dużym nakładem starań przystrojone zostały salony poselstwa w stylu tyrolskim, zaangażowano artystów dla udekorowania wnętrza górskimi panoramami — jednym słowem przeniesiono krajobraz Alp aż do strajkach do londyńskich apartamentów poselskich, chcąc stworzyć godne tło dla uczczenia pamięci arcyksięcia.

Wreszcie nadszedł oczekiwany dzień balu — było to w zeszły czwartek — i w myśl zaproszeń i programu gospodarz i goście odtworzyli wizję romantyki z przed wieku.

Tężył samego wieczora, — kiedy o parę kroków dalej, w pałacu buckinghamskim, ważyły się losy podobnej historii na angielskim dworze.

Bywają koincydencje...

— a jak każda nowość wzbudza — czujność.

Czy może względy te zaważyły również w roztrząsaniach gabinetu nad planami małżeńskimi króla? Czy w obliczu niektórych samodzielnych poczynań monarchy w ostatnim czasie decyzja woli jego co do wyboru pani Simpson na małżonkę nie wydała się włodarzom polityki W. Brytanii i imperjum sygnałem ostrzegawczym?

Wiele z tych trudności odpadłoby niezawodnie, gdyby — w razie abdykacji Edwarda VIII — tron objął brat jego, książę Yorku, a następstwo tronu jego córka, księżniczka Elżbieta. Może dlatego też w pewnym odłamie opinii, bliskiej rządowi, nazwisko ks. Yorku wymieniane bywa w ostatnich dniach z sympatją. B. L.

Potęgą armji niemieckiej

„Illustrierte Zeitung”, wychodząca w zakładach wydawniczych J. J. Weber w Lipsku, wydała w listopadzie zeszyt p. t. „Die deutsche Wehrmacht”. Zeszyt o objętości 324 stron obrazuje imponujący rozwój armji niemieckiej zarówno na lądzie i w powietrzu, jak i na morzu. Pięknie wydany zeszyt z kolorowymi rycinami, jest potężnym czynnikiem propagandowym. Wydawnictwu temu poświęcimy obszerny artykuł, uwzględniając jego znaczenie polityczne.

Papierowa konstytucja Sowietów

W sobotę zakończył obrady kongres Sowietów, obradujący nad uchwaleniem nowej konstytucji dla radzieckich republik. Nietrudno było przewidzieć, że delegaci kongresu przyjmą ustawę główną, wypracowaną na Kremlu pod nazwą „Konstytucji Stalina”.

Przemówienie pochwalne dla projektu konstytucji wygłosił sam Stalin. Ze sposobów popularyzowania uchwalonej na kongresie konstytucji widać jasno, że główny jej cel nie jest wewnętrzno-polityczny, lecz obliczony na zagranicę. Chodzi o olśnienie mniej krytycznych jednostek zagranicą charakterem i pozorami zaletami „demokratycznego” ustroju Sowietów. W rzeczy samej nowa konstytucja jest nowym kruczkim agitacyjnym Sowietów i Kominternu do walki z ruchami narodowymi w Europie, odrzucającymi rozkładowy liberalizm ustrojowy na rzecz nowoczesnych form, zapewniających zwartość struktury narodu i państwa.

Dzień 5 grudnia, jako data uchwalenia konstytucji sowieckiej, ma być w przyszłości obchodzony jako święto narodowe.

Księżniczka Elżbieta, córka księżstwa Yorku w której opinia angielska upatruje przyszłą królową Anglii.

JUTRO!

JUTRO!

We wtorek 8 grudnia o godz 12 odbędzie się

Wielkie Zebranie Przedwyborcze

Stronnictwa Narodowego

w sali cyrku Olimpia (ul. Poznańska u wylotu ul. Mickiewicza)

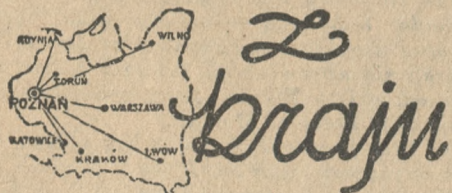
Przemawiać będą:

dr. Marjan Seyda
adw. Jan Stark
mgr. Józef Małkiewicz

Wstęp wolny dla wszystkich.

Wstęp wolny dla wszystkich.

1 Kto chce, by w Poznaniu skończyły się rządy komisarskie, a do głosu doszli sternicy miasta cieszący się zaufaniem wszystkich obywateli — ten głosować będzie tylko NA LISTY STRONNICTWA NARODOWEGO Nr. 1

NADZÓR NAD LECZNICAMI PRYWATNEMI

Ministerstwo sprawiedliwości porozumiało się z państwową służbą zdrowia w sprawie obostrzenia nadzoru nad prywatnymi lecznicami i zakładami chirurgicznymi. Wobec licznych wypadków śmiertelnych wskutek wykonywania niedozwolonych zabiegów, nad prywatnymi zakładami będzie roztoczona ścisła kontrola, oraz wprowadzi się obowiązek natychmiastowego meldowania władzom sądowo-śledczym o każdym śmiertelnym wypadku, który był wynikiem operacji.

ŻYDOWSKA BEZCEREMONIALNOŚĆ

Prasa żydowska donosi, że do jednego z warszawskich zakładów pogrzebowych zgłosił się niejaki Goldstein w kwestji zorganizowania przewiezienia z Hiszpanji zwłok jego brata, który zginął podczas walk na froncie madryckim. Brat Goldsteina, który był inżynierem, przed kilkoma laty wyjechał do Madrytu, a obecnie brał udział w walkach po stronie milicji ludowej rękoma jako dowódca jednego z oddziałów. Dalej donosi prasa żydowska, że rząd madrycki pozwolił na wywiezienie zwłok do Polski, które po drodze w Gdańsku mają być spalone, a prochy — o ile zgodzi się na to rabinat warszawski — pochowane w grobowcu rodzinnym.

Tylko o tem, czy Polska się na to zgodzi, niema wogóle wzmianki!

WŁOCŁAWEK UCZCZIŁ PAMIĘĆ KSIĘŻY CHODYŃSKICH

Seminarjum Duchowne we Włocławku w tych dniach obchodziło uroczyste setną rocznicę urodzin dwóch kapłanów, braci bliźniaków Zenona i Stanisława Chodyńskich, którzy, byli rektorami tej uczelni i znacznie się przyczynili do jej rozwoju. Pozostała po nich bogata spuścizna w dziedzinie pracy naukowej. Z okazji tej rocznicy w westybulu biblioteki seminarjalnej, którą szczególną otaczali opieką, została wmurowana ku ich czci tablica pamiątkowa.

O POPRAWNOŚĆ JEZYKOWĄ

J. E. ks. biskup śląski Stanisław Adamski wydał okólnik, w którym przypomina proboszczom i rządom kościołów, by nie powierzali redagowania „Wiadomości Parafjalnych”, odezw i obwieszczeń osobom, nie władającym dostatecznie językiem polskim. We wszystkich drukach, pismach i napisach, wydawanych przez duszpasterzy, należy przestrzegać ściśle poprawności języka polskiego i poddawać rewizji ogłoszenia, wywieszane na drzwiach kościelnych, by nie wywoływać słusznych nieraz w tym względzie zarzutów społeczeństwa. (KAP.)

CHOROBA J. E. KS. BISKUPA DR. BROMBOSZCZA

J. E. ks. dr. Teofil Bromboszcz, biskup-sufragan diecezji katowickiej, ciężko zachorował. W związku ze stanem, w jakim znajduje się w tej chwili ks. biskup, Kurja Biskupia Śląska zwróciła się do duchowieństwa i wiernych z prośbą o modlitwy na intencję chorego. (KAP.)

ZAWIESZENIE TOWARZYSTWA SZKOŁY BIAŁORUSKIEJ

Władze administracyjne zawiesiły w Wilnie działalność centrali Towarzystwa Szkoły Białoruskiej. W motywach swej decyzji starostwo podkreśla, że niemal od chwili swego powstania Towarzystwo to stało się przybudówką Komunistycznej Partji Zachodniej Białorusi i, że w ostatnich latach jego działalność była obliczona na jątrzenie stosunków narodowościowych, sianie fermentu i nienawiści do Polski. Przeprowadzona poprzednio rewizja w lokalu Towarzystwa i u poszczególnych jego działaczy, dała obfity materiał obciążający.

FOTO
W NIEPOGODĘ
ULTRAPAN
28°C
SZCZYTOWY
PRODUKT FABRYKI ALFA BYDGOSZCZ
nr 20 285

Cisza na froncie madryckim

Talavera. (PAT). Specjalny wysłannik agencji Havasa donosi, że w operacjach dokola Madrytu nastąpiła ponowna przerwa. Przez cały rano panowała zupełna cisza. Po południu artylerja powstańcza zaczęła przejawiać pewną działalność, kierując swe pociski głównie na północne dzielnice miasta. Ze strony wojsk czerwonych nie było niemal żadnej reakcji.

Koła powstańcze przypuszczają, że wojska czerwone wyczerpane są wielokrotnymi wysiłkami, podejmowanymi dla przerwania pierścienia oblegających. Wojska powstańcze pozostają jednak w pogotowiu, z nieufnością obserwując apatię, która może być tylko momentem odpoczynku w przygotowaniu do nowej ofensywy. Utrzymuje się dalej piękna pogoda, lecz nocami panują coraz większe chłody.

Flota walencka pod komendą Sowietów

Paryż (Tel. wł.). Dzisiejszy „Matin” przynosi dalsze szczegóły o wpływach Kominternu nie tylko na rządy w Katalonii, lecz również na całą hiszpańską flotę czerwoną.

Zapowiedź gen. Franco, że przystąpi do blokady wszystkich portów, wywołała u właściwego szefa czerwonych sił zbrojnych na morzu Śródziemnym, u „generalnego konsula” Sowietów w Barcelonie, Antonowa Owsiejnko, prawdziwą konsternację. Pomiędzy nim a częścią dzisiejszych władców Katalonii doszło do nieporozumień na tle barbarzyńskich zarządzeń Owsiejnki. Aby udowodnić swym hiszpańskim sprzymierzeńcom, że te zarządzenia są konieczne, zwrócił się Owsiejnko do Moskwy z prośbą o poczynienie

Włosi gospodarzami Balearów?

Paryż. (PAT). „Ordre” zamieszcza artykuł francuskiego dziennikarza, powracającego z Barcelony, który twierdzi, że w chwili obecnej 10.000 żołnierzy włoskich w mundurach włoskich znajduje się na Balearach. Poza tem znajdować się tam ma prawie równa ilość milicjantów faszystowskich oraz 14 samolotów, pilotowanych przez Włochów w mundurach hiszpańskich.

Obecnie włoskie towarzystwo aktywne zajmuje się parcelacją terenów na Balearach. Wyspy Ibiza, Formentera i Cabrera znajdują się również pod kontrolą Włoch.

nie kroków, które uniemożliwiłyby blokadę.

W Moskwie odbyła się narada pomiędzy admirałem Hallerem i adm. Kojanowem oraz gen. Obissowem. Postanowiono wysłać do Hiszpanji 100 sowieckich oficerów marynarki i 500 podoficerów marynarki oraz 200 inżynierów okrętowych i artylerzystów. Pierwszy transport 300 oficerów, inżynierów i artylerzystów ma przybyć do Barcelony już w najbliższych dniach. Reszta uda się niebawem. Po ich przybyciu do Hiszpanji uruchomione zostaną okręty czerwone i uzupełni się załogi. Flota hiszpańska „rządu” czerwonego stać będzie zatem pod komendą Sowietów.

O przeniesienie Kominternu do Barcelony

Paryż ((ATE) Według doniesień „Matina” Dymitrow przebywał w okolicy Paryża tylko 24 godziny, poczem udał się w dalszą drogę do Barcelony, gdzie rzekomo zbadać ma możliwości przeniesienia sekretariatu Kominternu.

„Matin” podaje, że Dymitrow przybył do Francji pod przybranym nazwiskiem i nie zetknął się z żadnym z francuskich komunistów, konferował natomiast z dwoma delegatami Kominternu.

Paryż. (ATE). W sprawie przeniesienia siedziby Kominternu do Barcelony donoszą ze źródeł dobrze poinformowanych, że specjaliści wysłanni-

cy, którzy przed przybyciem Dymitrowa do Katalonii badali możliwości w tej dziedzinie na miejscu, złożyli generalnemu sekretarzowi Trzeciej Międzynarodówki w czasie jego 24-godzinnego pobytu na jednym z przedmieść Paryża obszerny raport, w którym, powołując się na techniczne trudności, odradzali przeniesienie biur z Moskwy do Barcelony.

Raport wysłanników Kominternu za pośrednictwem ambasady sowieckiej wysłany został do Moskwy, gdzie, jak słychać, nie powzięto jeszcze w sprawie przeniesienia Kominternu ostatecznej decyzji, uzależniając ją od wyników podróży Dymitrowa.

Oslabione stanowisko rządu Bluma

Paryż. (PAT). Izba deputowanych uchwaliła większością 350 przeciw 171 wotum zaufania dla rządu.

Premjer oświadczył po posiedzeniu, że rząd będzie nadal pełnił swe funkcje pomimo, że komuniści wstrzymali się od głosu.

Paryż (A. T. E.). Prasa francuska omawia uzyskanie wotum zaufania przez gabinet Bluma. Dzienniki stwierdzają, że pomimo zwycięstwa rządu położenie gabinetu nie jest pewne.

„Le Matin” podkreśla, że ostatnia większość nie składa się wyłącznie z „frontu ludowego”.

„Excelsior” uważa również, że „front ludowy” jest w przededniu rozbitcia.

„Echo de Paris” podkreśla, że położenie gabinetu Leona Bluma zostało znacznie osłabione. Gdyby premjer był wierny swym zobowiązaniom, to musiałby natychmiast przedstawić prezydentowi dymisję.

Pisma pozbawione debitu

Min. spraw wewnętrznych w dalszym ciągu odebrało debiet pocztowy niżej wymienionym drukom, ponieważ „zawierały one w swej treści cechy przestępstw, przewidzianych w kodeksie karnym”. Są to:

Czasopismo „Courrier Universal de la Jeneusse”, wydawane w języku francuskim w Paryżu.

Czasopismo „Clarté”, wydawane w języku francuskim w Paryżu.

Ilustrowane wydawnictwo periodyczne „Paris Plastique”, wydawane w Paryżu.

Czasopismo „Juventud”, wydawane w języku hiszpańskim w Paryżu.

Czasopismo „L'Espagne antifasciste”, wydawane w języku francuskim w Paryżu.

Czasopismo „La Gauche revolutionnaire”, wydawane w języku francuskim w Paryżu.

Czasopismo „Lemkiwskij Dzwini”, wydawane w języku ruskim w Nowym Jorku.

Czasopismo „Illustrowannaja Rossija”, wydawane w języku rosyjskim w Paryżu.

Czasopismo „Kommunistische Internationale”, wydawane w języku niemieckim w Strassburgu.

Czasopismo „The Nudist”, wydawa-

Pogrążone w głębokim śnie, lecz...

bakterje nie śpią! — Właśnie w czasie snu bakterje najintensywniej atakują zęby. Dlatego należy po każdym jedzeniu, a już koniecznie przed udaniem się na spoczynek, dokładnie czyścić zęby pastą do zębów marki NIVEA!

NIVEA pasta do zębów

odkaza jąmę usną chroni zęby, utrzymując je w zdrowiu i czystości. Wyborowe surowce gwarantują doskonałą jakość i skuteczność tej pasty.

PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

Duża tuba zł 1,50

mniejsza zł 1,-

ne w języku angielskim w miejscowości Oakland, New Jersey.

Broszura p. t. „Chłopi Polski faszystowskiej o swoim życiu”, S. Włodowskiego, wydana w języku polskim w Moskwie.

Wydawnictwo nieperjodyczne „Pług ta Mecz”, wydawane w języku ruskim w Buenos Aires.

STRONNICTWO NARODOWE

Główny Komitet Wyborczy
Biuro Głównego Komitetu
Wyborczego Stronnictwa Narodowego jest czynne codziennie od godz. 10 do 21 przy ul. św. Marcin 65, m. 9, tel. 19-12.

BIURA OKRĘGOWYCH KOMITETÓW WYBORCZYCH S. N.

Okręg II: ul. Chwaliszewo 3/4, m. 4. Czynne codziennie od godz. 9—15 i 17—21.

Okręg III: w lokalu p. Heydukiego, Masztalarska 8. Czynne codziennie od godz. 9—13 i 15—21 (tel. 59-60).

Okręg IV: ul. św. Stanisława 26. Czynne codziennie od godz. 9—15 i 17—21 (tel. 49-54).

Okręg V i VI: ul. Górna Wilda 73 m. 5. Czynne codziennie od godz. 17 do 21.

Okręg VII: w lokalu p. Chyżego, ul. Matejki. Czynne codziennie od godz. 9—21 (tel. 63-58).

Okręg VIII: ul. Matejki 40/41, m. 16. Czynne cały dzień (tel. 79-02).

Okręg IX: ul. P. Wawrzyniaka 37, m. 23. Czynne codziennie od godz. 10—13 i od 16—21 (tel. 63-49 i 61-82).

KOŁO STAROLEKA
Zebranie w środę, 9 bm. na sali „Polonji”. Początek o godz. 20.

„Praca Polska”
ODDZIAŁ TRAMWAJARZY
Zebranie oddziału tramwajarzy „Pracy Polskiej” odbędzie się w środę dnia 9 grudnia br. o godz. 19 w salce św. Marcin 65

Wielkie zebrania przedwyborcze Stronnictwa Narodowego

Publiczne przedwyborcze zgromadzenie Stronnictwa Narodowego, jakie odbyło się w niedzielę, dnia 6 b. m., w sali cyrku „Olimpia“, otworzone zostało „Pieśnią Bojową“. Po zagajeniu obrad przez wiceprezesa zarządu grodzkiego, b. radnego M. Bukowskiego, zabrał głos przedstawiciel narodowej Łodzi radny Antoni Belka, owacyjnie witany przez zebranych.

Radny Belka w półtoragodzinnym przemówieniu przedstawił trudne warunki pracy Stronnictwa Narodowego w Łodzi i piękne wyniki, jakie mimo to ruch narodowy uzyskał na tym terenie. Robotnik łódzki przeszedł zasadnicze przeobrażenia pod wpływem idei narodowej. Hasła, rzucane przez Stronnictwo Narodowe, pozwoliły robotnikowi przejrzeć demagogię socjal-komunistycznego programu. Ruch narodowy w Łodzi, wsparty się o zapal, wola i siłę ducha robotnika, walczy skutecznie o prawa gospodarza dla narodu polskiego. Usamodzielnianie się z pod obcych wpływów, szczególnie silnie zaznacza się w dziedzinie gospodarczej. Straganiarz, rzemieślnik i kupiec-narodowiec zwycięża w konkurencyjnej walce Żyda. Robotnik łódzki oczekuje w dniu 20 b. m. od Poznania okazania zdecydowanie narodowej postawy.

Kolejny mówca, dwukrotny więzień Berezki Władysław Pacholczyk, prezes Stronnictwa Narodowe, opierając się poczynański, pozdrowił na wstępie wśród gorących oklasków Poznań od chłopca z pod Przytka i Odrzywołu, który z coraz większymi rezultatami wypiera Żydów z zajmowanych przez nich placówek gospodarczych. Mówca zajął się zbilansowaniem gospodarki „sanacyjnej“, stwierdzając w wniosku, że tylko Stronnictwo Narodowe, opierające się na szerokiej podstawie sił żywotnych narodu polskiego, może dać Polsce sprawiedliwy ustrój polityczny i społeczno-gospodarczy.

Ostatni mówca red. Czapiewski, członek zarządu okręgowego Stronnictwa Narodowego, poświęcił pierwszą część swego przemówienia dosadnemu scharakteryzowaniu podszewki „programów“ i zamierzeń „sanacji“ poznańskiej, oraz list pozostałych. Następnie red. Czapiewski dał obraz ujemnego wpływu rządów „sanacji“ na poziom polskiego życia publicznego,

kulturalnego oraz na jego oblicze moralne.

Wszystkie przemówienia były gorąco przyjmowane przez salę. Przewodniczący Bukowski poinformował o podstępnym wyludzeniu podpisów przez odnośne komitety list, przeciwnych Stronnictwu Narodowemu. Na zakończenie odśpiewano „Boże, coś Polskę“ i „Hymn Młodych“. Rozentuzjadowane tłumy, opuszczając salę, wznosiły okrzyki na rzecz zwycięstwa listy Stronnictwa Narodowego. (1)

Publiczne zebranie S. N. na Dębcu i Ratajach

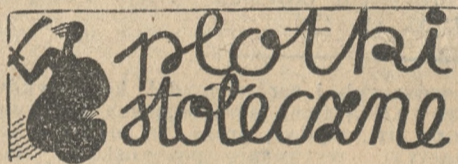
W niedzielę, dn. 6 b. m. poza wielkimi zgromadzeniami przedwyborczymi Stronnictwa Narodowego w sali „Olimpii“ odbyły się publiczne zebrania na Dębcu i Ratajach.

Dla Dębca i okolicy odbyło się ze-

W NARODOWEJ HISZPANJI

W miejscowości Pamplona Falanga hiszpańska obchodziła 3-lecie swego istnienia. Falangę założył syn gen. Primo de Riveri Don José, zamordowany bestialsko przez czerwonych zbirów.

6 grudnia.

Mazaraki, nowy dyrektor opery, postawił się sprowadzeniem Szalapina. Dwa wieczory, pełne uroku. To duże posunięcie naprzód, to zapowiedź sprowadzenia innych znakomitych sił zachodnich, to przekraczanie rogatek miejskich. Niebawem, w przyszłym tygodniu przybędzie do nas Zdenka Zikova, świetna pieśniarka wiedeńska i praska. Rychło przyjdą i inne siły.

Tylko, żeby nie padły ofiarą nieporozumień, jak Szalapin. Otrzymał on gratyfikacji za swoje dwa występy 10.000 zł. Ale zaraz zjawili się komornicy, żeby ściągnąć zeń podatek w wysokości — 5.000 zł! Niewiadomo, dlaczego tak wiele. Interwencje, rozmowy itd. — ostatecznie wymierzono podatek w wysokości 1.600 zł. Gdy piszę te słowa, w hallu Bristolu czekają parę godzin na Szalapina dwaj komornicy, a śpiewak gdzieś buja po mieście i żegna się z przyjaciółmi...

Z Rumunami odnawiamy gwałtownie stosunki przyjacielskie. W początkach stycznia ma rewizytować min. Antonescu min. Beck w Bukareszcie, ale przedtem będziemy gościli u siebie generalissimusa armji gen. Samsonowici, zresztą pochodzącego z rodziny polskiej. Czy ta wizyta pociągnie za sobą rewizytę marsz. Śmigłego, jest bardzo prawdopodobne, ale chyba wiwną. W styczniu, pod koniec, spodziewają się przybycia do Polski króla Karola. Będzie to już druga wizyta królewskiej, pierwsza bowiem dawnego króla Ferdynanda przypadła na maj 1923 r., kiedy prezydentem Rzeczypospolitej był Stanisław Wojciechowski, a ministrem spraw zagranicznych M. Seyda.

Wracamy na dawne szlaki polityczne, wytyczone przez Komitet Narodowy. Inaczej być nie może, bo tylko taka polityka jest zgodna z naszymi interesami państwowymi i potrzebami „geopolitycznymi“ (żeby, użyć terminologii, tak ulubionej przez naszych dyplomatów).

Zaczynają się nawet powoli rozprostowywać stosunki z Czechosłowacją. Wizyta min. Becka w mieszkaniu posła Slavika i jego udział w obiedzie dyplomatycznym to w naprężonych dotąd stosunkach wydarzenie. Wprawdzie w obiedzie brali również udział i ambasadorowie Turcji oraz posłowie Rumunii i Norwegii, ale sam fakt, że min. Beck był po raz pierwszy od objęcia swego urzędu u posła czechosłowackiego, jest godny podkreślenia.

Idzie się już tak daleko, że się mówi nawet o możliwości innych wizyt. Na razie w początkach grudnia p. Papée obejmuje kierownictwo placówki w Pradze po roku jej nieobsadzania.

Z różnych stron nadchodzą zapewnienia, że „Zaczyn“ jest istotnie organem nowego obozu politycznego płk. Koca. Zapowiedziano, że istotnie coś „wybuchnie“ dnia 4 grudnia. Ukazały się istotnie forpoczty. Ale nie wywołały w kołach politycznych stolicy wstrząsającego wrażenia. Nawet pośród najbliższych.

O wiele bardziej komentują odwołanie zjazdu Związku Legionistów. Cofnięto pierwotne zapowiedzi, wyznaczające zebranie na 12 i 13 b. m. Dlaczego? Może właśnie uznano za bardziej wskazane uprzednie przygotowanie terenu. Narazie bowiem teren jest bardzo grząski. Coby było, gdyby opóźniono się znowu z ogłoszeniem deklaracji albo gorzej: gdyby deklaracja nie zadowolila organizatorów?..

A nikt nie miał pewności, czy wszystko pójdzie gładko, z płatka. Lepiej tedy nie ryzykować. Lepiej tedy odczekać do... wiosny... Może do tego czasu z „Zaczynu“ urodzi się jakiś chlebek?..

Objawem tarć wewnętrznych jest odsunięcie p. Miedzińskiego od referatu generalnego budżetu w Sejmie. P. Miedziński sprawował tę funkcję od

szeregu lat. Pono miał nawet poparcie rządowych kół zainteresowanych. A jednak, gdy doszło do zebrania komisji, wolał nie ryzykować. Porażka byłaby zbyt fatalna i zbyt bolesna. Wicemarszałek Sejmu, prezes klubu dyskusyjnego uczestników walk o niepodległość — pokonany w głosowaniu!..

Na zebraniu na Ratajach w lokalu Przybeckiego wygłosili przemówienia: Władysław Pacholczyk z Opoczna i kandydat na radnego Stanisław Libera. (1)

Przy półstronnym paraliżu uzyskuje się przez stosowanie zrana naczczo małej szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa obfite wypróżnienie. Tg 2 054

Zapamiętaj nazwę superheterodyny Philipsa, która zdobyła rekord powodzenia

456

P. Miedziński jest graczem. Poczuli, że „naprawiacze“, którzy dzisiaj są w kursie i w modzie, dysponują większą siłą, a oni są mu przeciwni. — Więc wolał skapitulować, wybrałszy drogę... — nieubiegania się o referat. Dostał się on p. Duchowi, który był wiceministrem opieki społecznej, a przedtem jeszcze dyrektorem departamentu w M. S. Wewn. To „zarzewiak“, współdziałający dzisiaj z „naprawiaczami“. Pokonał p. Sikorskiego z Poznania, chociaż ten miał poparcie grupy rolniczej. Ale organizacyjnie jest zdaje się dalej...

Fermentuje, fermentuje coraz bardziej... „Zaczyn“ nie odrodzi ideologii, o którą wszyscy po tamtej stronie wola. WARSZAWIANIN.

Kto szuka podarku gwiazdkowego niech spieszy do Kałamajskiego

P 73-117

Barlicki ma być prezydentem Łodzi

Na posiedzeniu okr. kom. rob. P. P. S. na okręg łódzki, odbytem po zatwierdzeniu wyborów do rady miejskiej uchwalono wysunąć na prezydenta miasta Łodzi kandydaturę b. pos. Norberta Barlickiego, a na wiceprezydenta: Dratwę, Szewczyka i Walczaka.

W porozumieniu z Klasowemi Związkami Zawodowemi na ławników wysunięto kandydatury: Bronisława Kluczkowskiego, Stanisława Golińskiego, Mieczysława Zdziechowskiego i Edwarda Ganzkę.

W tych dniach mają się odbyć konferencje z żydowskim „Bundem“, folkistami i „Hitachduthem“ celem podziału mandatów między Żydów i socjalistów.

Dra LUSTRA DORADO PRZECIWDZIAŁA POCENIU SIĘ

Tg 2 051

Przyjazd króla Karola

Warszawa (Tel. wł.) Poselstwo rumuńskie w Warszawie otrzymało informację, iż król Karol ma przybyć do Warszawy w dniu 24 stycznia. Wśród towarzyszącej świty i dostojników państwowych znajdzie się również min. Antonescu.

Król Karol będzie gościem p. Prezydenta Rzeczypospolitej i zostanie w Polsce tydzień. Zwiedzi on m. in. również Kraków. Przyjazd gen. Samsonowici nastąpi we czwartek.

NAJMILSZY PREZENT GWIAZDKOWY to PIANINO - FORTEPIAN B. SOMMERFELDA

największej fabryki pianin i fortepianów w Polsce. Skład fabryczny POZNAŃ, 27-go GRUDNIA 15. Niskie ceny. Dogodne warunki spłaty. — Dostawca Państwowych Konserwatorów Muzycznych Polskiego Radia, Eksport do wszystkich części świata. 2104

4711. Tosca Eau de Cologne

Łączy w sobie cudowną świeżość Wody Kolońskiej „4711“ ze wspaiałym aromatem perfum „Tosca“

Tg 1860

Przeostroga pod adresem szkół niemieckich w Polsce

Pod tym nagłówkiem Polska Agencja Publicystyczna (PAP) pisze:

Jak się dowiadujemy, pozbawienie praw gimnazjum niemieckiego w Poznaniu i zmniejszenie uprawnień gimnazjum niemieckiego w Grudziądzu należy traktować jako ostrzeżenie w stosunku do tych wszystkich prywatnych uczelni niemieckich w Polsce, które postępują niezgodnie z obowiązującymi przepisami i popelniają nadużycia zwłaszcza przy przyjmowaniu młodzieży do tych szkół.

W związku z tem przewidziane jest w najbliższym czasie zbadanie szeregu prywatnych szkół niemieckich w Polsce, m. in. na Śląsku.

Ulica Polska w Salonikach

Z okazji uruchomienia polskiej komunikacji lotniczej z Warszawy do Aten rada miejska drugiej stolicy Grecji — Salonik — nazwała jedną z głównych ulic tego miasta „Ulicą Polską“.

Ulica ta łączy ulicę Tsimisky z placem municypalnym. Dotychczas ulica Polska nosiła nazwę Kissavu.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wtorek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
 Wtorek, Pocz. N. M. P., Leokadij, Walerji
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
 Boguwoli Wyszostawy

Słońca: wschód 7.48, zachód 15.40
 Długość dnia 7 godzin 12 minut
 Księżyc: wschód 2.07, zachód 12.38
 Faza: 6 dzień przed nowiem

Grudzień
8
Wtorek

Ważne numery telefonów:
 Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
 Straż ogniwa: 19-57, 30-50
 Policja: 42-21
 Pościągcy: 15-60 i 23-30
 Posażki taksówkowe: Grunwaldzka 77-72, Rynek Jeź. 77-08; Klinika przy Polnej 74-02; Marsz. Focha (nar. Niegolewskich) 77-82; Plac św. Józefa 50-35; Rynek Strzelecki 66-35; W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-87.
 Pocz. biuro zleceń: 49-23. Dokładny czas: 55-66.

Wzrost: + 0,89 mtr.
 temper.: + 0,7 st. C.

NOCNY DYŻUR APTEK
 Śródmieście: Apt. św. Marcina Fr. Ratajczaka 12; Apt. św. Piotra, pl. Św. Józefa; Apt. pod Białym Orłem, St. Rynek 41; Apt. przy Rynku Śródeckim, Rynek Śródecki 1. **Jeżyce:** Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12. **Lazarz:** Apt. im. Matejki, ul. Matejki 1; Apt. Plucińskiego, ul. Marsz. Focha 72. **Wilda:** Apt. pod Koroną G. Wilda 61. **Debiec:** Apt. przy ul. Debieckiej 6. **Solacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. **Staroleka:** Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 7 grudnia 1926 r.
 W sali Ogrodu Zoologicznego adwokat dr. Szurlej, prezes Centralnego Związku Oficerów Rezerwy, mówił o siłach moralnych narodu. — Odbył się uroczysty obchód pięćdziesiątlatnia korporacji „Baltia”. — Na lotnisku w Ławicy odbył się pierwszy lot próbnym nowym polskim samolotem szkolnym „B. M. 2”, zbudowanego w Pozn. fabryce „Samolot”, według planów inżyniera Bartła. — Zmarł prof. dr. inż. Jan Rakowicz, b. dyrektor Państw. Szkoły Budownictwa i Mierniczo-Melioracyjnej, w 76 roku życia.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Jutro, dnia 8 grudnia**, obchodzimy święto Niepokalanego Poczęcia Najśw. Marii Panny.
 Początki wierzeń, że Boga Rodzica była wolna od grzechu pierworodnego, sięgają pierwszych czasów chrześcijaństwa, a wiara ta została wkrótce powszechnie uznana i, mimo, że dała, jak wiadomo, powód do sporu teologicznego, nie podlegała żadnej wątpliwości. Była też uzasadniona przez liczne wzmianki w Piśmie Świętym, — podtrzymywana przekonywująco świadectwami tradycji.
 Nauka o niepokalanym poczęciu N. M. B. była już szeroko rozpowszechniona, gdy w r. 1708 papież Klemens XI dla tego kultu marjańskiego wyznaczył specjalny dzień i nadał mu znaczenie święta. — Pius IX zaś uwiecznił wiarę i tradycję wieków poprzednich, ogłaszając bullą „Ineffabilis Deus” z dnia 8 grudnia 1854 r. naukę tę jako dogmat (niewzruszoną zasadę religijną), który orzeka, że Najśw. Marija Panna od najpierwszej chwili swego poczęcia przez szczególną łaskę bożą zachowana została od wszelkiej zmyły grzechu pierworodnego. (pt.)
 — * **Uroczyste nabożeństwo misyjne** z wystawieniem Najśw. Sakramentu i kazaniem odbędzie się w kościele OO. Franciszkanów w środę, dnia 9 bm. o godz. 19.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Zebrań Związku Emerytów** w sali Zoologu odbędzie się 9 bm. o godz. 16-tej. Wstęp tylko za legitymacjami.

WIECZORY, KONCERTY

— * **IX. Poranek Muzyczny** odbędzie się 8 bm. o godz. 11.30 w sali Ogrodu Zoologicznego staraniem chóru kolejarzy „Moniuszko” oraz orkiestry Tow. Muzycznego Kolejarzy. W programie utwory Nowowiejskiego, Wallek-Walewskiego, Niewiadomskiego, Paderewskiego, Karasia i innych kompozytorów polskich. Jako solistka wystąpi dypl. absolwentka Państw. Konserwatorium p. Helena Stroińska-Doruchowa. Dyrygują chórem p. Witalis Dorozala, orkiestrą kapelmistrz Teatru Wielkiego p. Wiktor Buchwald. Wstęp bezpłatny. (o.)

WYKŁADY

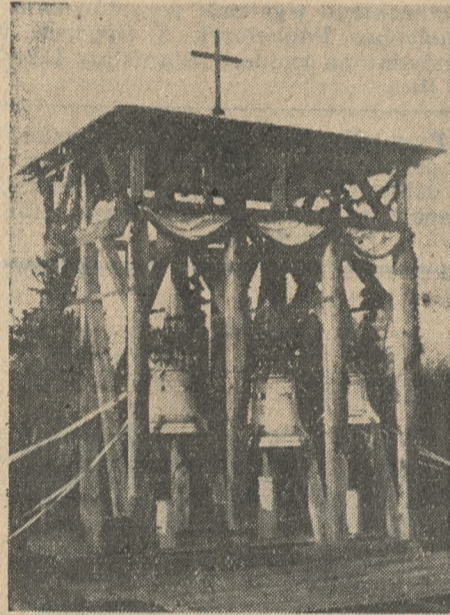
— * **„Greccy epigramatycy satyryczni w epoce cesarstwa rzymskiego”**. Na powyższy temat w ramach powszechnych wykładów Uniw. Pozn. mówić będzie w poniedziałek, 7 bm. prof. U. P., dr. Witold Klinger (o godz. 20 w sali 100 W. S. H.). — W środę, 9 bm. odczyt p. t. „Rola współczesnej biologii w kształtowaniu podstaw nowej kultury” wygłosi prof. U. P., dr. Adam Wodziecki. Ten wykład odbędzie się już w sali 17 Coll. Minus. (o.)

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Za spokojny duszy śp. generała Franka**. Dziś, w drugą rocznicę zgonu dowódcy O. K. VII, śp. gen. Oswalda Franka, odbyły się w kościele garnizonowym nabożeństwa żałobne. O godz. 9 odprawił mszę św. dziekan wojsk polskich ks. prałat Wilkans. Drugie nabożeństwo żałobne o godz. 10 odprawił proboszcz garnizo-

Poświęcenie dzwonów na Główniej

Podniosła uroczystość konsekracji trzech dzwonów kościelnych przeżywali w ubiegłą niedzielę mieszkańcy Główniej. Na powitanie J. E. ks. biskupa Dymka, który miał dokonać uroczystej konsekracji, przybrano ulicę i domy sztandarami o barwach narodowych i papieskich. Przed samym kościołem ustawiono Kat. Tow. Rob. Pol. wspaniałą bramę triumfalną. O godz. 14-tej zaiechał ks. biskup, wita-

Dzwony, które wczoraj poświęcił na Główniej J. E. ks. biskup Dymek.

ny owacyjnie przez licznie zebranych parafjan. Po deklamacjach okolicznościowych, ogłoszonych na cześć dostojnego gościa, wprowadzono ks. biskupa w uroczystej procesji do kościoła parafialnego, gdzie od stóp ołtarza powitał go ks. prob. Chilomer. pełne głębokiej treści kazanie o znaczeniu dzwonów w życiu parafji, wygłosił ks. Kazimierz Rakowski.

Z kolei ks. biskup Dymek w asyście księży: Grzonki i Kosickiego — przy-

nu poznańskiego ks. Franciszek Dymarski. W nabożeństwie uczestniczyli wszystkie formacje garnizonu poznańskiego na czele z dowódcą O. K., gen. Knoll-Kownackim, gen. Władem, komisarycznym prezydentem miasta płk. Więckowskim. Były również delegacje urzędników z zakładów wojskowych. (kl.)

— * **Poświęcenie szkoły powszechnej na Osiedlu Warszawskim** odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 12.

— * **Ważne zebranie urzędników samorządu wojew.** W środę, dnia 2 bm. odbyło się w sali sejmikowej Starostwa Krajowego w Poznaniu, plenarne zebranie członków Stowarzyszenia Urzędników Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego, zatrudnionych w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych i Zakładzie Ubezpieczeń na Życie w Poznaniu. Zebraniu przewodniczył wiceprezes stowarzyszenia, p. Antoni Labijak. Wygłoszono dwa referaty, a mianowicie o sprawach organizacyjnych i zwrocie 10 proc., względnie 15 proc. dodatku potrąconego w 1931 r. referował prezes stowarzyszenia p. Antoni Malecki, następnie omówił wiceprezes Labijak sprawy przepisów służbowych i podatku specjalnego. Kwestja podatku specjalnego wywołała niezwykle ożywioną dyskusję. Pracownicy Z. U. W. czują się pokrzywdzeni przez nałożenie na nich, obok podwyższonego o 100 proc. podatku dochodowego, jeszcze podatku „specjalnego”. Aczkolwiek Z.U.W. jest instytucją prawa publicznego, to stosunek pracowników oparty jest na umowie prywatnoprawnej i w konsekwencji pracownicy ci — mimo podwójnego opodatkowania — nie korzystają z żadnych przywilejów, które ustawodawstwo przyznaje urzędnikom państwowym i publicznym. W wyniku obrad uchwalono akcję w kierunku znalezienia krzywdzącej ustawy oraz wnieść prośbę do dyrekcji Z.U.W. o zwrot podatku specjalnego w formie zaliczek do czasu ustania obowiązku płacenia tego podatku, podobnie jak się to praktykuje w innych instytucjach i urzędach. (gz.)

— * **Komitet Opieki Rodzicielskiej przy III Szkole Powszechnej na Śródcie** urządziła we wtorek, dnia 8 bm. o godz. 16 w auli III szkoły powszechnej na Śródcie, ul. Bydgoska 4 wieczornicę z herbatką. Czytany zysk przeznaczony na biedne dzieci III szkoły powszechnej. Ze względu na wielce szlachetny cel uprzejmie prosi się szan. rodziców i gości o liczne przybycie.

— * **Kiermasz kupiecki w Domu Rzemieślniczym.** W Domu Rzemieślniczym uruchomiono wczoraj pod nazwą kiermasz kupiecki imprezę, mającą na celu zbliżenie hurtownika do detalisty. Kiermasz jest urządzony w świetlicy i w wielkiej sali Domu Rzemieślniczego. Zawiera on pokaz prób różnych artykułów, przeważnie pierwszej potrzeby i kolonialnych, o-

branych w dalmatyki — dokonał uroczystej konsekracji dzwonów, zawieszonych w tymczasowej drewnianej dzwonicy. W podniosłej ceremonii, uroczystej konsekracji uczestniczyło zgórą sześć tysięcy mieszkańców tej robotniczej dzielnicy naszego miasta, przyczem obowiążyli chrześtnych pełnili wybitni przedstawiciele miejscowego obywatelstwa. Po skończonych ceremoniach konsekracyjnych, przemówił od stóp ołtarza w serdecznych słowach ks. biskup, wskazując w swym przemówieniu, że ufundowanie w tych ciężkich czasach, trzech wspaniałych dzwonów jest dowodem prawdziwego czynu katolickiego tej robotniczej dzielnicy. Pod koniec swego przemówienia udzielił ks. biskup wszystkim ofiarodawcom uroczystego błogosławieństwa.

Podkreślić należy niezwykle ruchliwość komitetu zakupienia dzwonów, z ks. Kawskim na czele, który w rok zaledwie po inicjatywie danej ze strony Kat. Stow. Mężów, zdołał zebrać do kasy potrzebne do kasy.

Konsekrowane dzwony wykonane w f-mie Bracia Felczyńscy z Przemysła, mają — jak oświadczył ks. dr. Gieburowski — niezwykle harmonijne brzmienie. Największy z nich z tonacją „g”, fundowany ku uczczeniu 10-lecia rządów J. Em. ks. kardynała Prymasa, waży 850 kg. Drugi natomiast poświęcony Patronce parafji Niep. Pocz. N. M. P., z tonacją „a” waży 550 kg. Trzeci wreszcie, z tonacją „c” ku czci św. Józefa ma 300 kg. Ogólny koszt dzwonów wynosi przeszło 7 tysięcy zł z czego połowa, dzięki zabiegom Komitetu i ofiarności parafjan została już pokryta. Dodać należy, że przeszło 80 proc. zebranych dotąd pieniędzy wpłynęło z ofiarności mieszkańców Główniej.

Nowe dzwony po raz pierwszy zastąpią dotychczasową sygnaturkę, na dorocznym odpuszczeniu Niep. Poczęcia N. M. P. (jr)

woców, ryb i serów, mydeł, kosmetyków itp. Kilka firm, sprzedających zaprawy, zupy itp., wydają próby, są mydła i kosmetyki wytwórni poznańskich, jak Stempniewicz, „Tęcza-Budniak, leguminy „Luba”, tutki „Ozonówki”, artykuły kolonialno-spożywcze hurtowni Płonsk, St. Zywert i innych. Atrakcją widowiskową jest niewiasta o sięgających do kostek włosach, służąca jako reklama skuteczności pewnego środka kosmetycznego na op-

POLSKA ANNA CSILLAG — Antonina Tomczakówna z Gdyni

rost włosów, dalej widzimy popularny typ motocyklu, trwałe paliwo do zapalniczek krajowej fabrykacji, wagi zegarowe firmy Block i Brun.

W kiermaszu, który potrwać ma do przyszłej niedzieli, uczestniczy około 30 firm. Z małymi wyjątkami są to firmy poznańskie. Otwarcie kiermaszu odbyło się wczoraj w południe. Do zgromadzonych, wśród

Kinoteatr „SŁOŃCE” Kinoteatr

DZIS w poniedziałek 7 grudnia DZIS
NIEODWOŁALNIE PORAZ OSTATNI

Największe arcydzieło filmowe
ANTHONY ADVERSE
 (Przygody człowieka bez nazwiska)
 W rolach głównych:
OLIVIA DE HAVILLAND
ANITA LOUISE
FREDRIC MARCH — CLAUDE RAINS
 Film, który wzruszył i zachwycił musi każdego!
 Ostatnia sposobność podziwiania tego niezwykłego filmu!
 ng 21029

KRONIKA WYDZIELI

Koło Przyjaciół Harcerstwa im. Ks. J. Feniátowskiego wystawia w niedzielę, dnia 13 grudnia br. o godz. 18-tej na sali Ogrodu Zoologicznego komedię w 3 aktach Zbierchowskiego „Malżeństwo Loli”. Bilety już od 30 groszy można nabyć w fa. Ka-De-Ha, ul. Podgórna 10 i w dniu przedstawienia przy kasie.
 zg 777/8

Poniedziałek, o godz. 20 Wykłady Pedagogiczne dla Inteligencji, w sali Domu Królowej Jadwigi (Al. Marcinkowskiego 1). Mówić będą: p. dr. Luzziński „O obowiązkach uświadomienia dzieci” oraz p. prof. dr. Piasecki „Właściwe postawienie troski o ciało”. Wstęp — 30 gr.
 dg 3856

Staraniem **Koła Przyjaciół przy Komendzie Chorągwi Harcerek** odbędzie się w czwartek, dnia 10. bm. o godz. 18 w Auli gimnazjum im. Dąbrowski odczyt dhny kom. Anieli Pigoniówny pod tyt. „Wyprawa instruktorska harcerek do Ameryki”. Wstęp wolny. — Garderoba 30 gr.
 zg 784/5

których był m. in. prezes Wielkopolskiego Zrzeszenia Kupców Chrześcijan, p. Woźniak, prezes Izby Rzemieślniczej Wł. Zakrzewski, przedstawiciele organizacji kupieckich i społecznych, przemówił prezes Zrzeszenia Kupców Detalistów, p. Tomasz Kujawa. Podkreślił, że kiermasz ma na celu zwiększenie konsumcji krajowej. Następnie przemówił naczelnik wojewódzkiego wydziału przemysłowego, inż. Hempowicz, który po podkreśleniu, że władze życziwie itają inicjatywę kupiectwa i złożeniu życzeń wystawcom, przelał wstępe, ogłaszając tem samem kiermasz za otwarty.

Należy jeszcze nadmienić, że dochód z wstępu na kiermasz przeznaczają się na Fundusz Obrony Narodowej. (kl.)

RÓŻNE

— * **Zmiana na stanowiskach komisarzy Ubezpieczalni Społecznych.** Zarządzeniem ministra opieki społecznej komisarzem Ubezpieczalni Społecznej w Gnieźnie mianowany został p. Kazimierz Okoniewski z

„PRASA”

Miesięcznik. Organ Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism.
 Wyszedł z druku zeszyt 11 (listopad)
 Treść zeszytu:
 Stanisław Kauzik: — Instytut Wiedzy Prasowej przy Uniwersytecie Berlińskim.
 Franciszek Głowiński: — Zaniedbana droga do zysków Skarbu Państwa.
 Jan Mokrzycki: — O racjonalną propagandę czytelnictwa.
 Stefan Heinrich: — Wrażenia z wystawy propagandy niemieckiej w Essen.
 Janusz Poraj-Biernacki: — Propaganda zbiorowa prasy niemieckiej.
 Sprawy kolportażowe.
 Prasa polska zagranicą.
 Prace Związku Wydawców.
 Ze świata dziennikarskiego.
 Kronika krajowa.
 Prasa na szerokim świecie.
 Cena zeszytu 1,— zł.
 Do nabycia w administracji „Prasy”, w większych księgarniach i kioskach „Ruchu”.
 Prenumerata roczna: w kraju zł 10,—, zagranicą zł 12,—.
 Adres administracji: Warszawa, Zgoda 8 m. 4, tel. 540-00. Konto rozrachunkowe Nr. 751, Warszawa 1.
 zg 760

A POLLO-METROPOLIS

JUTRO WE WTOREK, 8. bm. o godz. 3 po poł. 2 specjalne seanse z których całkowity zbiór przeznaczony jest na FUNDUSZ ORBONY NARODOWEJ.

W kinie APOLLO: Najpiękniejszy film radości, tańca, śpiewu i śmiechu „WOJNA W KRÓLESTWIE WALCA” z udziałem Adolfa Wohlbrücka, Willi Fritscha, Renaty Müller i Pawła Hörbigera. — Bilety 40, 50 i 80 gr.

W kinie METROPOLIS: Najbardziej sensacyjne arcydzieło filmowe świata. — Wizja idei Dunikowskiego — „ZŁOTO”. W rolach głównych: Hans Albers i Brigida Helm. — Bilety od 25 groszy. — ng 21064

Poznań. Dotychczasowy komisarz z Gniezna prof. dr. Kurkiewicz z Poznania przeszedł na stanowisko komisarza Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu, gdzie dotychczas urzędował radca Szulc z Warszawy. Objęcie urzędowania nastąpiło z dniem 1 grudnia br.

— **„Pnące w lasach dla pszczoł.”** Jak się dowiadujemy, absolwent wydziału leśnego Uniwersytetu Poznańskiego, p. Eugeniusz Kieruczenko, opracowuje obecnie bardzo ciekawą pracę dyplomową n. tem. „Pszczola w lesie”. Autor projektuje wprowadzenie do lasów, tak liściastych jak i iglastych pnączy, które poprawiłyby żerowiska dla pszczoł. szczególnie w okresie po przekwitnięciu lipy. P. Kieruczenko w pracy swojej proponuje zaprowadzenie w lasach dzikiego wina (Vitis vitifolia, Amp. quinquefolia, Amp. engelmanni), powojnika (Clematis vitalba, Cl. viticella), oraz rdestów egzotycznych (Polygenum auberti, Pol. balschanicum).

Projekty p. Kieruczenki mają na celu wzmocnienie dochodowości z lasów, oraz poprawę gleby w lasach iglastych. (gz.)

Z TARGU

Dnia 7 b. m. na placu Sapieżyńskim placem (w złotych za pół kg wzgl. za sztukę):

Nabiał: masło wiejskie 1.30—1.40, masło mlecz. 1.50—1.60, twaróg 0.25—0.30, śmietana (litr) 1.20—1.40, mleko (litr) 0.17—0.20, jaja mendeł 1.60—1.80, z wapna 1.20—1.40.

Mięso: wieprzowina 0.65—0.90, wołowina 0.60—0.80, cielęcina 0.60—1.00, skopowina 0.70—0.80, słonina 0.80—0.85, smalec 1.00—1.10, mózg cielęcy 0.60—0.70.

Drób i dziczyzna: kura 1.80—2.30, kaczka 1.80—3.20, geś 3.50—6.00, gołębie (para) 0.80—1.20, para kurcząt 2.40—3.20, para kuropatew 1.60—1.80, zajac 2.80—3.00, bażant 1.80—2.50, królik 0.90—1.00, perlica 1.40—2.00, indyk 4.00 do 7.00 zł.

Ryby: szczupak 1.20—1.30, lin 1.00—1.10, leszcz 0.50—0.80, białe ryby 0.20—0.40, sandacz 1.60—2.00, karp 1.00—1.40, karaś 0.60—1.00, ryby śnieżne 20—30 gr mniej, doraz dzieleny 0.40—0.60, świeże śledzie 0.35—0.45.

Jarzyzny (w groszach): ziemniaki 3—4 szpinak 15—20, buraki 5—10, pietruszka (pecz.) 10, seler (szt.) 5—10, rzodkiewki (pecz.) 10, marchew 5—10, kapusta biała 10—15, włoska 15—20, modra 15—30, brukselka 20—25.

Owoce: jabłka 25—50, gruszki 30—40, o-rzechy włoskie 80—90, laskowe 1.10—1.20, owoce suszone 0.80—1.20, borówki 60—70. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Złamanie ręki nastąpiło na chodniku.** W związku z naszą notatką z 4 bm. o wypadku p. Heleny Modrzyńskiej.

— **Doktoraty leśnictwa** uzyskali: Tadeusz Puchalski z Krakowa i Stanisław Tyszkiewicz z Ruszkowa.

— **Dyplom magistra filozofii** w zakresie chemii: Wiesław Broekere z Poznania, Edmund Tundak z Poznania, Witold Kocay z Skalata, Erwin Jabłoński z Pakosia, Józef Krzymień z Szamotuł, Rywka Wajshof z Piotrkowa, Tadeusz Liniewicz z Bolesławca, Władysław Lisiecki z Izdeb, pow. mogileński, Stanisław Prosiński z Suwałek, Leszek Trojan z Opatowa, Feliks Bażyński ze Zbąszczyń, Bronisław Niklewski z Dublin, Hieronim Hatas z Alt-Guhrau. W zakresie matematyki: Edmund Kaszyński z Wanne (Niemcy), Zofia Tyszecka z Oczestochowy, Marja Jaworska ze Strasburga, Wojciech Lipski z Przechowa (Pomorze) i Janina Laszewska z Rzeszowa. W zakresie fizyki: Zofia Hetmaniakówna z Recklinghausen. W zakresie geografii: Helena Hoffmannówna z Łęga, w pow. chojnickim, Teodora Maciejewska z Warszawy i Stefania Hoja z Ponieca.

— **Dyplom magistra nauk ekonomiczno-politycznych** uzyskał p. Karol Miłkowski z Warszawy.

— **Dyplom magistra farmacji:** Seweryna Zmijewska z Sochaczewa, w woj. warszawskim, Ewa Zwierzchowska ze Zglenic, w woj. warszawskim.

7 grudnia 1936

Temperatura 7 godz. — 1,0

Ciśnienie 7 godz. 754,1 mm. umiarkow.

Zachmurzenie 7 godz. pogodnie

Wiatr 7 godz. kierunek południowy, szybki, 2 m/sek

Temperatura w dniu 6 grudnia br. była: najwyższa + 4,8 o godz. 14, najniższa — 0,4 o godz. 20

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy: Pochmurno z przelotnymi przejaśnieniami. W nocy przymrozek, w dzień temperatura powyżej zera.

Tragiczne dzieje maltretowanej kobiety

W oczach żony mąż-tyran morduje dziecko

Inowrocław (c). Niezwykłą sprawę rozpatrywał ostatnio miejscowy sąd grodzki.

Na ławie oskarżonych zasiadł niej. Bolesław Belchnerowski, lat 36, z zawodu kupiec, zam. przy ul. Łucjana. W ostatnich tygodniach Belchnerowski przeprowadził się do Torunia. Akt oskarżenia zarzucał mu, że żonie swojej, Jadwidze, groził ustawicznym zabójstwem, a wśród znajomych rozgłaszał, że ją zamorduje.

Wezwana w charakterze świadka Jadwiga B. przedstawiła sądowi całą swoją tragedję. Belchnerowski nie dawał swej żonie nic na utrzymanie, niejednokrotnie wprost głodem przyznierała, a następnie bił i katował ją w nieludzki sposób. Miał on na tej samej ulicy kochankę wraz z trojgiem dzieci, na którąłożył cały zapracowany grosz. Kiedy Belchnerowska, pozbawiona wszelkich środków do życia, poczęła zarabiać w własnym zakreśle, handlując starem żelazem, wtenczas mąż odbierał jej każdy zapracowany grosz, często do spółki ze swą kochanką. Ponadto Belchnerow-

ska zeznała, że mąż dopuścił się w stosunku do jej osoby niedozwolonego zabiegu, a kiedy w 1935 roku wydała dziecko na świat, wówczas, mimo jej rozpaczliwego oporu, własnoręcznie je udusił. Chciała donieść o wszystkim policji. Belchnerowski oświadczył jej: „jedno słowo piśniesz — a będziesz trupem”. — I Belchnerowska Jadwiga opuściła swego męża i za żadną cenę nie chce do niego wrócić. A kiedy policja, w związku z pewnymi poszlakami przeciwko Belchnerowskiemu, wszczęła dochodzenia o zabójstwo dziecka, wówczas ona, w obawie o swe życie, pomna ciągłych groźb, zeznała przed policją na korzyść swego męża. Dzisiaj jednak już dłużej milczeć nie może, wiernie przedstawiając całą swą tragedję życiową przed wysokim trybunałem.

W wyniku rozprawy Belchnerowski skazany został za odgrażanie się żonie zabójstwem na 6 tygodni aresztu. Ponadto sąd postanowił niezwłocznie przesłać prokuratorowi odpis zeznań Jadwigi Belchnerowskiej do dalszego użytku.

SEANSE 5—7—9

APOLLO-METROPOLIS

SEANSE 445 645 845

JUTRO WE WTOREK 8 bm.

WIELKA ATRAKCYJNA PREMIERA

Barbara Radziwiłłówna

NAJPIĘKNIEJSZY ROMAN HISTORYCZNY
DZIEJE PŁOMIENNEJ MIŁOŚCI KRÓLEWSKIEJ
PARY KOCHANKÓW

W roli tytułowej
JADWIGA SMOSARSKA

w dalszych rolach najwybitniejsze sily artystyczne sceny i ekranu.

Przedprzedaż biletów już od dzisiaj 7. bm.

Dziś w poniedziałek poraz ostatni APOLLO-METROPOLIS przepiękny film wiedeński — „WALC CESARSKI” arcywesoła komedia „SFO POCIECH” z Eddy Cantrem

która złamała prawą rękę, dowiadujemy się, że p. Modrzyńska, zam. przy ul. Matejki 58, poślizgnęła się nie podczas przechodzenia przez jezdnię na ul. marsz. Focha, lecz na chodniku ulicy Wystawowej, koło hali ciężkiego przemysłu.

KRONIKA POLICYJNA

— **Za zakłócenie spokoju publicznego** zatrzymała policja w ciągu soboty i niedzieli 5 osób, za opór władzy — 2, za opilstwo — 15, za żebractwo i włóczęgostwo — 4. Mandaty doraźne nałożono na 50 osób za przekroczenia przepisów administracyjno-handlowych, drogowych itp. Za nieprzestrzeganie przepisów administracyjnych spisano 10 doniesień. (kl.)

— **Nieudana kradzież.** W nocy z soboty na niedzielę na strych domu przy ul. Jężyckiej 35 usiłował się dostać złodziej, aby skraść tam świeżo powieszoną bieliznę. Wysiłki złodzieja, który przy pomocy wytrycha chciał otworzyć drzwi strychu, okazały się daremne. Złodziej pozostawił na miejscu wytrych i umknął.

— **Podczas obław ujęto** w komisariacie W. Stanisława Pawlaczka, bez stałego mieszkania i 45-letniego Edmunda Weidnera, również bez stałego mieszkania, jako poszukiwanych przez sąd grodzki. Podczas kontroli składów na terenie tego komisariatu nałożono mandaty doraźne na 39 osób, właścicieli składów za nieprzestrzeganie przepisów handlowych, a na terenie komisariatu VI nałożono mandaty na 12 osób. W komisariacie VI za te same przekroczenia nałożono mandaty na 12 właścicieli składów. (kl.)

— **Policja poszukuje napadniętych.** W dniu 3 bm. wieczorem pewien osobnik wydarł przechodzącej kobiecie torebkę z ręki i zbiegł. W związku z tem policja poszukuje poszkodowanej, ażeby móc przeprowadzić w tej sprawie dochodzenia. Wypadek ten zaszedł o godz. 18. (kl.)

Z WIELKOPOLSKI

— **BYDGOSZCZ.** W ub. czwartek odbyło się tutaj plenarne zebranie Stowarzyszenia Emerytów województwa poznańskiego i pomorskiego w Bydgoszczy w sali Reursy Kupieckiej, na które przybyło około 300 członków. Przewodniczył prezes stow. p. Franciszek Sentkowski, a referat wygłosił p. prof. Władysław Kmieć, który omówił szczegółowo obecny stan zagadnienia emerytalnego w Polsce i zagranicą. Również przemawiał p. Franciszek Svat, który przedstawił zebraniem obecne stadium starań o przywrócenie nabytych praw emerytów, wdów i sierot, oraz oznajmił, że pomiędzy zrzeszonymi emerytalnymi nastąpiło obecnie porozumienie. W dyskusji zabierало głos wielu mówców w sprawach organizacyjnych, ubezpieczeniowych na życie i innych. W końcu uchwalono jednogłośnie odpowiednią rezolucję. (n)

— **BUK.** Sąd grodzki w Grodzisku na rozprawach karnych w Boku skazał za grę w „trzy blaszki” Tytusa Osnińskiego, Nikodema i Marję Sobieralskich, Bronisława Chelmińskiego, na karę po 2 mies. aresztu. Józefa Welniaka, który wrócił z domu poprawy za kradzież na 4 mies. aresztu. Władysława Jerzykowskiego za kradzież na 6 mies. więzienia. Stanisława Durczaka, Jara Mazurka i Stanisława Nowaka z Czeradza za kradzież szyn od kolejki polnej na szkołę powiatu po 4 mies. aresztu. Oskarżonych o pobicie Józefa i Rocha Dekiertów z Niepruszewa, Ottona i członków rodziny Schulzów z Buku, uwolniono. (bm)

— **GNIEZNO** W Popowie Tomkowym pod Gniezmem uległa nieszczęśliwemu wypadkowi 48-letnia Zofia Borcherdin. Podczas nakładania słomy w szopie zalamaty się drągi i Borcherdin spadła z 5 metrowej wysokości na cementową posadzkę, doznając złamania kręgosłupa. W bardzo ciężkim stanie ostawiono ją do szpitala miejskiego w Gnieźnie.

— **W sobotę popołudniu** odbyło się otwarcie wystawy gnieźnieńskiego Kola Ziemianek i Zw. Pań Domu pod nazwą „Kultura naszego domu”. Do licznych zgromadzonych gości z ks. biskupem Laubitsem na czele przemówiła prezeska Kola Ziemianek, p. Brzeska z Mierzewa, poczem ks. biskup Laubitś dokonał otwarcia wystawy, wygłaszając przemówienie, w którym wskazał na doniosłą rolę i wpływ wychowawczy domu rodzinnego na umysł i serce ludzkie oraz na kształtowanie się charakterów. Wystawa, która mieści się w gmachu szkoły przemysłowo-handlowej, przedstawia się okazale. (br)

— **INOWROCŁAW.** Staraniem Stow. Pań Miłosierdzia par. M. B. odbyła się w niedzielę w sali hotelu Basta wielka loteria fantowa, z której zysk przeznaczono na gwiazdkę dla biednych parafii.

— **W swoim czasie** na skraju lasu wilkowskiego znaleziono zwłoki miedzianej kobiety. Komisja sądowo-lekarska stwierdziła śmierć z wycieńczenia. Nieznana pochowana została na cmentarzu w Słoboszewie. Obecnie policja stwierdziła, że zmarła nazywała się Paulina Monika, liczyła lat 37 i pochodziła z pow. chrzanowskiego.

— **Ofiarą tragicznego wypadku** padł 18-letni Łucjan Ziółkowski. Usiłował on wskoczyć do pociągu towarowego. Skok, niestety, był tak fatalny, że Ziółkowski zamiast do wagonu dostał się pod jego koła. Z obcięta prawą ręką i pokaleczoną głową przewieziono młodzieńca do szpitala.

— **Nieszczęśliwy wypadek** spotkał 80-letnią starszkę Małgorzatę Krakowską z Toposzczy, którą pochwycił manęz w czasie biegu. P. K. doznała ogólnych potłuceń.

— **LESZNO.** Wczoraj odbyło się zebranie koła śpiew. „Chopin” w Lesznie pod przewodnictwem p. Grzegorzewskiego. Między innymi sprawami uchwalono urządzić wieczór Sylwestrowy, a w dniu 6 stycznia uroczyście lamania oplatka.

— **W drogerji** p. J. Chojnackiego przy Rynku nastąpił wybuch prawdopodobnie od ulatniającej się benzyny z papieru, którym wycierano rozlaną benzynę, a który meostrośnie blisko pieca porzucono. Siłą wybuchu została wysadzona jedna z szyb wystawowych wartości około 400 złotych.

— **Na zebraniu Właśc. Nieruchomości** omówił przez p. adw. Krause sprawę projektu p. Fabierkiewicza, dotycząca przymusowego ubezpieczenia od ognia na terenie województw zachod. Na wniosek zarządu zebrani uchwalili wysygnąć 200 zł z kasy towarzystwa w asygnatach pożyczki narodowej na F. O. N., poza tem opodatkować się jednorazowo w wysokości 1—3 procent od miesięcznego czynszu dzierżawnego brutto. (lh)

— **OSTRORÓG.** Decyzją wojewody poznańskiego zawieszony został w urzędowaniu burmistrz p. Draheim. (sc)

Najmilszy podarek gwiazdkowy...

to bonzurka — piżama — poranik w pięknych zestawieniach z Pierwszej Wielkop. Fabryki Piżam

W. Sewandowski & Ska

Poznań, Stary Rynek 55.

w wielkim wyborze i najtańszej gdyż z własnej wytwórni.

Podczas Wielkiej Sprzedaży Gwiazdkowej odbywa się sprzedaż po cenach fabrycznych. P 8466-49,90

Wyskoczył z okna i piętra

Gniezno. (Tel. wł.) Dzisiaj rano udała się policja do mieszkania robotnika Pućki przy ul. św. Wawrzyńca 26, celem aresztowania jego 16-letniego syna, który ma odcierpieć 4-letni pobyt w zakładzie wychowawczym. Pućka stawiał policji energiczny opór i w czasie ogólnego szamotaniasia się, wykorzystując moment, dopadł do okna i z pierwszego piętra, wyskoczył. Wskutek upadku doznał ogólnego wstrząsu i karetka pogotowia zabrała go do szpitala miejskiego. Przy opatrunku stwierdzono, że wstrząs nie jest zbyt silny, dlatego odstawiono go do aresztu policyjnego. (br)

— *** OSTROW.** Zmarł tu nagle na udar serca w 66 roku życia sp. Andrzej Kostrzewa. Zmarły w czasie niewoli zasłużył się wielce dla sprawy sokolej. Przy oswobodzeniu Ostrowa był komendantem Straży Ludowej i wybitnie współdziałał w pierwszej polskiej formacji wojskowej tworzonej w Ostrowie. Był członkiem licznych organizacji społecznych

— **Kilka wystaw** mieści się obecnie w Ostrowie. Sympatycznie prezentuje się „wystawa sztuki ludowej” zorganizowana przez ruchliwy oddział P. C. K. Zgromadzone liczne i cenne zbiory prywatne, jak kilimy, wleńki, wazon, kaszubska porcelana różne hafty itp. Ciekawa wystawa mieści się w hotelu „Polonia” i potrwa do przyszłej niedzieli. — „Wystawa prasy katolickiej” urządzona przez ks. Andrzejewskiego przy pomocy Kat. Stow. Młodzieży żeńskiej nader gustownie pokazuje ponad 150 tygodników, miesięczników i kwartalników katolickich, i około 500 najnowszych książek katolickich. Pierwsza w Ostrowie wystawa prasy katolickiej zasługuje na zwiedzenie. Otwarta jest do wtorku włącznie godz. 21,30 w Domu Kat. — Wystawę wiewie choinek urządziło Koło Przyjaciół Harcerstwa przy gimnazjum żeńskim. Pokazano tu jak powinna wyglądać choinka polska, ubrana wyrobami polskimi — bez świecidełek zagranicznych. Ponadto mamy tu wystawę kanarków, urządzoną w Grand Café przez Tow. „Canaria” oraz wystawę fantów loteryj na bezrobotnych.

— *** SREM.** Na walnym zebraniu wolnego cechu stolarskiego udzieliło pokwitowania ustępującemu zarządowi oraz wybrano nowe władze w następującym składzie: pp. Leon Szczesny — starszy cechu, Franciszek Woźniak — sekretarz, Józef Adamski — skarbnik. Do komisji rewizyjnej weszli pp. Maksymilian Letkiewicz

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: H. N. 2,—, razem z poprzednio pokwitowanymi 69,— zł.

Na Polski Czerwony Krzyż: Z. R. 1,—, razem z poprzednio pokwitowanymi 2,— zł.

Na rekolekcje dla chłopów opuszczonych: Dnia 5 grudnia rb. wypłaciliśmy p. A. Zakrzewskiej 10,— zł.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 5 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Różn. Kazimierz Szajkowski w Baranowiczach i krawc. Helena Nowackiówna; urzęd. straży więziennej Czesław Polkowski i Marjanna Musiałówna w Morwinie, pow. poz.; kup. Tymoteusz Frenkiel i Nora Schwesener w Trzemesznie; urzęd. kolej. Stefan Ibron i ekspedjentka Marjanna Celberg; szof. służarz Wincenty Jandy i Anna Gorosińska w Rumińsku, pow. poz.; szew. Karol Lyskawa i Marja Sucharska; szof. Stanisław Sobkowiak i pielegniarka Wiktoria Ciepla; elektrotechn. Feliks Lampkowski i Irena Furmaniakówna; mur. Alojzy Czapracki i Helena Śmigielówna; cieśla Mieczysław Remlein i Pelagia Zberska; elektrotechn. Kazimierz Sędzicha i kasj. Irena Dzwikowska; ślus.-kow. Władysław Warguła w Grzebieniuku, pow. szamotul., i Helena Dorna w Edmundowie, pow. poz.; piek. Władysław Lewicki i rob. Małgorzata Bock, oboje w Lesznie; mont. Adolf Kutzia i handl. Pelagia Kołaska; szof.-mecz. Władysław Gorczyński i krawc. Anna Kapturówna; cieśla Antoni Konieczny i Wanda Kurkówna; handlow. strzelec w pułku piechoty Władysław Dobek i Jadwiga Polska; rob. Stanisław Zajęczkowski i Pelagia Czajkówna; handl. Bernard Jenek i stenotyp. Urszula Riemerówna; kup. samodzieln. Władysław Kazmierczak i nauczycielka Gabriela Schneiderówna; obuwnik Ignacy Naskrent i Stanisława Barańska; kowal Wawrzyn Domin i Agnieszka Frankowska; ślus. Edmund Antkowiak i Elżbieta Blachówna; rob. Kazimierz Gałazka w grom. Kromolica, pow. śrem., i Rozalja Dubertówna w grom. Szczodrzykowo, pow. śrem., tok. metal. Edward Gołębiak i Janina Dziembowska; stol.-rysown. Marjan Zbaralski i ekspedj. Helena Butkowska, oboje w Jaraczewie, gm. Jaraczew, pow. jarociński; inkas. Dzien. Pozn. Wincenty Nowiada i krawcowa Bronisława Kłota w Wysogotowie, pow. poz.; handl. Albert Müller i kasj. Ludwika Karolczakówna.

Zgony

Dnia 5 grudnia 1936 r. zapisano następujące zgony: Antoni Kruszyna, strzelec, robotnik, 22 lat; Przemysław Jonski, 4 lat, 4 mies., 16 dni; Edward Kobylski, rolnik, 36 lat; Marta Pokrywcanka, 6 lat; Niemzana dziecko pici żeńskiej, około 3 godzin; Zofia Bajerowiczówna, biurowa, 35 lat; Marja Słeboda z domu Woźnińska, wdowa, 78 lat; Zofia Graf z domu Blasius, wdowa, 49 lat.

wicz i Mikołaj Danielewicz. Uchwalono 10 zł z kasy cechowej na rzecz bezrobotnych oraz budżet w sumie 100 zł.

— Na wtorek 8 bm. przypada w kościele pofranciszkańskim odpust N. M. P. Niepokalanie Poczętej. We wigilię odpustu odprawia się uroczyste nieszpory z wystawieniem Najśw. Sakramentu i procesja. W dniu 8 bm. porządek nabożeństw będzie następujący: msze św. w kościele pofranciszkańskim o godz. 7 o godz. 8.30 o godz. 11 suma i o godz. 12. w kościele farnym o godz. 9 o godz. 9.45 dla wojska i godz. 11 dla szkół. Adoracja Najśw. Sakramentu: straż honorowa o godz. 12.30 Żywy Różaniec III Zakon. KSM m.ż. i KSK im. Gen. Zamoykiej i pod wezwaniem św. Zyty o godz. 13.30.

— Po dłuższej przerwie uruchomiono w gmachu Ubezpieczalni Społecznej natryski i łazienki, których brak społeczeństwo miasta odczuwało szczególnie w porze zimowej. Łazienki są czynne w piątki i soboty.

— Komenda powiatowa Policji Państwowej została przeniesiona z dniem 1 grudnia do gmachu starostwa pow. I piętro obok posterunku P. P. (su)

— * **SRODA.** Srebrne gody małżeńskie obchodzili ostatnio Wojciech i Maria z Jakubiaków Józwiakowie oraz Franciszek i Zofia z Foltynowiczów Gogulscy.

— Rolnicy w pow. średzkim ułożyli rezolucję, że ofiary na rzecz bezrobotnych powinny być dawane w pracy. Dodano przytem, że zły stan dróg winien być usunięty przez zatrudnienie na nich bezrobotnych. Narzekają również rolnicy, że podczas żniw wielu z bezrobotnych nie chciało przyjąć pracy, rzekomo z powodu niskiego wynagrodzenia.

— P. Michał Pawlak, mistrz kołodziejski w Środzie i starszy cechu obchodził 25-lecie pracy zawodowej. (ak)

— * **TRZEMESZNO.** W niedzielę 6 bm. w sali p. Mikulskiego urządził KSM z przedstawieniem p. t. „Maryjka i pokusa”. Czysty zysk przeznaczony na gwiazdkę dla najbiedniejszych dzieci.

— Odbił się tu drugi jarmark bez Żydów. Jarmark kramny cieszył się wielką frekwencją, tak sprzedających, jak i kupujących.

— Jacyś nieznani sprawcy wybili szybę w składzie kolonialnym p. Chęcińskiego i zabrali towaru za 100 zł.

— W tych dniach zmarł najstarszy obywatel naszego miasta, śp. Jan Prues, przeżywszy 97 lat. Zmarły przez długie dziesiątki lat pełnił służbę stróża miejskiego. (tw)

— * **WRZEŚNIA.** Na gwiazdkę dla najbiedniejszych dzieci urządziła Rodzina Wojskowa koncert-rewię z udziałem artystek i artystów z Poznania.

— Staraniem Akcji Katolickiej odbył się w niedzielę 6 bm. wykład publiczny o godz. 16.30 w salce parafii, który wygłosił ks. prof. Skażiński z Poznania.

— W Strzałkowie zorganizowana została ostatnio przez instruktora P. C. K. z Wrześni mieszana drużyna ratownicza. Urządziła ona kurs ogólnoratowniczy. Na kursie wykładają instruktorzy pp. Dzieciuchowicz i Podlasz z Wrześni.

— Wrześniński „Sokół” z. urządził w salce sokolniczej wieczorną poświęconą pamięci dzieci lwowskich, walczących o polskość Lwowa z Ukraińcami. Uroczystość składała się z deklamacji, śpiewu i odczytu członków.

— Bezpłatny wszechstronny kurs dla fotografów urządził p. Fr. Włosik — fotograf dypl. w czwartek, dnia 10 bm. w hotelu Polskim o godz. 20. (rw)

— * **WYRZYSK.** Jednej z ubiegłych nocy zakradziono się do zabudowań rolnika Władysława Tomaszewskiego w Sadkowskim Młynie i skradziono 9-letniego konia.

— W maj. Chorzele, w pow. wyrzykim, nieznani złoścyni włamali się nocą do stodoły p. Gaislera i skradli skórzane pasy zapędowe młocarni, długości 24 metrów oraz trzy pasy długości 3.30 do 3.98 m razem wartości 500 zł. (kl)

— * **ZBASZYN.** Z racji budowy szosy na odcinku Nowy Tomyśl — Zbaszynie zatrudniono większą ilość bezrobotnych.

— Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej wniesiono projekt sprzedania pozostałych sprzętów po byłym szpitalu miejskim w Zbaszynie. Do sprawy tej rada miejska przystąpi na najbliższym posiedzeniu. (zb)

— Zgodnie z uchwałą miejscowego komitetu F. O. N. zebrano w Boru Kościelnej i Boru Starej dobrowolne składki w gotówce 87,45 zł oraz cztery ctr. i 90 funtów żyta. Łączna suma wynosi 128,60 zł.

— W tych dniach w godzinach popołudniowych pozostawił rower p. Behnke z Przyprostyni przed lokalem Kom. Kasy Oszczędności w Zbaszynie i udał się do kasy. Po pewnym czasie, gdy wyszedł, z przerażeniem spostrzegł, że jakiś nieznany złoścynca skradł mu rower i ułotnił się w niewiadomym kierunku. Za sprawą policji wdrożona energiczne dochodzenia.

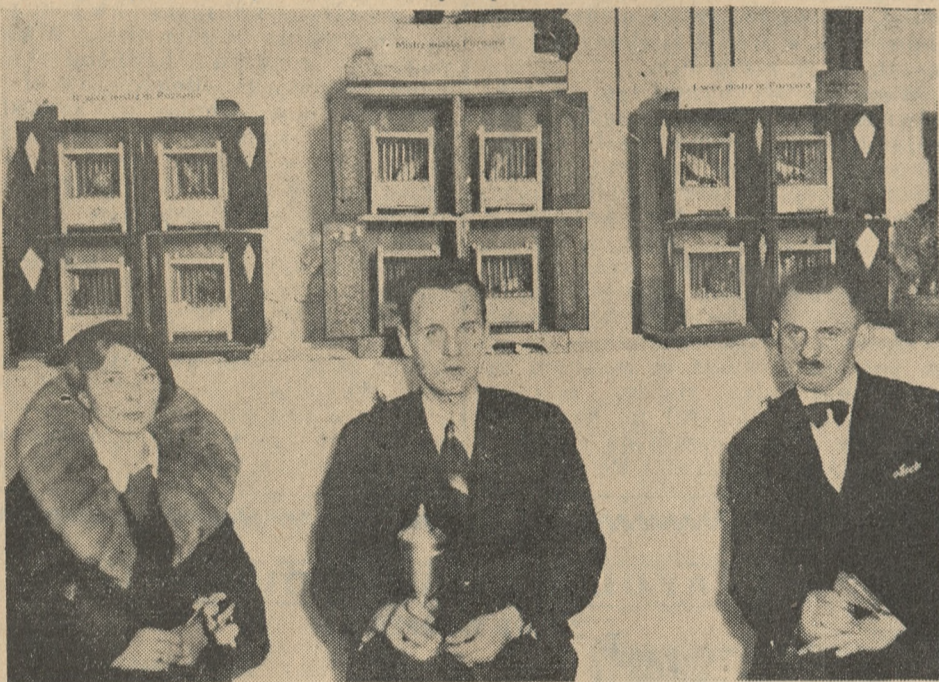
Śpiewająca wystawa o mistrz. m. Poznania

W sali restauracji „Gospoda Polska” w Poznaniu, przy al. marsz. Piłsudskiego 7, odbyło się wczoraj otwarcie wystawy kanarków, urządzonej przez Centralny Związek Hodowców Kanarków w Polsce. Wystawiają członkowie czterech istniejących w Poznaniu oddziałów Centr. Zw. Hodowców, a mianowicie: „Canaria 02”, „Poznański Klub”, „Polonia” i „Gran Canaria”.

Poznańscy hodowcy kanarków wy-

Ponadto uczestniczące w wystawie poszczególne kluby hodowców kanarków wyróżniły w ramach swych klubów najlepsze okazy i przyznały ich właścicielom nagrody. Wystawiono kanarki w dobrej klasie, co świadczy o rzetelnym wysiłku hodowlanym i wielkim zamiłowaniu do ptactwa śpiewającego.

Otwarty wczoraj pokaz kanarków potrwa do wtorku wieczora. W celu

p. J. Burchardowa
II wicemistrz

p. H. Maciński
mistrz m. Poznania

p. N. Chudziak
I wicemistrz

stawili do premjowania 50 kolekcji kanarków z własnego chowu, by na terenie międzyklubowym walczyć z swymi śpiewakami o mistrzostwo Poznania.

Na podstawie oceny, dokonanej przez pp.: Stanisława Makałę ze Zbąszynia i Stanisława Świętońskiego z Poznania jako ekspertów, mistrzostwo miasta Poznania przyznano znanemu hodowcy p. Henrykowi Macińskiemu, tytuł I. wicemistrza przypadł kolekcji p. Nikodema Chudziaka, drugiego wicemistrza zdobyła kolekcja p. J. Burchardowej.

zorientowania zwiedzających wydano przewodnik po wystawie, zawierający szczegółowy spis wystawców i przyznanych nagród. Zainteresowanie publiczności wystawą było duże, co dowodzi, że nasze miłośników kanarków chętnie przybywają na pokaz, aby zobaczyć selekcje tegorocznego chowu.

Otwarcie wystawy, którego dokonał przez przecięcie wstęgi komisaryczny prezydent miasta Więckowski, poprzedziło przemówienie p. Marjana Burcharda. Powitał on zgromadzonych imieniem Centralnego Zw. Hod. i komitetu wystawy. (kl)

Tajniki powodzenia handlu żydowskiego

Gniezno (br). Żydzi obawiają się widocznie zakładać tutaj dalsze sklepy, gdyż obecnie chwycili się innej metody działania, mianowicie otwierają nowe miejsca sprzedaży w mieszkaniach prywatnych. W ostatnim tygodniu ujawniono narazie aż trzy takie nowe placówki żydowskie. Poza interesem Weinbauma, przy ul. Chrobrego 6, notujemy dziś dwa dalsze miejsca sprzedaży.

Przy ul. Cierpięgi 7 mieszka Żyd Moszek Borensztajn, który uprawia handel domokrajny na szerszą skalę. Borensztajn wziął sobie do pomocy kilku agentów „Polaków”, którzy codziennie roznoszą całe toboły różnego towaru, sprzedając go po okolicznych wioskach, a co wieczór, pomiędzy godz. 22 a 23, wracają z niesprzed-

nym towarem do mieszkania Borensztajna, gdzie następują rozliczenia.

Trzeci interes założono w mieszkaniu p. Kłopy, przy ul. Siekiewicza, na

Kinoteatr „SŁOŃCE” Kinoteatr

We wtorek, 8 grudnia o godzinie 3 po poł. Specjalne przedstawienie po cenach znizowanych z którego całkowity dochód przeznaczony jest na Fundusz Obrony Narodowej.

CISSY

W rolach głównych: FRANCHOT TONE — GRACE MOORE. Reżyserja: Józef von Sternberg. Muzyka: Fritz Kreisler.

Prześliczna treść! Arcywesołe sceny! Piękna muzyka! Melodyjne piosenki!

Film, który zachwyci wszystkich.

Film dozwolony dla młodzieży od lat 12. Bilety po cenach znacznie znizowanych:

Cały parter 75 gr. Cały balkon 1 zł.

ng 21 031

III. piętrze. Ciekawem byłoby sprawdzić, czy Żydzi ci są policyjnie meldowani.

Żydów tych niestety popierają liczni urzędnicy, którzy tłumaczą się tem, że u Żydów kupują towar taniej, niż u chrześcijan, albowiem Żydzi nie mają żadnych kosztów handlowych, które opłacać muszą kupcy, prowadzący jawne interesy. Jak te „tanie” ceny w rzeczywistości wyglądają, przytoczymy w następującym przykładzie:

Pewien urzędnik kolejowy zakupił w takim żydowskim interesie firany na jedno okno, płacąc za nie 60 zł. Żyd rozłożył spłatę rachunku na raty miesięczne po 6 złotych. Jak się prze-

konałiśmy, te same firany w składzie chrześcijańskim kosztują tylko 18,50 zł. Z powyższego wynika, ile Żyd na takim interesie zarabia, nie placąc w dodatku żadnych świadczeń na rzecz skarbu państwa.

Nie tylko jednak sami kupujący ponoszą winę w popieraniu żydowskich interesów, ale grzeszą i pod tym względem niektórzy z kupców chrześcijan. Kupiec Sylwester Kostencki z Gniezna miał np. zapotrzebowanie na większą ilość torebek papierowych i zamówił takowe u Żyda Salomona Heitlera w Krakowie za kwotę przeszło 200 złotych tak, jakby nie było polskich zakładów drukarskich (w Gnieźnie 5), wyrabiających takie same torebki. Heitler, dostarczając Kostenckiemu zamówione torebki, uwidocznili na nich swoją firmę. Torebek z firmą żydowską Kostencki nie chciał przyjąć, wobec czego Żyd Heitler zaskarżył polskiego kupca o zapłatę 294,33 zł i proces ten wygrał.

Niech przykład ten będzie nauką dla innych.

Gniezno (Tel. wł.): Jak się dowiadujemy, tajny interes u p. Kłobowej, przy ul. Sienkiewicza, prowadził Żyd Abram Jałoszycki. Władze skarbowe cały interes obłożyły aresztem, a Żyda pociągnęli się do odpowiedzialności za wykroczenia skarbowe.

Samobójstwo na ulicy

Na Wałach Warneńczyka pozbawił się wczoraj w południe życia wystrzałem z rewolweru pracownik kolejowy Józef Staliński, mieszkający na Rybakach 9. Strzał, wymierzony w głowę, był śmiertelny. Zgon nastąpił w chwili po wypadku.

Na zarządzenie władz bezpieczeństwa zwłoki przewieziono do zakładu medycyny sądowej.

Przyczyny, która pchnęła nieszczęśliwego pracownika kolejowego do rozpaczliwego kroku, nie zdołano ustalić. Wiadomo tylko, że działał on pod wpływem silnego rozstroju nerwowego. Jest przypuszczenie, że przyczyną depresji była ciężka choroba syna. (k)

Zaciekła bójka rodzinna

Buk (bm): 50-letni Stanisław Bątkiewicz z Tomickich, pow. Poznań, zapisał swe 56-morgowe gospodarstwo zięciowi Janowi Stelmachowi. Mimo, iż Stelmach wniósł przeszło 7 tys. zł gotówki, a prócz tego zobowiązał się spłacić wszelkie długi teścia, Bątkiewicz wraz z rodziną maltretował Stelmacha w niemożliwy sposób. W czasie ostatnich dwóch lat, w których właścicielem gospodarstwa był Stelmach, dochodziło pomiędzy nim, a żoną i jej rodziną do ciągłych scysyj i bójek, z których spokojny z natury Stelmach wychodził zawsze poturbowany.

Ostatnio na tle zarządzania gospodarstwem, członkowie rodziny Bątkiewicza, jak i on sam, rzucili się na Stelmacha i poczęli go dusić. Na krzyk napadniętego przybiegli mieszkańcy w sąsiedztwie trzej bacia Kózkowie, którym zagroździ wejście do mieszkania Bątkiewicza oraz jego synowie Bronisław i Kazimierz, wszyscy uzbrojeni w siekiery i toporek, zadając 20-letniemu Bernardowi Kóźce cios toporkiem w twarz, poczem się ukryli. Pobitego do nieprzytomności Stelmacha ulokowano w sąsiadów, a wobec groźenia mu zabiciem musi on przebywać poza domem. Pobitych zaopatrzył dr. Obremski, który stwierdził u Stelmacha szereg obrażeń wewnętrznych i zewnętrznych, a Kóźce musiał zszycić zaciętą wargę.

Zacięta bójka rodzinna wywołała w całej okolicy zrozumiiałe zgorszenie.

Z GDYNI I WYBRZEŻA

— * **GDYNIA.** Społeczeństwo katolickie w Gdyni często słyszy, że przedź stanie w Gdyni żydowska bóżnica, niż wyrośnie na Kamiennej Górze bazylika morska. jako pomnik wdzięczności całego narodu za odzyskanie dostępu do morza. Wydaje się, że przeczcucia w tym względzie nie zawiodą. Żydzi posiadają w tej chwili w Gdyni już ponad 20 organizacji zawodowych, ideowych i sportowych. Obecnie rozpisanu już konkurs na stanowisko rabina, który będzie miał za zadanie wybudowanie bóżnicy.

— Aczkolwiek zima na wybrzeżu przychodzi później, niż w głębi kraju, to jednak tegorocznym sezon budowlany nie będzie tak długi jak zeszłoroczny. Ubiegłej zimy kielnie były w ruchu bez przerwy. Obecnie spadek temperatury poniżej zera nie uniemożliwia jeszcze wprawdzie prac budowlanych, ale pracuje się pośpiesznie, nawet nocami, aby rozpoczęte budowle dostać pod dach przed nastaniem mrozów. (p)

JARMARKI

— * **GRABÓW n. Prosną.** Jarmark ogólny odbędzie się w środę 16 bm. Spęd zwierząt domowych wszelkiego rodzaju dozwolony jest bez ograniczenia.

Zaczynają wpływać książki dla bibliotek wiejskich

Oto grupa druhów z 17 drużyny harc erskiej im. Dezyderego Chłapowskiego przy gimn. im. Adama Mickiewicza, która zebrała rekordową ilość książek, mianowicie 800. Akcję zbiórki przeprowadza młodzież akademicka z inicjatywą akademickich kół T. C. L. przy U. P. i W. S. H.

RYNKI PIENIĘŻNE I TOWAROWE

Pieniądz i papiery wartościowe

Światowe giełdy papierów wartościowych rozpoczęły tydzień sprawozdawczy ogólną wyższą i wzrostem obrotów. Przybrała ona szczególnie duże rozmiary w Paryżu, Londynie i w Nowym Jorku. Ożywienie to było jednak krótkotrwałe, pod wpływem bowiem niepomyślnych wiadomości politycznych nastąpiła na giełdach silna depresja, objawiająca się w spadku kursów akcji i papierów procentowych i w znacznym zmniejszeniu się obrotów.

Na szczególną uwagę zasługują ogólna wyższa akcyj kauczuku i metali, stojąca w związku z trwającą od szeregu dni haussą na rynku kauczuku, ołowiu i cynku. Poza tem na kilku giełdach europejskich dało się zauważyć wzmoczone zainteresowanie akcjami przemysłu zbrojeniowego i chemicznego.

Na giełdzie nowojorskiej po początkowej wyższej wywołanej wiadomościami o znacznym spadku deficytu budżetowego i o utrzymującej się dobrej sytuacji w przemyśle i handlu, nastąpiło w środku tygodnia osłabienie. Przypisać to należy m. in. wiadomościom o odpływie złota i kapitałów do Anglii i Francji, jaki zaznaczył się w ostatnich dniach. Pożyczki polskie miały tendencję niejednorodną, zwykowały stabilizacyjną i słabszą, obniżyły się lekko o 6 proc. dolarowa i 7 proc. Poż. m. Warszawy. W dniu 4 b. m. notowano (w nawiasach cyfry z 27 listopada r. b.): 8 proc. pożycz. Dillona 57,50 (57,50), 7 proc. pożycz. stabilizacyjna 73,37½ (73,00), 6 proc. pożycz. dolarowa 57,00 (57,50), 7 proc. pożycz. m. Warszawy 48,50 (49,00), 7 proc. pożycz. śląska 50,50 (49,00).

Na giełdzie londyńskiej panowała w pierwszych dniach okresu sprawozdawczego znacznie ożywienie. Szczególnym popytem cieszyły się akcje naftowe, tytoniowe, koncernów żelazno-stalowych, fabryk motorów, samochodów i samolotów. Konflikt między królem Edwardem VIII a rządem na tle prerogatyw spowodował dość znaczną depresję, której uległy przedewszystkiem brytyjskie papiery państwowe, a następnie większość papierów dywidendowych.

Otwarcie na giełdzie paryskiej było bardzo mocne, obroty duże. Tłumaczy się to głównie grą spekulacyjną na wyższość. W środku tygodnia sytuacja się zmieniła. Wskutek niepomyślnych sytuacji międzynarodowej i obaw przed przesileniem gabinetowym w związku z oczekiwaniem wystąpieniem w parlamencie komunistów przeciwko rządowi Bluma, większość papierów uległa niższości. Najbardziej niższoowały renty państwowe. Końcówce zebrań przeszły jednak pod znakiem ogólnego wzmocnienia kursów, ponieważ piątkowa debata w izbie deputowanych odbyła się w spokoju.

Tendencja na giełdzie amsterdamskiej miała uosobienie słabe. Również na giełdzie brukselskiej przeważał nastrój słaby, co przypisać należy głównie niepomyślnym wiadomościom z dziedziny polityki międzynarodowej.

Natomiast na giełdzie berlińskiej przeważał nastrój mocny, a to w związku z ożywieniem się sytuacji w przemyśle elektrycznym, stalowym i maszynowym. Zakupy ze strony publiczności utrzymały się nadal na dość wysokim poziomie. Zauważać należy, że ostre zarządzenia w sprawie wywozu kapitałów z Niemiec nie wpłynęły na osłabienie nastrojów giełdowych i raczej przyjęte zostały przez giełdę przychylnie.

Na giełdzie wiedeńskiej dały się zauważyć znaczniejsze wahania kursów. Giełda praska miała przeważnie uosobienie mocne. Wpłynęły na to: korzystny bilans Banku Narodowego oraz poprawa sytuacji przemysłu i handlu.

Na giełdzie warszawskiej panował na ogół nastrój spokojny. Obroty utrzymały się mniej więcej w granicach tygodnia poprzedniego. W dziale akcji na uwagę zasługują wyższe kursy akcji Banku Polskiego. Na rynku papierów o stałym oprocentowaniu wyższe uległa większa część pożyczek państwowych. Kursy ważniejszych dewiz zagranicznych kształtowały się następująco (pierwsza cyfra z 27 listopada, druga z 4 grudnia r. b.): Amsterdam 288,30 — 289,20, Bruksela 89,65 — 89,75, Londyn 25,99 — 26,04, Medjolan 28,02 — 28,02, Nowy Jork czek 5,29 3/4 — 5,35 5/8, kabeł 5,21 — 5,30 3/4, Paryż 24,71 — 24,76, Praga 18,78 — 18,76, Stockholm 134,05 — 134,30, Zurych 122,00 — 122,00.

Ziemiopłody

Przewidywania nasze, iż zaznaczający się w kilku ostatnich tygodniach spadek cen ziemiopłodów ma charakter przejściowy, sprawdził się w zupełności. Już w poprzednim tygodniu nastąpiła stabilizacja cen, w okresie sprawozdawczym zaś (t. j. w ub. tygodniu) ceny na ogół podskoczyły poważnie i zbliżyły się do najwyższego poziomu z pierwszych miesięcy jesiennych. I tak w Winnipegu (Kanada) podniosły się ceny pszenicy o około 6 cts na 113½, w Chicago zaś z 117 na 124½ cts. Należy zaznaczyć, iż przy zmniejszonych do minimum zapasach każde nasilenie kupna wywoływać musi znaczne zmiany w notowaniach.

Ze Stanów Zjednoczonych Ameryki donoszą o niepomyślnych warunkach pogodowych na zachodzie (susza i burze

piaszczyste). Obliczenia przyszłych zniw argentyńskich nie odbiegają od poprzednich szacunków; to samo dotyczy i szacunku zbiorów australijskich. Z tej strony zatem nie potrzeba się obawiać większych niespodzianek.

Z krajów importujących sygnalizują wzrost zapotrzebowania. Szczególnie aktywnie występowały Włochy, które częściej importu, jak się zdaje, zużywają w Abisynji. Ponawiają się też pogłoski o tworzeniu w Anglii specjalnej rezerwy pszenicznej, co oczywiście wywołać musi wzmocnienie się zakupów angielskich.

Na rynkach krajowych zaznaczyła się dalsza, powszechna wyższość cen, która jednak nie dosięgnęła 1,— zł.

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	30.11.	1. 12.	2. 12.	3. 12.	4. 12.	5. 12.
Pszonica						
Warszawa	25,50	25,75	26,00	26,25	26,25	—
Poznań	24,25	24,50	24,75	24,75	24,75	24,75
Bydgoszcz	25,00	25,00	25,25	25,25	25,25	25,25
Łódź	26,25	26,25	—	26,75	26,75	—
Zyto						
Warszawa	19,00	19,25	19,50	19,75	19,75	—
Poznań	18,75	19,00	19,25	19,25	19,25	19,25
Bydgoszcz	19,35	19,50	19,75	20,00	20,00	20,00
Łódź	19,50	19,75	—	20,25	20,25	—
Jęczmień						
Warszawa	22,25	22,25	22,75	22,75	22,75	—
Poznań	22,75	22,75	23,00	23,00	23,00	23,00
Bydgoszcz	21,25	21,50	21,75	21,75	21,75	21,75
Łódź	23,00	23,00	—	23,00	23,00	—
Owies						
Warszawa	16,75	16,75	16,75	16,75	16,75	—
Poznań	16,50	16,50	16,00	16,50	16,50	16,50
Bydgoszcz	16,50	16,50	16,50	16,75	16,75	16,75
Łódź	16,75	16,75	—	16,75	16,75	—

Bydło i mięso

Tendencja na poznańskim rynku bydła i trzody chlewnej była w ubiegłym tygodniu nadal słaba. Ceny świń w najwyższej kategorii niższoowały od 1,— zł do 2,— zł na 100 kg. W poprzednim tygodniu płacono za świnię tej kategorii od 92,— zł do 94,— zł, podczas gdy w ubiegłym tygodniu ceny ich wahały się w granicach od 90,— zł do 93,— zł. Podobnie kształtowały się ceny trzody chlewnej innych kategorii. Mimo, że w chwili obecnej tendencja na tym rynku jest słaba, nie należy oczekiwać dalszej niższości cen — lecz raczej pewnej poprawy. Spęd zwierząt był stosunkowo duży, obejmował bowiem ogółem 1.700 sztuk, t. zn. 150 świń więcej, aniżeli w tygodniu poprzednim. Z uwagi na to, że obecny okres nie jest sezonem na wieprzowinę, wyjątkowo duży spęd trzody przyczynił się niewątpliwie do obniżenia notowań tego gatunku zwierząt ubojowych. Przypuszczając należy, że warunki na tym rynku zmieniają się — t. zn. wykażą poprawę — z chwilą rozpoczęcia wywozu świń do Niemiec na skutek podwyższenia kontyngentu eksportowego. Prawdopodobnie nastąpi to już w przyszłym tygodniu. Na rynku bydła panowała tendencja również słaba. Chęć kupna była mniejsza, aniżeli w tygodniu poprzednim; tłumaczy się to okolicznością mniejszego zjazdu kupców z innych dzielnic Polski. Mimo niekorzystnej sytuacji na rynku bydła notowane cen pozostało bez zmian. Jedynie pojedyncze sztuki osiągały lepsze ceny, lecz wyjątki te nie wpłynęły na ogólny poziom cen. W najbliższej przyszłości nie należy spodziewać się jakichkolwiek zmian.

Rynek cieląt pozostał bez zmian, natomiast ceny owiec lekko wyższoowały i to o 2 zł na 100 kg. Na poprawę na tym rynku wpłynęło większe zapotrzebowanie na baraninę ze strony wojska. (az)

Masło

Zapotrzebowanie krajowe na masło jest duże, to też na eksport — mimo popyту ze strony zagranicy — idą tylko małe ilości. Z końcem ubiegłego tygodnia zaznaczyło się jednakże lekkie osłabienie na krajowym rynku masła, czego powodów szukać należy w dwu okolicznościach. Mianowicie wysoka cena tego produktu pierwszej potrzeby — obecnie wynosi ona w detalu 3,40 zł za 1 kg masła — oraz dotychczasowa mocna tendencja hamująca konsumpcję. Poza tem nie bez wpływu na kształtowanie się warunków na tym rynku pozostaje niższość cen świń, a tem samem i smalcu, który stanowi dla szerokiej rzeszy konsumentów doskonałą namiastkę. W związku z tem oczekiwać należy w najbliższym czasie pewnej obniżki cen masła.

W ramach umowy kompensacyjnej z Niemcami przyznano kontyngent wywozowy na 50 wagonów. Kontyngent ten zdejmie zatem ewentualną nadwyżkę produkcji z rynków krajowych. (az)

Jaja

Sytuacja na rynku jaj pozostała w ostatnim czasie bez zmian. Świeżych jaj jest brak a większego zapotrzebowania na ten towar spodziewać należy się dopiero około połowy stycznia. Natomiast większym zbytem cieszą się obecnie tańsze

jaja wapniowane. Ponieważ okres świąt Bożego Narodzenia nie stanowi specjalnego sezonu jaj, nie można oczekiwać jakichkolwiek szczególniejszych zmian na tym rynku. (az)

Skóry

Aukcja skór surowych w Poznaniu odbyła się dnia 3 grudnia br.

Do sprzedaży wystawiono 44 losy na skóry uboju rzeźniczego z Poznania i prowincji i to: 2.000 skór bydlęcych — bez rogów, bez czaszek i bez kości ogonowej — krótkonogich, solonych; 4.915 skór cielęcych oraz 361 skór owczych — solonych, welnistych, półwelnistych strzyżonych i gotłych.

Notowano: skóry bydlęce i owcze za funt, skóry cielęce za sztukę — w złotych.

Skóry bydlęce:

Zarłoki do 20 funt. (prowincja 0,78 zł, bukaty bez krów do 39 funt. (prowincja) 0,75 zł, wolce, jałowki i buhaje 40—49 funt. (Poznań) 0,80 zł, Wolce i jałowki od 50 funt. w wyż. (Poznań) 0,80 zł, wolce i jałowki od 50 funt. w wyż. (prowincja) 0,70 zł, buhaje od 50 — 70 funt. (Poznań i prowincja) 0,65—0,69 zł, buhaje od 71—85 funt. (Poznań i prowincja) 0,62—0,65 zł, buhaje od 86 funt. w wyż. 0,62 zł, krowy od 40—49 funt. (Poznań i prowincja) 0,70—0,78, krowy od 50 funt. w wyż. (Poznań i prowincja) 0,70—0,78 zł, oryginalne (Ostrów, Rawicz, Leszno, wł. czerw.) 0,77—0,80 zł.

Skóry cielęce:

Od 5,5 funt. przeciętnej wagi 5,06 funt. 7,10 zł, 5,5—7,5 funt. przec. wagi 6,9 funt. 7,80—8,00 zł, 7,6 funt. przec. wagi 7,9 funt. (Poznań) 9,30 zł, 7,6 funt. przec. wagi do 8,17 funt. (Poznań) 9,35 zł, od 9 funt. w wyż. przec. wagi 9,9 funt. (Poznań) 11,00 zł, ciężkie przeciętnej wagi do 11,17 funt. 12,50 zł, tuczne przec. wagi 13,2 funt. 14,60 zł, oryginalne przec. wagi do 7 funt. 7,90 zł, oryginalne przec. wagi do 7,9 funt. 8,05—8,80 zł, oryginalne (Rawicz, Leszno, Ostrów) 9,65 — 10,50 zł.

Skóry owcze:

Oryginalne — losy wycofano — ofiarowano 0,75 zł.

Tendencja dla skór bydlęcych: słabsza, natomiast skóry cielęce miały bardzo ożywiony popyt przy tendencji wybitnie wyższości. Frekwencja średnia, przebieg aukcji spokojny, bez napięcia.

Sprzedano na aukcji 1034 skór bydlęcych, czyli zaledwie 52 proc. losów, skór cielęcych sprzedano 4.565 czyli 93 proc. podaży. Owczych skór nie sprzedano na licytacji wcale. Z powodu łagodnego powietrza kupcy okazali tylko bardzo słabe zainteresowanie i ofiarowali znacznie niższe ceny od limitowanych przez podawców.

Ceny za skóry bydlęce utrzymały się na poziomie cen z aukcji listopadowej z małowyznaczeniami odchyleniami, jakkolwiek kupcy dążyli zdecydowanie do obniżenia cen, okazując słabe zainteresowanie dla tego artykułu. Większość losów została przez podawców wycofana i do transakcji doszło dopiero po ponownej licytacji.

Przed miesiącem na tem miejscu wypowiedziane przewidywania, że zanosi się na pewną stabilizację cen na surowiec bydlęcy, sprawdziły się i w najbliższym czasie nie należy się spodziewać zmian ani w wyższości ani w dół.

Za skóry cielęce osiągnęto o 5—8 proc. wyższe ceny w stosunku do aukcji listopadowej. Zbyt znalazły nietylko skóry lekkie, szczególnie poszukiwane jako towar eksportowy, lecz także skóry średniej i ciężkiej wagi. Wobec wysokich cen na skóry gemzowe zagraniczne oraz nasutek nowoczesnego przerabiania skór cielęcych na modne skóry deseniowe, krajowy surowiec cielęcy znajduje również w kraju odpowiedni zbyt tak, że nawet odczuwać się daje powiem brak tego surowca. Byłoby wskazaniem, ażeby import amerykański gemz gotowych ustał zupełnie i zastąpiły je nasze skóry cielęce.

Na rynku skór garbowanych zaznacza się również pewne uspokojenie. Ceny stabilizują się powoli na obecnym poziomie, co wpłynęło nieco na poprawę obrotów w handlu skórami gotowymi. Jakkolwiek warunki sprzedaży są w dalszym ciągu dość ostre, dąży się widocznie do pewnego złagodzenia tychże, to też wybitnie solidne firmy korzystają znow z 30-dniowych kredytów t. zw. otwartych; kredyty wekslowe dochodzą do 90 dni. Również dostawa towaru odbywa się bez poprzednich trudności i w terminach oznaczonych przez od-

Wiosenny salon samochodowy Polski

Największy wiosenny salon samochodowy Polski, zgodnie z kalendarzem imprez, wydanym przez Bureau Permanent des Constructeurs d'Automobiles, odbędzie się na Targach Poznańskich od 2—9 maja 1937. Już obecnie szereg firm samochodowych zamówił stoiska. Żywo salonem samochodowym interesuje się Reichsverband der deutschen Automobilindustrie, pragnąc rozszerzyć zeszłoroczny udział. Szereg firm francuskich, czeskich, belgijskich i angielskich zarezerwował sobie już stoiska. W związku z tym cała, największa w Polsce hala ciężkiego przemysłu na Targach Poznańskich, której powierzchnia wynosi 7.450 mkw. (tj. połowę całej powierzchni zajętej przez Wystawę Metalową w Warszawie), będzie zajęta przez samochody.

Oprócz tego przewidziany jest osobny dział motoryzacyjny, organizowany przez Polski Związek Przemysłu Motoryzacyjnego, wspólnie z Targami. W roku zeszłym wszystkie firmy razem sprzedały na Targach Poznańskich 307 samochodów, w salonie wiosennym w Poznaniu znawcy zagadnienia spodziewają się sprzedaży około 1000 samochodów na Targach, co przy obecnych cenach wyniosłoby obrót około 6 milionów złotych.

biorców.

W handlu obuwiem obroty są bardzo ożywione zwłaszcza obuwiem ludowym i średnie ma znaczny popyt. Jedynie w rzemiośle szewskim słychać żnów narzekania na brak zatrudnienia mimo okresu przedgwiazdkowego. Konsumentom nęceni niskimi cenami na kalosze i śniegowce, chętnie ten artykuł nabywają i tu leży przyczyna braku pracy u szewców. Piljot.

Cegła

Sezon budowlany ma się ku końcowi, to też i w cegielniach kończą się powoli prace. Zapasów palonej cegły wogóle nie ma. Cegielnie posiadają tylko nieznaczne partje surowki. Zaznaczyć trzeba, że większość cegielni — bo trzy czwarte ogólnej ilości — przestała już fabrykować a dopala tylko pozostałą surowkę. Dzieje się to dlatego, że przymrozki nie pozwalają na naturalne wysuszenie towaru, to też tylko te cegielnie mogą jeszcze dzisiaj fabrykować, które posiadają sztuczne suszarnie. Lecz i w tych wypadkach kończy się produkcja w ciągu bieżącego miesiąca.

Zapytań o cegłę na wiosenną dostawę notują cegielnie w poważnej ilości. Wskazywałoby to na to, że ruch budowlany będzie na wiosnę dość silny.

Cena cegły utrzymywała się na przetrzeźni całego roku — z drobnymi wahaniami — na tym samym poziomie. Za 1000 sztuk cegły płacono w tym czasie od 36 zł do 38 zł loco cegielni. Natomiast cena loco budowa wahała się w granicach od 39 zł do 44 zł. Różnica cen w tym wypadku uzależniona jest od opłaty za przewóz, za który trzeba było płacić od 3 zł do 6 zł zależnie od odległości miejsca budowy od fabryki. Jeżeli chodzi o ukształtowanie się cen cegły na wiosnę 1937 r. liczyć się można z pewną ich niższością. Na taką możliwość składają się dwie okoliczności. Przedewszystkiem należy liczyć się z podniesieniem płac robotniczych. Poza tem istnieje uzasadnione przypuszczenie, że węgiel — który jest nieodzownym materiałem pomocniczym przy wyrobie cegły — z początkiem przyszłego roku również zdrożeje.

Sezon tegoroczny był dla cegielni — w stosunku do roku ubiegłego — o ca. 50% lepszy. Wynika to też ze statystyki Wydziału Nadzoru Budowlanego w Poznaniu. Od stycznia do września (włącznie) 1935 r. wzniesiono ogółem budowli o kubaturze 467.908 m³, podczas gdy w tym samym okresie roku bieżącego kubatura rozpoczętych budowli wyrażają się cyfrą 640.472 m³. Proporcjonalnie do zwiększonego ruchu budowlanego wzrósł zbyt cegły. Były okresy, w których cegielnie miejscowe nie mogły podać wszystkim zamówieniom, to też poważne ilości cegły dostawiały do Poznania również cegielnie z okręgu poznańskiego. (az)

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) Wpływy i wydatki budżetowe w listopadzie. Zgodnie z przewidywaniami, listopad r. b. zaznaczył się dalszym wzmocnieniem równowagi budżetowej. Tymczasowe zamknięcia rachunków skarbowych za ten miesiąc, wykazują nadwyżkę dochodów nad wydatkami w kwocie 1.58 tys. zł. Dochody w listopadzie r. b. przyniosły 184,8 miljn. zł, wydatki zaś wyniosły 183,2 miljn. zł. W porównaniu z listopadem r. ub. dochody w uktadzie budżetu tygodniowego są wyższe o 20,8 miljn. złotych, wydatki zaś niższe o 8,9 miljn. zł. W listopadzie r. ub. deficyt budżetowy wyniósł 28,1 miljn. zł. Ogólne zamknięcia rachunków skarbowych za 8 miesięcy bieżącego roku budżetowego dały nadwyżkę budżetową w kwocie 2.087 tys. zł w po-

równaniu z 219,3 miljn. zł deficytu za ten sam okres r. ub.

(k) Związek izb przem. - handl. przeciw syndykatowi drożdży. Koła kupieckie z różnych terenów zwróciły się do właściwych izb przem. - handl. o poparcie swych zażaleń na politykę sprzedaży Zrzeszenia Producentów Drożdży, które nie uwzględnia w dostatecznej mierze interesów kupiectwa przy rozprawianiu drożdży. Związek izb przem. handl. rozpatrując te zażalenia, wyraził opinię, że byłoby pożądane, aby Zrzeszenie przy najbliższej sposobności poddało swój system sprzedaży gruntownemu rozpatrzeniu z uwzględnieniem zgłoszonych zastrzeżeń co do ograniczenia ilości bezpośrednich odbiorców Zrzeszenia, niewłaściwej selekcji odbiorców oraz polityki rabatowej. (l)

Filmy mikroskopijne

Mikrokinematografia należy do rzędu młodszych wynalazków w dziedzinie filmu. Twórcą jej jest syn znanego francuskiego męża, długoletniego ministra wojny w różnych gabinetach, — młody uczyony francuski Jean Painlevé.

Czem jest mikrokinematografia? Są to kinematograficzne zdjęcia obiektów mikroskopijnych, gotem okiem niewidzialnych. Dotychczas, dopóki nie było wynalazków Painlevégo, były ciągle próby idące w kierunku podbicia przez kinematografię niedostępnych dla gołego oka ludzkiego światów. Precyzyjne mikroskopy pozwalały oznaczać i zanalizować budowę fizyczną rozmaitych małych istnień. Oglądać to było można tylko w stanie nieruchomym, w przeważającej części wypadków jako preparaty martwe. Skutkiem tego biologiczne i fizjologiczne wnioski oparte właśnie głównie na tych preparatach, nie były naukowemu pewnikami, nie mogły nawet siłą rzeczy niem być, były tylko mniej, lub więcej trafne wnioski — założeniami badaczy.

Painlevé wynalazł aparat kinematograficzny do zdjęć mikroskopijnych. Dzięki

niemu dzisiaj możemy zupełnie wyraźnie, z całą dokładnością życie takiego małego stopnia zaobserwować jego tryb życia, budowę poszczególnych organów i t. p.

Zbudowanie tego aparatu wymagało pokonania całego szeregu przeszkód. Przedewszystkiem jako największa trudność wystąpiła konieczność takiego zestawienia i pokobinowania systemu soczewek wklęsło-wypukłych, by obiekt mógł rzucić powiększone obrazy na taśmę światłoczułą. Udało się to. Młody — dziś trzydziesto-kilkolletni wynalazca szczęśliwie zakończył próby w tym kierunku. Obrazy uzyskane powiększone były kilkaset razy, ale mimo to były silne.

Pierwsze zdjęcia — zdjęcia na generalnej próbie wynalazzonego aparatu wykazały konieczność użycia do zdjęć nadzwyczaj silnego oświetlenia, przyczem tu zachodziła jeszcze jedna ważna przeszkoda rodząca nową konieczność umiętnego do-bierania tego światła. Okazało się bowiem, że niektóre żyjątka bardzo silnie reagują na ciepło światła i skutkiem tego wiele z nich — przeważnie zwierzątka zimnokrwiste — przyplaciło życiem swoją „filmową parję“.

Painlevé zmuszony był więc szukać sposobu ochładzania światła i usunięcia jego szkodliwych emanacji. Jak to robi nie wiemy, gdyż wynalazek ten trzymany jest dotąd w głębokiej tajemnicy. Cały aparat ulega coraz to nowym ulepszeniom, dokonywanym ciągle jeszcze przez pracującego i zamilowanego w pracy konstruktora. Ciepło się w nim coś zmienia, uzupełnia w zależności od potrzeb.

Aparat ten zdał swą próbę ogniową w maju 1929 roku. Już wtedy był cennym dla nauki przyrządem, a co dopiero dziś po tych ulepszeniach.

Filmy mikroskopijne są bardzo interesujące i dobrzeby było naprzykład raz po raz wyświetlić dla szerokiej publiczności coś z tej dziedziny. Byłoby to naukowe, ale napewno taki film z jakąś jednokomórkową istotą, wymoczkami wirusów, czy czemś innym wielkości 0.07 mm. nie byłby nudny. Może nawet ów wymoczek stałby się konkurencją dla „gwiazd“? Choć wątpię. Świat jest mimo wszystko do pewnego stopnia „zblazowany“ i kto wie, czyby taki film bez jazzu, girlsów i „happy endu“ zdołał wzbudzić zachwyt snobowatej publiczności, kto wie, czy byłby kasowy? I dlatego pewno takich filmów nie pokaże się ogółowi kinomanów...

(Lenzy).

Dużym i małym radość sprawią wspaniałe pierniki „Goplana“

Goplana
POZNAŃ

Madeleine należała przez dłuższy czas do najbliższego otoczenia ówczesnego księcia, wzbudzając powszechną zazdrość kobiet Anglii, a bodaj że i całego świata, jednak zrezygnowała z kariery piękności w swoim kraju i poświęciła się filmowi w Hollywoodie, zupełnie tego nie żałując.

Dziesięć miesięcy w niewoli bandytów

Z Pekinu donoszą drogą telegraficzną, że O. Burus, ze Zgrom. Misjonarzy w Maryknoll, wzięty w państwie Mandżuko do niewoli przez bandytów 5. II. 36 r. zdołał zmylić czujność straży bandytów i uciec w czasie potyczki z żołnierzami japońskimi. O stanie zdrowia misjonarza nie wiadomo pewnego, lecz wiadomości, pochodzące od górali, którzy go w czasie niewoli często widywali, pozwalają przypuszczać, że misjonarz dobrze się miewa. Dość należy, że bandyci z misjonarzem wyjątkowo dobrze się obchodzili. (P. D. R. W.)

„MAGNOLIA“

wielki sukces sezonu 1936-7

Universal wyprodukował ostatnio doskonały film, muzyczno-rewiowy p. t. „MAGNOLIA“. Główne role w tym filmie reżyserii Jamesa Whale'a, odtwarzają artyści tej miary, co: IRENA DUNNE, ALLAN JONES, PAUL ROBESON, CHARLES WINNIGER, HELEN MORGAN itd.

W filmie tym, zrealizowanym z olbrzymim rozmachem i przy milionowym nakładzie kosztów, usłyszymy najmłodniejsze obecnie na Broadwayu przeboje. Piosenki te są śpiewane przez Irenę Dunne i Paula Robesona; niektóre z towarzyszeniem doskonałego chóru rewersów.

W części rewiowej filmu „MAGNOLIA“ zobaczymy wspaniałe popisy najlepszych tancerzy i tancerek amerykańskich, wszystko na tle wspaniałych i bogatych dekoracji.

Film „MAGNOLIA“ zrealizowany wg. głośnej powieści Edny Ferber stanie się niewątpliwie najpopularniejszym filmem bieżącego sezonu filmowego. Jak głosi prasa zagraniczna „MAGNOLIA“ to największy dotychczasowy sukces Universalu, a jednocześnie niebawomy triumf trójki od-twórców ról głównych: IRENY DUNNE, PAULA ROBESONA i ALLANA JONESA.

Premiera „MAGNOLII“ odbędzie się już jutro we wtorek, 8 grudnia w kinoteatrze „Słońce“. Zainteresowanie jutrzejszą premierą ogromne!

ng 21 028

Z najnowszej mody paryskiej: Elegancka czarna i jedwabna suknia, z pelerynką z tegoż materiału, z podwójnym sznurem białych pereł.

Modne tkaniny
REPREZENTACYJNY DOM MODY
w.i.s. Schubert
Centrala St. Rynek 86.
Salon sprzedaży w Bazarze Al. Marcinkowskiego 10

P. 4884

Przy grypie, przeziębieniu, dreszczach, łamaniu w kościach doznaje się ulgi, zażywając tabletek Togal. Togal powoduje spadek gorączki i uśmierza ból. Do nabycia w najbliższej aptece.

21 trędowatych odzyskało zdrowie

Naczelnym lekarz kolonii trędowatych na wyspie Makogai (wyspy Fidżi), uznał 12 trędowatych za wyleczonych. Już w marcu b. r. uznano 9 trędowatych za wyleczonych. Fakt, że w jednym roku 21 trędem zarażonych może w pełnym zdrowiu wrócić do swoich siedzib, jest dalszym dowodem, że trąd jest uleczalny. (P. D. R. W.)

Krucyfiksy, wyrabiane przez Japończyków, sprzedawane przez Żydów

W stolicy Irlandji, w Dublinie, kierownicy Akcji Katolickiej zwołali zebranie poświęcone sprawie przykrej i upokarzającej uczucia ludności katolickiej. Chodzi mianowicie o importowane przez Żydów do Irlandji krucyfiksy i figury świętych, fabrykowane w Japonji (Made in Japan) przez przemysłowców - pogan. Słusznie koła katolickie Dublinu oburzają się na niewłaściwość handlu dewocjonaliami, kontrolowanego przez wrogów Kościoła.

Okazuje się, że pewne firmy żydowskie od szeregu już miesięcy wysyłają swych agentów do różnych krajów katolickich w celu wykonania dokładnych kopii ze znanych i otoczonych powszechnym pietyzmem i posiadających wartość historyczną krucyfiksów i figur świętych — aby potem wysłać te kopie do Japonji, gdzie tamtejsi fabrykanci poganie reprodukują je masowo i rozsyłają na sprzedaż po cenach dumpingowych na rynki Europy.

Obowiązkiem katolików jest temu zapobiec. Zebranie w Dublinie uchwaliło, apelując do duchowieństwa i parafjalnych kół Akcji Katolickiej, stworzyć specjalne placówki kontrolowane wyłącznie przez katolików, któreby zajęły się produkcją krucyfiksów, figur świętych i innych dewocjonalij. (KAP)

Aktorka, która tańczyła z Edwardem VIII

— To prawda, że król Edward VIII jest świetnym tancerzem, jednak w porównaniu ze swoim bratem, Jerzym, jest jakby nowicjuszem.

Tak twierdzi Madeleine Carroll, która tańczyła często z królem, jak i z jego bratem. Przedstawiona u dworu jeszcze za czasów panowania króla Jerzego V, Madeleine Carroll była częstym gościem w St. James Palace, w którym król Edward VIII zamieszkiwał jeszcze jako książę Walji. Często towarzyszyła ona również księciu i jego bratu, Jerzemu, w nocnych eskapadach po rozrywkowych lokalach Londynu.

— Król Edward, — twierdzi ona — jest naprawdę dobrym tancerzem, szczególnie jeśli chodzi o wiedeński walc i tango. Ale książę Kentu! O, ten tańczy prawie tak, jak Fred Astaire! Jest on bezwzględnie jednym z najlepszych tancerzy jakich znam.

PRZECIWI PIERZCHNIĘCIU I ŁUSZCZENIU RAK KREM PRAŁATÓW „PERFECTION“

Z naszej przyrody

Dlaczego zając jest kotem? — Szaraki i bielaki. — Dumny, jak paw, odważny, jak lew. — A nogi też są dobrą bronią. — Kuzyni zająca. — Szarak w niewoli.

Przyczepili ludzie do różnych zwierząt swoje etykiety z określeniami i nie zastanawiają się nad tem, że wiele tych określeń całkiem jest niesłusznych. Mówimy walczy, jak lew, dumny, jak paw, tchórzliwy, jak zając. Lew nieraz zmyka, ułaskiwszy się bylejakiego niebezpieczeństwa; pysznienie się pawia swym pięknym ogonem jest zapewne poetycką przenośnią, wymyśloną i przypisaną mu przez ludzi, a zając... jakież zwierzę byłoby odważniejsze w nierównej walce z napastnikami. Każdy walczy taką bronią, jaką posiada. Zając ma na swą obronę tylko nogi i — przyznać trzeba — broni tej używa ze zręcznością pierwszorzędnego szermierza. Nie ma ani pazurów, ani zębów ostrych do walki. Ale nielatwo dać mu radę w zawodach na nogi. Ile też razy się zdarza, że stary, doświadczony zając wymknie się ścigającym go psom. A już rzadko kiedy psu w pojedynkę uda się złapać, pokonać w biegu zająca.

Pewien myśliwy opowiada, jak dwa charty gonili zająca w okolicy

blotnistej, poprzerzynanej głębokimi rowami. Dościgały go już prawie, już zając czuł nad sobą gorący oddech napastników. Lada chwila któryś z nich uchwyci go za kark i udusi. Nagle... tuż nad samym brzegiem szerokiego rowu, napelnionego wodą, zając dał potężnego susa, skręcił w miejscu pod prostym kątem, a psy przeleciały nad nim i z całym rozmachem wpadły do zimnej wody. Nim się wygrzebały na brzeg, nim się po niespodziewanej kąpieli otrząsnęły, zając zniknął, ze śladu po nim nie zostało. Czy taka świetna orientacja w obliczu śmiertelnego niebezpieczeństwa nie jest dowodem odwagi? Stanowczo pocziwemu zajączkowi należy się rehabilitacja. Coprawda każde skrzeknięcie żaby, niespodziewany furkot ptaszęcych skrzydeł podrywa zająca do ucieczki. Ale co on ma robić? Pies wyszczerzyłby zęby, kot wysunął pazury, więc zając puszcza w ruch nogi.

A myśliwi, jak na ironję nazywają zająca „kotem“. To tak, jakby mu przypisywali pokrewieństwo z lwem, tygrysem, panterą i żbikiem. Takich koligacyj, ani żadnych cech tym zwierzętom właściwym nasz pocziwy szarak nie posiada. Należy do gryzoniów, a więc spokrewniony jest z wiewiórką, z myszą i szczurem, chomikiem, świstakiem, a jego egzotycznymi krewnymi są m. in.: bobry, kapibary (w Połudn. Ameryce), jeżozwierze, świnki morskie, szynszyle. Cechą rodzinną wszystkich tych zwierząt są

rozwinęte mocno przednie zęby, siekaczki.

Zające rozpowszechnione są bardzo szeroko. Zamieszkują całą Europę i całą Azję, aż do Japonji z jednej i południowej Indji z drugiej strony, a także częściową Afrykę. W krajach północnych, jak w Szwecji, w północnej Rosji i w Irlandji mają zające szerzą białą, a więc zamiast naszego zająca szaraka spotyka się tam bielaka. W północnej Szkocji zające zmieniają kolor sierści: zimą są białe, latem szare.

Corocznie w okresie polowań pod strzałami myśliwych padają całe tysiące zające. Niejeden z przyjaciół zwierząt burzy się przeciw takiemu barbarzyńskiemu niszczeniu zwierząt. Pewnie, że to ma cechy okrucieństwa, gdy silny, duży człowiek wychodzi całą gromadą na polowanie przeciw słabym, bezbronnym zającom. A jeszcze bierze sobie do pomocy psa i uzbiera się w precyzyjną broń. Ale polowania na zające są nietylko myśliwską rozrywką — choć ten czynnik jest w tym wypadku najważniejszy. Polowania, prócz przyjemności, mają na względzie niejako gospodarczą konieczność. Gdyby zające nie strzelać, nie dałyby im rady inni, poza człowiekiem, nieprzyjaciele. Nie wytepiłyby ich ani lisy, ani jastrzębie. Bo zające rozmnażają się szybko i po kilku latach nietępienia czyniłyby w polach takie szkody, że rolnicy nie

mieliby poco wychodzić na żniwa, wymarniałyby ogrody i sady.

Zając żywi się młodem zbożem wszelkich odmian, a do ulubionych jego przysmaków należy kapusta i buraki. Najbardziej, zdaje się jednak, lubi pietruszkę. Gdy śnieg pokryje pola i trudno z pod niego wygrzebać trochę zieleniny, zając dąży w stronę ogrodów, albo szkółek leśnych. Objada korę młodych drzew, smakując szczególnie w korze akacji i młodego modrzewia.

Schwytanego zająca nietrudno jest obłaskawić. Są jednak zające bardzo delikatne i chowają się gorzej, niż króliki; szybko zdychają w niewoli. Podobno żyją dłużej, gdy nie daje się im zielonego pożywienia, tylko chleb, owies i woda. Mimo swej łagodności, zające potrafią być krwiożercze. Jeśli do chowanych w niewoli przyniesie młodego zajączka zagryzają go na śmierć. Nieraz się też zdarza, że zagryzają myszy i szczury, gdy te wypadkiem dostaną się do ich klatki.

A więc „łagodny“, ani „tchórzliwy“ nie da się w całej pełni do zająca zastosować. Szybkonogi — to najslusniejsze określenie, wskazujące na najważniejszą jego cechę. A w obecnej porze cecha ta wielkie ma zastosowanie; często teraz zmyka zając musi, mocno wyciągając skoki, bo myśliwi krążą po polach, czyhają na jego życie i prażą do nieboraka z dubel-tówki. ELKA.

Listy Wielkopolskie

Pół wieku w księgarni

Ćwierk wieku niewątpliwie temu — znalazłem się, któregoś dnia, w jedynej wrzesińskiej księgarni polskiej, z zamiarem nabycia dalszego zeszytu niekończącego się powieści — cieszącego się wielkim wzięciem wśród ówczesnej smarkaterji, a opisującego niesamowite przygody bohaterów, więcej mających wspólnego z kryminałem, niż bohaterstwa. Właściciel księgarni — zamiast wręczyć mi żądane powieści — począł mnie dobrotliwie i przekonująco namawiać do kupna innej zgoła książki równie ponoć interesującej i niemniej bogatej w opisy bajecznych przygód. Tytuł tej zalecanej książki był — owszem — obiecujący, więc — po namyśle — zgodziłem się pójść za gorącą radą księgarza. Nagłówek nowonabytej książki brzmiał: „W pustyni i puszcy”, a księgarzem, który z ręką moich wytrącił tandetę a zapoznał mnie z — Sienkiewiczem był — p. Andrzej Prądyński.

Od tej pory — jego niewielka, ale dobrze zaopatrzona księgarnia stała się furtką wiodącą mnie w zaczarowany ogród sztuki. Ileż jej zawdzięczam! Była dla mnie jak okno otwarte na szeroki świat. Tu — w czterech ciasnynach, gęsto książkami zawałonych ścianach, znalazłem swój pierwszy klub literacki, swą pierwszą bibliotekę. O jakże niedoceniana jest wciąż jeszcze ważna misja kulturalna dobrych księgarń małych miasteczek. Kto jednak życie miast i miasteczek wielkopolskich oglądał z bliska, ten nie mógł nie dojść do zrozumienia, czem w życiu kulturalnym miasteczka jest odpowiedzialnie prowadzona księgarnia. Jest oazą, krynicą odradzającą, latarnią rozświetlającą gęste mroki prowincjonalnej szarzyzny. To tutaj skupiają się zazwyczaj ci wszyscy, których pożera tęsknota za wielkimi ogniskami sztuki i kultury, ci — których dręczy nieustanny głód wiedzy i piękna, ci — wreszcie, — którzy wśród książek szukają skutecznej obrony przed zabójczą monotonią „cichego zakątka”. Jakże pokrzywdzone są środowiska, które nawet takiej pozabawione są ostoi. Boć miescina bez dobrej księgarni, to już naprawdę „dziura”. To świat na głucho deskami zabity, świat w którym się już tylko tyje, gra w bridża i głupieje! Po rodzaju księgarńi tak poznać można wartość miasteczka, jak człowieka po książkach, które czyta. Niestety — maleje po miasteczkach naszych liczba dobrych księgarń. Coraz częściej — księgarz jest tylko kupcem i niczem więcej. Czyżby miał wyginąć szlachetny typ księgarzy z talentem. Księgarzy rozmówianych w swym zawodzie i służących przedewszystkiem interesom kultury a potem dopiero interesom własnym!

— Czy wie pan, — rzekł do mnie przed kilku miesiącami p. Andrzej Prądyński, — że niebawem zacznę już pięćdziesiąty rok mej pracy w księgarstwie. I muszę się panu przyznać, że te pięćdziesiąt lat dały mi jednak ogromne zadowolenie!

Nie bez zdziwienia przyjmuję do wiadomości to szacunku godne oświadczenie. Boć wiem wcale łatwe. Już sam początek był trudny. Ni stąd, ni zowąd, młody ziemianin, w trzemeszeńskim gimnazjum najlepsze robiący postępy, dostaje się nagle nieomal na bruk. Kłęski życiowe zabierają ojcowski majątek, i trzeba — rzuciwszy ławę szkolną, stanąć bez żadnych ceregieli do twardej walki o byt. Młody Andrzej rzucił szkołę, ale nie rzucił — książek. Znadto je już zdążył polubić. Więc znalazł się wśród nich jako praktykant w księgarni — „J. B. Lange” w Gnieźnie, w r. 1886. Na tej ambitnie prowadzonej placówce znalazł przyszły księgarz najlepszą szkołę. Po czterech pracowitych latach praktykant zostaje „wyzwolony” na pomocnika i — wkrótce potem zmuszony jest zmienić księgarnię na koszary gwardji cesarza Wilhelma II w Berlinie. Po powrocie „do cywila” wraca młody Prądyński do księgarńi, pracując najpierw w jednej z — poważnych berlińskich firm wydawniczych, a następnie w Gnieźnie i Lwowie. We Lwowie zatrzymuje się na dłużej, pracując w księgarni „Seiferta i Czajkowskiego” aż do roku strajku szkolnego we Wrzesni. Głośny czyn „Dzieci Wrzesińskich” sprawia, że w ich to właśnie mieście, młody, ale już doświadczony księgarz postanawia założyć własną „firmę”.

I od razu księgarnia jego staje się — oczywiście — główną kwatery strajkujących i ich przyjaciół. Ona dostarcza materiałów, artykułów i przyczynków do głośnej na całym świecie sprawy. W jej nakładzie ukazuje się później pierwsza broszura, poświęcona opisom pamiętnych zdarzeń.

Bo Prądyńskiemu nie wystarczy samo tylko propagowanie i sprzedawanie książki. On chce mieć udział przy jej tworzeniu. Zakłada przeto obok księgarni własną drukarnię.

Od uciążliwej, choć uciążliwej pracy — odrywa go na całe cztery lata — Wielka Wojna. Księgarz znów zmuszony jest przeobrazić się w gwardzistę. Po bohaterskiej ucieczce Wilhelma Ostatniego, jego gwardzista wraca co prędzej do Wrzesni, by tutaj wziąć czynny udział w organizowaniu Powstania Wielkopolskiego. Wybrany jednogłośnie przewodniczącym Rady Rob. i Żołn. oczyszcza Prądyński powiat i miasto z elementów niemieckich i wszystkie stanowiska, od starosty do woźnego, obsadza Polakami.

Teraz dopiero pomyśleć znów może o swojej księgarni. Z ręk niemieckich wykupuje drukarnię i „Kreislatt” i poczyną wydawać, ukazujący się stale do dziś dnia „Oreodownik Wrzesiński”.

Raz jeden, jeszcze tylko odrywa go od tej roboty czynny udział w tworze-

niu „Legji Ochotniczej Wrzesińskiej”, która w roku Inwazji Bolszewickiej powiększyła szeregi armji ochotniczej. Po tej ostatniej dygresji wraca już Prądyński na dobre do swego warsztatu. A warsztat ten coraz bardziej domaga się całkowitego oddania się mu i niestrudzonej czujności. Przychodzą bowiem lata złe. Lata strasznego obniżenia się poziomu kulturalnego, kryzysu książki, katastrofalnego upadku czytelnictwa i zanikania placówek kulturalnych. Burze i kłębki nie omijają Prądyńskiego. Niejedna ciężka troska zwala się na jego barki. Przychyła się nieco te barki i całkiem — od trosk i lat — zbieleje bujna czupryna. Ale mimo wszystko, ten piękny człowiek trwa, zawsze zapracowany i zawsze pełen wiary w wartość swej pracy. W latach najgorszych, w okresie całkowitej depresji wydawniczej, Prądyński poczyną wydawać miesięcznik poświęcony „Sztuce i kulturze regionu”: Wici Wielkopolskie. Zaczyna one niebawem siódmy rok swego istnienia. A obok nich, nie licząc całego szeregu wydawnictw luźnych, opuściło już „Oficynę Wrzesińską” dziesięć tomików „Biblioteki Wici Wielkop.”

Nie dla kariery, ani zaszczytów pracuje Andrzej Prądyński nieustraszenie na swej wartościowej placówce. Pracuje już pół wieku. Mało dziś takich pracowników! Rzadkie dziś takie jubileusze! Tembardziej więc wspomnieć je należy, by oddać cześć zasłudze i najlepszy przedstawić do naśladowania wzór.

MARJAN TURWID.

JANUSZ MEISSNER

LOTNICTWO MYŚLIWSKIE

Pewna moja znajoma intelektualistka (zupełnie zresztą ładna i nawet nie izraelitka) utrzymuje, że pilotom myśliwskim „chlupie w głowach”. Zdaje się, że należy przez to rozumieć, jakoby lotnicy myśliwscy byli niemądry. Jeden mój przyjaciel powiedział kiedyś protekcyjnie o Bajanie: „Wcale nie głupi chłopak, chociaż myśliwiec”. Ale — intelektualistka znajduje się pod silnym wpływem bardzo przystojnego obserwatora z dywizjonu bombardującego, przyjaciela mój zaś jest pilotem linjowym. Skłonny jestem przypuszczać, że przemawia przez nich zazdrość. Zazdrość o poklask tłumów, o efekty, o uprzywilejowane stanowisko myśliwskich pilotów w lotnictwie.

Myśliwców zaś wbiła w dumę ich przeznaczenie wojenne do walki w powietrzu, walki, która — mając wszelkie cechy pojedynku z samolotem nieprzyjaciela — wymaga specjalnych zalet charakteru, świetnego wykształcenia i nie bylejakich warunków fizycznych.

Rola lotnictwa myśliwskiego polega na zapewnieniu innym rodzajom własnego lotnictwa swobody działania na polu walki, oraz — na zatrzymaniu życia lotnikom nieprzyjacielskim. Już sam charakter tej roli podnosi lotnictwo myśliwskie do godności obrońcy i opiekuna lotników linjowych, towarzyszących i bombardujących. Jeśli dodamy do tego rodzaj samolotów, które w myśliwskim lotnictwie są najszybsze, najzwrotniejsze i przystosowane do osiągania największych wysokości, wykształcenie, które jest najtrudniejsze i trwa najdłużej, wymagania zdrowotne, które dla myśliwców są najsurowsza, wreszcie to, że myśliwscy pilot sam jeden stanowi załogę samolotu i sam tylko odpowiada za siebie — to nikt już zapewne nie będzie się dziwił, iż ten rodzaj lotnictwa może mieć do pewnego stopnia usprawiedliwione pretensje do pierwszeństwa wśród innych.

Mówiąc bezstronnie, ani wielki rozum, ani intelekt nie są tu niezbędne potrzebne.

Charakter walki w powietrzu wymaga od pilota, prócz indywidualnego usposobienia zaczepnego, w pierwszym rzędzie zręczności manewrowej i celności strzałów. Pilot musi panować do tego stopnia nad samolotem, aby w każdej pozycji czuć się jednakowo dobrze w powietrzu i — by móc bez zastanowienia zmienić ją na inną, gdy tego będzie wymagała nagle zmienienna sytuacja. Środkiem do osiągnięcia tej swobody i pewności zwrotów

jest akrobacja powietrzna.

— Cyrk — pogardliwie mówią zazdrośni linjowcy, jeśli pokazy akrobacji odbywają się publicznie.

Ten „cyrk” jest wstępem do nauki walki powietrznej, podczas której przeciwnicy zamiast karabinów maszynowych mają wbudowane na samolotach aparaty fotograficzne. Aparaty te działają za pociśnięciem tego samego spustu, który w warunkach bojowych powoduje serię strzałów. Na kliszy zaznaczony zostaje automatycznie dokładny czas zdjęcia, tak że przez porównanie zdjęć obu walczących można określić, który z nich zostałby zwycięzca.

Naturalnie, co innego jest strzelać przez obiektyw, co innego zaś z karabinu maszynowego. Do takiego prawdziwego strzelania służą nieruchome cele ziemne (tarcze) na poligonie, oraz t. zw. rękaw H (od nazwiska wynalazcy, sierż. Haberlin).

Tu — parę słów o samych karabinach. Są one zwykle wmontowane z przodu samolotu myśliwskiego i sprzężone z silnikiem tak, że mogą strzelać wprzód nie narażając śmigła na uszkodzenie. Strzał pada wówczas, gdy śmigło nie zastania wylotu lufy. Celuje się całym samolotem, patrząc na cel przez lunetę celowniczą z podziałką, zwaną kolimatorem. Spust znajduje się na drążku sterowym, którego pilot nie potrzebuje wypuszczać z dłoni, aby strzelać.

Rękaw H wygląda jak... płócienny rękaw odcięty od marynarki wielkoluta. Szerszy jego wlot na metr średnicy; węższy — 70 cm. Tę część garderoby, wypełnioną dokładnie wiatrem, ciągnie za sobą samolot linjowy na lince długości 200 do 600 metrów. Piloci myśliwscy podlatują do rękawa na odległość skutecznego ognia i ostrzeliwiają go ze swych karabinów. Ponieważ pociski są barwione inaczej dla każdego pilota, można następnie ustalić ilość trafień każdego z nich.

W czasie wojny lotnicy myśliwscy będą latali nie pojedynczo, tylko w szykach, conajmniej po trzy samoloty. Szyk z trzech samolotów nazywa się kluczem. Takie klucze w niektórych wypadkach będą tworzyły także większe zgrupowania. Ma to na celu wzmoczenie siły ogniowej i odporności patroli myśliwskich.

Ponieważ niejednokrotnie zajdzie potrzeba atakowania samolotów nieprzyjacielskich (zwłaszcza bombardujących) całym kluczem, musi on jako całość posiadać niemal taką zwrotność, jak pojedynczy samolot. Dlatego w wykszoleniu pokojowym uwzględnia-

się również akrobację i walkę zespołów (kluczy).

Taki „cyrk” grupowy wygląda może najefektowniej. Wymaga też od pilotów najwięcej wprawy, zimnej krwi i orientacji, bo odstępy między samolotami są małe, dochodzące do paru metrów zaledwie, szybkość zaś — ogromna. Jeżeli ktoś kogoś traci skrzydłem w tym tłoku, to najczęściej nie ma czasu nawet powiedzieć „przepraszam”, bo trzeba na gwałt skakać ze spadochronem, czyli — wysiadać, jak się mówi w lotnictwie. W przeciwnym razie — przeprosin można dokonać dopiero na innym, lepszym jakoby świecie, dokąd jednak nikomu nie jest pilno.

Zobaczmy teraz, jak odbywa się prawdziwa walka powietrzna myśliwskiego klucza.

Nasz patrol ma na celu nie dopuścić do nieprzyjacielskiego rozpoznania lotniczego w pewnym ważnym rejonie, gdzie przegrupowują się jakieś nasze oddziały. Innymi słowy — mamy zaatakować każdy samolot nieprzyjacielski, który się w tym rejonie pokaże.

Dowódca klucza leci nieco przed nami, i niżej. My numery 1 i 2 za nim, równoległe do siebie. Krążymy już przeszło godzinę, napróżno wypatrując nieprzyjaciela, gdy nagle podrywa naszą uwagę sygnał dowódcy: samolot jego kołysz się kilkakrotnie na skrzydła w obie strony — baczność!

Aha! Nieco na lewo i o jakieś 500 metrów niżej leci linjowiec z obcemi znakami na skrzydłach. Nie widzi nas jeszcze zapewne i najlepiejby było, gdyby nie zobaczył nas aż do chwili ataku.

Dowódca klucza na pełnym gazie ciągnie nas między słońce a nieprzyjacielską maszynę, zachowując przewagę wysokości. Teraz z pewnością jesteśmy dobrze ukryci: obserwator nie dostrzeże naszej trójki pod ulewą jaskrawych promieni; leci spokojnie dalej, podczas gdy zbliżamy się doń z tyłu.

Wtem — powtórny sygnał „baczność”, znak prawą ręką, znak lewą, i maszyna dowódcy nurkuje w dół, w kierunku linjowca. A więc atakuje sam. My mamy tylko uważać, czy licho nie przyniesie nieprzyjacielowi odsieczy. Mówiąc językiem wojskowym — pozostajemy na pulapie bezpieczeństwa, aby interwenjować zgóry, jeśli tego zajdzie potrzeba.

Tymczasem samolot naszego dowódcy gna w dół pod ogon przeciwnika.

Nieprzyjacielski obserwator dostrzeż go w ostatniej chwili i w pośpiechu rąbnął serię strzałów ze swych karabinów maszynowych, prawie nie mierząc.

Spudłował? — Miejmy nadzieję.

Jego pilot, słysząc grzechot ognia, zorientował się szybko i kładzie maszynę do gwałtownego skrętu, aby uniknąć ataku i dać obserwatorowi możliwość skutecznego użycia karabinów z innej pozycji, bo teraz myśliwski samolot jest niedostępny: ogon i kadłub linjowca zastaniają go zupełnie.

Alé już jest zapóźno: myśliwiec, znalazłszy się z ogonem linjowego samolotu i nieco poniżej, natychmiast przestał nurkować. Podciąga swoją maszynę wgórę, bierze na cel przeciwnika i kropi, kładąc się w skręt razem z nim.

Wszystko to dzieje się sto razy szybciej, niż można opowiedzieć: w ułamkach sekund, naprawdę błyskawicznie.

Samolot linjowy przewala się już przez skrzydło, bezwładny i bezwolny, poczem, jak kamień, spada ku ziemi. Nasz dowódca pędzi za nim na wszelki wypadek: to może być tylko manewr ucieczki. Lecz nie: dym bucha z linjowej maszyny; nagle w pół drogi ogarnia ją płomień. To koniec.

O, przepraszam, jeszcze nie! Trzy punkty na horyzoncie zbliżają się ku nam. Może nieprzyjaciel dla ochrony swego samolotu rozpoznawczego wysłał również patrol myśliwski, który cprawda spóźnił się nieco z obroną?

Nie czekając na dowódcę klucza, bierzemy wysokość i znów chowamy się między słońce a trzy nadciągające maszyny.

Zbliżają się. Dostrzegli samotnego myśliwca, który jeszcze nie dołączył się do nas, i postępują podobnie, jak my: biorą wysokość. Wówczas, już zbliżka, rozróżniamy na skrzydłach ich samolotów biało-czerwone szachownicę.

To nasi. Przylecieli nas zmienić, bo mija już czas naszej służby w powietrzu na ten dzień.

Wracamy.

JANUSZ MEISSNER
kpt.-pilot.

Poznań — Śląsk 15:1

W niedzielę wieczorem odbyło się w Poznaniu w sali Targów Poznańskich międzyokręgowe spotkanie pięściarskie reprezentacji Poznania i Śląska. W drużynie gości zaszła zmiana w wadze lekkiej, w której zamiast Maneckiego wystąpił Cichy. Niespodzianką było nieprzybycie w wadze ciężkiej Pilata, wobec czego Klimecki zdobył dla Poznania punkty bez walki. Wysokie i zasłużone zwycięstwo odniosła reprezentacja Poznania, która górowała nad gośćmi techniką i wszechstronnością walki. Ślązacy od ostatniego pobytu w Poznaniu nie wiele się nauczyli. Są zawsze jeszcze dobrym materiałem, zwłaszcza fizycznie, lecz z techniką, jak widać, nie bardzo się kwapią. Drużyna gości, po raz pierwszy w Poznaniu, wystąpiła z Żydem Moszkiewiczem, który walczył w wadze półciężkiej. Zawody stały na przeciętnym poziomie, przyczem najciekawsze walki stoczono w wagach muszej i koguciej.

Wyniki techniczne poszczególnych walk były następujące: w wadze muszej Sobkowiak (P) zwyciężył Jasińskiego (Ś); w wadze koguciej Koziołek (P) nierozstrzygnął walki z Jarząbkim (Ś); w wadze piórkowej Pella (P) wygrał z Pintą (Ś); w wadze lekkiej Walkowiak (P) pokonał Cichego (Ś); w wadze półśredniej Sipiński

(P) zwyciężył Bieńka (Ś); w wadze średniej Szulczyński (P) wygrał z Widemanem (Ś); w wadze półciężkiej Szymura (P) znokautował w 2 starciu Moszkiewicza (Ś), oraz w wadze ciężkiej Klimecki (P) wygrał w. o. z powodu braku przeciwnika.

W ramach zawodów międzyokręgowych odbyła się finałowa walka w wadze półśredniej „pierwszego kroku”, w której Maciejewski (W) pokonał swego kolegę klubowego Zbytka.

Sędziował w ringu p. Zapłakta, na punkty Lick, w miejsce p. Łodygi (Pomorze), który nie przyjechał. (al)

Poświęcenie strzelnicy małokalibrowej dla młodzieży rzemieślniczej

W niedzielę odbyła się w auli Publicznej Szkoły Doksztalcającej Zawodowej nr. 1 w Poznaniu przy ul. Działyńskich piękna uroczystość dająca możność naoznego sprawdzenia dorobku na polu jednego z

Następnie dr. Sokolowski wraz z komendantem p. w. kpt. Pająkiem przystąpił do wręczenia karabinków ofiarowanych przez społeczeństwo, jako nagród za strzelania. Otrzymali: Szkoła Doksztalcająca

Pplk. Sokolowski oddaje strzał honorowy na strzelnicy młodzieży rzemieślniczej. (Fot. Alejnik)

najważniejszych sportów „Sportu obrony narodowej”, sportu strzeleckiego.

Poświęcono i oddano do użytku strzelnicę małokalibrową.

Zagaił uroczystość dyrektor szkoły p. prof. Skowron. Podkreślił on wagę i znaczenie sportu strzeleckiego i przysposobienia wojskowego — witając równocześnie przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych.

Po popisach orkiestry i chóru szkolnego zabrał głos przewodniczący miejskiego komitetu p. w. i w. f. dr. Sokolowski, podkreślając w pierwszym rzędzie znaczenie świadomości spełniania obowiązków obywatelskich w tak ważnym okresie dla państwa polskiego, gdy „piękne mowy mężów stanu o woli zapewnienia pokoju ludzkości dawno już zagłuszył zgrzytliwy huk młotów kujących zbroję”. Dużo pomyślnych wyników na polu w. f. i p. w. zyskała Szkoła Dokszt. Zawodowa nr. 1. Uczniowie tej szkoły — wywodził mówca — to młodzież rzemieślnicza, z której wychodzi nasz stan średni, której życze, by nie tylko postawiła na wysokim poziomie swe warsztaty, ale by poszła zdobywać miejsca wszędzie tam, gdzie potrzeba rzetelnych rzemieślników polskich. Oddając dyrektorowi szkoły p. Skowronowi strzelnicę do użytku młodzieży rzemieślniczej mówca wyraża nadzieję że, szkoła wyszkoli dzielnych strzelców i dobrych obywateli i żołnierzy.

Odpowiadając na przemówienie dr. Sokolowskiego — dyrektor szkoły prof. Skowron, zaznacza, że „przyjmując w zarząd szkoły tak ważną placówkę — przeznaczoną do kształcenia młodzieży w rzemiośle wojennym, wyraża serdeczne podziękowanie za ten dar ofiarny”. „Młodzież rzemieślnicza uczęszczająca do tej szkoły zyskując własną strzelnicę, nie będzie się chylikiem wciśkała do cudzej strzelnicy. — Wzrośnie w niej samopoczucie i zrozumienie własnej wartości i godności.

Zawodowa nr. 1. — trzy karabinki, Szkoła Doksztalcająca H. Cegielski — dwa karabinki, Szkoła Doksztalcająca Cechu Rzeźnickiego — jeden karabinek, Szkoła Doksztalcająca Elektrotechniczn. — jeden karabinek; 14 wiatrówek otrzymały zespoły mistrzowskie szkół powszechnych za strzelanie z wiatrówek.

Po rozdaniu broni, nagrodzonym zespołom zabrał głos p. plk. Pecka, który przemówił do młodzieży prawdziwie po żołniersku, apelując, aby ze wszystkich sił propagowała i uprawiała sport strzelecki, gdyż dzięki tej umiejętności jedynie potrafimy odeprzeć napaści wrogów. Przemówienie wygłosił uczeń Szkoły Doksztalcającej Borkowski — który w imieniu uczniów tej szkoły złożył przyrzeczenie pracy dla dobra i wielkości państwa. P. Staszewski imieniem Zakładów Amunicyjnych Pociągów ofiarował 1.000 naboju małokalibrowych i 5.000 kulek do wiatrówek.

Następnie ks. radca Putz poświęcił strzelnicę, a przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych oddali strzały honorowe na otwarcie.

Dyr. szkoły p. Skowron zaprosił zebranych reprezentantów na skromne przyjęcie, które odbyło się w sali konferencyjnej szkoły wśród nader miłego nastroju.

Warszawa — Stuttgart 9:7

Warszawa. — W niedzielę w gmachu Cyruku, wypełnionym do ostatniego miejsca, rozegrano zostało międzynarodowe spotkanie pięściarskie Warszawa — Stuttgart. Zwyciężyła drużyna stolicy w stosunku 9:7. Zwycięstwo Warszawy jest cyfrowo raczej za niskie, gdyż zespół niemiecki okazał się bardzo słaby i przereklamowany. Nawet asy zespołu niemieckiego Ackermann i Held zaprezentowali się jako bardzo przeciętni zawodnicy. Drużyna warszawska również nie zaimponowała, górowała jednak bezsprzecznie nad przeciwnikiem, mimo, że wszyscy nasi zawodnicy słabli w ostatnich starciach.

Zawody chwilami sprawiały wrażenie masakry, gdyż wszystkie prawie walki kończyły się poważnymi kontuzjami.

W wadze muszej Staetlar (St) przegrał na punkty z Rundsteinem.

W koguciej Czortek pokonał bezapelacyjnie Otta (St).

W wadze piórkowej Ostlaender (St) zremisował z Kozłowskim.

W wadze lekkiej Bandel St. przegrał z Polusem. Polak obecnie odbywa służbę wojskową i zaprezentował się również słabo, zwłaszcza w pierwszych dwóch starciach.

W wadze półśredniej Zeller (St) został pokonany przez Seweryniaka.

W wadze średniej przeciwnikiem Hel-da był Miks, który w ostatniej chwili zastąpił Pisarskiego. Początkowo Miks walczył z dużą trema, ale prędko opanował się, zorientował się, że przeciwnik nie reprezentuje specjalnej klasy. Od tej chwili zaznaczyła się też przewaga Polaka. W ostatnim starciu Miks był jednak zupełnie wyczerpany, co pozwoliło Niemcowi przejąć inicjatywę i rozstrzygnąć walkę na swoją korzyść.

W wadze półciężkiej sędziowie niesłusznie przyznali Ackermanowi (St) zwycięstwo nad Dorobą. Doroba, jak zwykle,

← W takim opakowaniu otrzymuje się oryginalny proszek do pieczywa

Luba

który daje gwarancję udanego pieczywa.

Pz 8698-47.167

walczył chaotycznie, ale mimo to górował w pierwszych dwóch starciach.

W wadze ciężkiej Schedler (St) wygrał nieznacznie na punkty z Blumem. Sędziował w ringu p. Stabicki, na punkty Niemiec Altman i Kaliniak (Warsz.).

Jeszcze tabliczki rejestracyjne

W związku z naszym artykułem pod tytułem „Sport pod opieką biurokracji”, Państwowy Zarząd Wodny w Poznaniu wyjaśnia, że na podstawie par. 7 rozporządzenia o rejestracji statków Dz. U. R. P. nr. 50 poz. 330 z roku 1935 do wydania obok dokumentu rejestracyjnego i tabliczki, władze są zobowiązane tylko przy statkach o powierzchni ponad 20 m kw. Oznaczanie zaś kajaków i łodzi należy w myśl par. 14 tego samego rozporządzenia do samych właścicieli, którzy są zobowiązani do wykonania i umieszczenia znaków rejestracyjnych przy zachowaniu przepisów §§ 40 — 45 rozporządzenia ministra komunikacji z dnia 23. 3. 1934 r., z których najważniejsze ustępy umieszczone są na odwrotnej stronie dokumentu rejestracyjnego. Sama rejestracja jest bezpłatna, dlatego zdaniem Państwowego Zarządu Wodnego w Poznaniu, lekceważenie tych rozporządzeń względnie niedbałe wykonanie przepisów, zwłaszcza przez osoby zrzeszone — podlega słusznemu ukaraniu.

Poznański tenis stołowy bez żydów!

Roczne walne zebranie O. Z. T. S. wybrało zarząd w następującym składzie: Prezes p. Chmielnik (KSM-Tum), I. wiceprezes p. Roszyk (G. M. S.), II wiceprezes p. Liepelt („Zuchowaci”), sekretarz p. Sonnek (KSM-Tum), skarbnik p. Roszyk, przewodniczący w gier i dysc. p. Liepelt, przew. spraw sędziow. p. Roszyk, przew. komisji rew. p. Szajek (G. M. S.).

Zebranie powzięło uchwałę definitywnego skreślenia z okr. zw. jedynego klubu żydowskiego „Bar-kochby” z listy swych członków.

Delegatem na roczne walne zebranie P. Z. T. S. mające się odbyć w dniu 20 bm. w Łodzi, został wybrany p. Liepelt Janusz.

Węgry — Irlandja 3:2 (2:1)

Dublin — Drugie z kolei spotkanie Węgrów na półwyspie Erytyjskim zakończyło się zwycięstwem gości. Węgry, którzy po kompromitującej przegranej z Anglią zmienili skład drużyny, wygrali zaś słuszenie. Byli drużyną lepszą szczególnie pod względem technicznym i taktycznym. Wyróżnił się rezerwowy bramkarz węgierski Palikas, któremu Węgry zawdzięczają wygraną, pozbawioną łącznika Toldi i prawoskrzydłowy Cseh, który przeciw Anglii grał na pozycji środkowego napastnika. Początkowo zdecydowanie przeważali Irlandczycy, zdobywając przez Fallona w 15 minutę prowadzenie. Pięć minut później Węgry wyrównali przez Titkosa po ładnej kombinacji i w solowym biegu tegoż ostatniego. W 25 minutę Cseh strzelił drugą bramkę. Wynik mimo przewagi Węgrów nie uległ do przerwy zmianie.

Po zmianie stron znów przeważali gospodarze, poczem kolejno do ataku przeszli goście. W piątą minutę Toldi strzelił zwycięską bramkę. Węgry do końca przeważali wyraźnie. Drugą bramkę gospodarze zdobyli z karnego, podyktowanego za rękę obrońcy węgierskiego Vago. Sędziował Anglik Natras.

Węgry w drodze powrotnej rozegrają jeszcze jako reprezentacja Budapesztu w środę w Rotterdamie spotkanie z drużyną kombinowaną Holandji.

Różne

Budżet PUWFu na rok 1937-38 preliminowany został w ogólnym budżecie państwowym bez zmian w stosunku do budżetu bieżącego. Ogółem preliminowanych zostało na cele wychowania młodzieży 6 945 000 złotych. Poszczególne pozycje są następujące: instruktorzy, obozy i kursy 3 247 000; przejazdy 619 000; wydatki na inwestycje i zakup materiałów 1 843 000; place 552 000; pomoc dla organizacji i klubów w. f. i wydatki na propagandę 171 000; utrzymanie CIWFu 513 000 zł.

Śląsk — Berlin 6:3

Katowice. — Na torze sztucznym odbyło się w niedzielę drugie z kolei spotkanie reprezentacji berlińskiej z hokeistami Śląska. Tym razem Śląsk, który wystąpił znów z obu Kanadyjczykami, a poza tem z Królem, Wołkowskim, Kasprzyckim, Ludwiczakiem, wygrał w stosunku 6:3 (2:1, 2:1, 2:1). Dwie bramki zdobył dla zwycięzców Król, po jednej Kasprzycki, Ludwiczak, Wołkowski oraz Kanadyjczyk Smith. Dla Niemców dwie bramki strzelił Seifried i jedna Kanadyjczyk Forsith. Publiczności zebrało się około tysiąc osób. (c)

Morawska poprawia rekord Polski

Łódź — W dniu wczorajszym YMCA łódzka gościła u siebie pływaków poznańskiej Unji. Zawody zakończyły się zwycięstwem Łodzian, którzy wygrali prawie wszystkie konkurencje. Pływacy poznańscy wykazali brak treningu i spadek formy, a pozbawieni byli w osłabionym składzie. Poza specjalną, nieznaną w Łodzi techniką, nie pokazali też nic godniejszego uwagi.

W zawodach piłki wodnej YMCA łódzka pokonała Unję w stosunku 7:2.

W ramach zawodów międzyklubowych YMCA — Unja zawodnicza warszawskiego Delfinu, Morawska-Banaszewska, podjęła próbę pobicia własnego rekordu na 300 m dow., która zakończyła się wynikiem pomyślnym. Morawska uzyskała bowiem wynik o 2 sekundy lepszy, płynąc przeciwko sztafetom Unji i YMCI. Nowy rekord Polski brzmi 5:29.3. Drugie miejsce zajęła poznańska Unja w czasie 5:35 przed YMCA w czasie 5:37.4.

Z zawodników łódzkich bardzo dobry wynik klas. uzyskał Ginter z czasem 3:11.3.

Lekka atletyka

Walne zebranie P. O. Z. L. A. odbędzie się we wtorek o godz. 14 w pierwszym i 14.30 w drugim terminie w sali hotelu Britania.

Kurs przodowników lekkoatletycznych rozpoczyna się 7 grudnia w ośrodku w. f. w Katowicach. Zajęcia na kursie, który potrwa 3 tygodnie, prowadzić będzie p. Cejzik.

Zimowe mistrzostwa lekkoatletyczne przez piątą odbędą się w Przemyślu.

Turniej piłki ręcznej Warty

W niedzielę odbyły się półfinałowe rozgrywki w turnieju koszykówki panów K. S. „Warta“ w hali ośrodka w. f. przy ul. Bukowskiej. Turniej ten cieszy się wielkim powodzeniem u publiczności. Wyniki były następujące:

Warta I — AZS I 26:23 (12:11)

Gra była szybka i ostra, dzięki lepszej dyspozycji strzałowej zwyciężyła Warta. Punkty zdobyli dla niej: Stawiński 8, Busza 9, Machowski 6, Staszak 2 i Tam 1; dla AZS Pokorski 12, Szajna 5, Vogt 4, Tomkowiak 1, Belczyński 1. Sędziował p. Grzechowiak.

KPW — Goplana 41:11 (18:4)

Zwyciężyła drużyna mistrza Polski, będąc technicznie i zespołowo drużyną bezwzględnie lepszą. Punkty zdobyli: Lange 12, Patrzykont 12, Grzechowiak 10, Łój 11, Kasprzak 6; dla Goplany Szulc 10, Grzesiak 1. Sędzia p. Busza.

Gimn. Mickiewicza — KSM Jeżyce 30:17 (20:9)

Ostatnie spotkanie półfinałowe odbyło

się pomiędzy drużyną Gimn. Mickiewicza i KSM Jeżyce z wynikiem 30:17 (20:9) dla „Mickiewicza“.

Do finału zatem zakwalifikowały się zespoły KPW, Warty, Uniw. Poznańskiego oraz Gimn. Mickiewicza. Finały od się we wtorek 8 bm. również w hali ośrodka w. f. Zawody rozpoczną się o godz. 15.

Również w niedzielę rozpoczęły się rozgrywki w turnieju siatkówki pań o nagrodę wędrowną „Warty“.

W pierwszym dniu odbyły się następujące spotkania:

Warta I — Sokół I 2:0 (15:1, 15:0). Goplana I — Warta II 2:0 (15:10, 15:5). KPW I — Goplana I 2:0 (15:4, 15:3). Uniw. Pozn. — Goplana II 2:0 (15:4, 15:0). Centra — Stomil 2:0 (15:1, 15:1). KPW I — Uniw. Pozn. 2:0 (15:8, 15:4). Centra — Rodzina Polic. 2:0 (15:1, 15:8). Warta — Centra 2:0 (15:3, 15:9).

Do finału, który rozegrany zostanie we wtorek w hali ośrodka, zakwalifikowały się drużyny KPW, Warty, Uniw. Pozn. oraz Centry.

Organizacja turnieju bardzo dobra.

Gry sportowe

W sobotę 12 grudnia odbędzie się w Łodzi spotkanie siatkówki - koszykówki męskiej pomiędzy reprezentacją Łodzi i łódzkiej YMCA, w skład której wchodzi również reprezentacja zawodnicy łódzkiej YMCA. Następnego dnia łódzka YMCA rozegra w Łodzi mecz z drużyną KPW z Poznania. (Pat.)

Hokej na lodzie

Pogoń katowicka zakontraktowała na święta Bożego Narodzenia niemiecką Eishockey-Gesellschaft z Norymbergi. — 26 bm. Niemcy grają z Pogonią, a 27 bm. z Cracovią. (c)

Pięściarstwo

W piątek zmarł po operacji ślepej kiszki w szpitalu wojskowym w Poznaniu znany pięściarz poznański „Warty”. Antoni Kruszyna. Odsłużywał na obecnie swą powinność wojskową w jednym z pułków w Gnieźnie. (al)

Zaproszenie na mistrzostwa Europy w Medjolanie w dniach od 5 do 9 maja 1937 r. otrzymał P. Z. B. i je przyjął.

Warta junj. — KPW. dziś o godz. 20 w hali Ośrodka przy ul. Bukowskiej.

Piłka nożna

San i Admira spotkają się we wtorek o godz. 11 na arenie łazarskiej. Na stadionie śródeckim Cybina walczą o tej samej godzinie z Legią II.

We wtorek, 10 grudnia, o godzinie 10 odbędzie się w sali Piwnicy Ratuszowej roczne zgromadzenie sędziów piłkarskich, zgromadzonych w WSS przy POZPN. Do wspólnego stołu obrad zasiadają sędziowie, którzy na pierwszy zew władz piłkarskich zgłosili swój akces do WSS oraz ci, którzy po formalnym zlikwidowaniu okręgowych kolegów sędziowskich zbratani się z pierwszymi.

Program obrad walnego zebrania sędziów różni się w zasadzie od dotychczasowych sejmików w jednym punkcie, a mianowicie tem, że sędziowie wybierają z pośród siebie 6 członków do WSS, a Zarząd OZPN przedstawia WSS PZPN jednego kandydata do zatwierdzenia na przewodniczącego. Przewodniczący WSS wchodzi automatycznie w skład Zarządu OZPN jako IV. wiceprezes. Dalszy program porządku dziennego nie odbiega od norm przyjętych w dawn. OKS.

Warta — Legja 2:1 (0:1). Warta wygrała zasłużenie, a wynik sam niepełnie odpowiada przebiegowi gry, gdyż zieloni mieli, zwłaszcza w drugiej części gry, dużą przewagę. Warta grała w składzie ligowym, jedynie bez Gendery. Po zmianie stron Słomiak zagrał w miejsce rezerwowego Wojciechowskiego. Legja w drugiej części zamieniła rezerwowego Mikołajewskiego III na Klimczaka, a Bilewicz na Trybusa, poza tem zagrała również w swoim pełnym składzie z Dusikiem i Wilczyńskim w obronie. Początkową swoją przewagę Legja przypieczętowała bramką, uzyskaną w 14 minucie przez Przybyłowicza, który główką i po centrze Preji zdobył prowadzenie. Do końca pierwszej części gry Warta przeważała stale, strzelała jednak bardzo niecelowo. Po zmianie stron obaj przeciwnicy poczynili zmiany w drużynach, przyczem w Warcie nastąpiła wyraźna poprawa w grze ataku, zaś w Legji zmiany nie bardzo wyszły na dobre. Już w 2 minucie Słomiak wyrównał dla Warty. Po okresie gry wyrównanej w ostatniej fazie zawodów, Warta znów miała przynajmniej przewagę. Tylko dzięki dobrej obronie bramkarza Legji Widermańskiego wynik początkowo nie uległ zmianie. Zwycięską bramkę wkrótce jednak strzelił Kaźmierczak dla Warty, grający na pozycji lewego łącznika. Legja natomiast zaprzepaściła szereg okazji poprawienia wyniku. Na kilkanaście minut przed końcem spotkania sędzia p. Kuhnert usunął z boiska za ostrą grę Mikołajewskiego I z Legji i Ofierzyńskiego z Warty.

Mistrzostwa kl. A. PZOPN. — Polonia (Główna) i Korona II 8:2 (2:1). Pierwsza połowa gry nie zapowiadała tak wysokiej porażki rezerwy Korony. Polonia w tym czasie nie potrafiła wykorzystać szeregu ładnie wypracowanych akcji. Dopiero po zmianie stron gospodarze przeszli do generalnej ofensywy, owocem której już w pierwszych pięciu minutach były trzy bramki. Dalsze padły w ostatnich 15 minutach gry. Bramki zdobyli dla Polonii Gałaszczak (3), Luc (2), oraz Samolczyk, Weiss i Tomalak. Sędziował dobrze p. Kosmowski. Zainteresowanie zawodami wśród publiczności duże. (jr)

Pogoń i Kościański 6:1 (2:1). Zdecydowane i zasłużone zwycięstwo po szeregu niepowodzeniach odniosła Pogoń, która odmłodzona zagrała znów jeden ze swoich lepszych meczy, górując zwłaszcza pod względem kombinacyjnym i technicznym nad zbyt pewnymi zwycięstwami gośćmi. Bramki strzelili dla zwycięzców Zdzienkowski (3), Swiderski, Dropik III i Cholewiński III. Dla KKS-u bramkę zdobył Majchrzak. Sędziował p. Kwiatkowski.

Pentaton i Rawicki K. S. 0:0. Wynik niepełnie odpowiada przebiegowi gry, gdyż na zwycięstwo zasłużył raczej Pentaton, który w drugiej części gry miał dużą przewagę. Od porażki RKS uchronił świetny bramkarz. Goście do przerwy byli drużyną równorzędną, mieli nawet początkowo przewagę.

Unja (Kościan) i Czarni 5:1 (2:1). Spotkanie odbyło się w Kościanie. Unja wygrała tym razem zasłużenie. Wystąpi-

ła do zawodów zresztą w odmłodzonym składzie, który zaprezentował się bardzo obiecująco. Już w 3 minucie Ciesielski zdobył prowadzenie dla gospodarzy, lecz w 7 minucie wyrównali Czarni przez Musiałę. W 30 min. Twórz strzelił drugą bramkę. Po zmianie stron Unja panowała na boisku niepodzielnie. Niedźwiedzia już w 1 min. strzelił trzecią bramkę, a kilka minut później czwarta zdobył Jurga. W 25 minucie Ciesielski ustalił wynik dnia. Drużyna Unji przewyższała Czarnych tym razem zgraniem i ambicją. Sędziował p. Soliński.

Cracovia Garbarnia 7:6 (3:1). Rozegrane w Krakowie spotkanie towarzyskie przyniosło po ciekawej walce zwycięstwo beniaminkowi ligi. W pierwszej połowie początkowo przeważała Garbarnia, która zdobyła prowadzenie przez Pazurka. Następnie trzy kolejne bramki dla Cracovii strzelił Stępień. Po przerwie Cracovia przeważała nadal, przyczem dalsze dwie bramki uzyskali Stępień i Korbas. Przy stanie 5:1 dla Cracovii do głosu z kolei doszła Garbarnia, dla której trzy bramki zdobył Pazurek, a wyrównującą Zaremba. Następnie jednak Cracovia uzyskała dwie dalsze bramki przez Korbasa. Na dwie minuty przed końcem Skóra strzelił szóstą bramkę dla Garbarni, ustalając wynik dnia. Sędziował wobec około 1500 widzów p. Baerwald. (c)

FAC Śląsk 4:4 (2:1). W Katowicach rozegrała w niedzielę reprezentacja Śląska spotkanie międzynarodowe z wiedeńską drużyną zawodową „Favoritner AC”, które zakończyło się wynikiem remisowym. Wiedeńczycy byli drużyną technicznie lepszą. Zawody zgromadziły zaledwie tysiąc osób. Dwie bramki dla Śląska strzelił Piec I, a pozostałe Chlebek i Bochnia, dla Wiedeńczyków dwie Wejwoda, po jednej Leinweber i Kern. Sędziował p. Laband. Wiedeńczycy spotkają się we wtorek z inną reprezentacją Śląska w Chorzowie. (c)

Ruch Wielkie Hajduki zamierza na przyszłym walnym zebraniu ligi, które odbędzie się w dniach 16 i 17 stycznia przyszłego roku w Warszawie, postawić wniosek o przeniesienie siedziby ligi z Warszawy do Krakowa. Powodem takiego wniosku mają być ostatnie głośne afery piłkarskie na Śląsku. (c)

Francja — Danja 5:0

Sztokholm — W ostatnim dniu spotkania tenisowego o puchar europejski, ufundowany przez króla szwedzkiego i rozgrywanego na wzór pucharu Davisa, Francja wygrała pozostałe dwie gry pojedyncze, zwyciężając ostatecznie Danję w stosunku 5:0. Destremeau pokonał Plougmana (D) 6:4, 6:2, 7:5, a Borotra zwyciężył Körnera 6:1, 6:4, 3:6, 6:2.

Francja spotka się w dniach od 15 do 17 stycznia 1937 r. również w Sztokholmie w walce decydującej o puchar ze Szwecją.

Gimnastycy Śląska lepsi od Mazowsza

Łódź. — Bardzo ciekawe spotkanie gimnastyczne rozegrali w niedzielę gimnastycy Śląska i Mazowsza. W skład tego ostatniego wchodziłi zawodnicy warszawscy i łódzcy. Brak było jedynie Kosmana i Pietrzykowskiego z Warszawy. Mistrz Polski, Dolowy, wystąpił w trzech konkurencjach. Z zawodników Śląskich wyróżnili się Breguła i Słosarek. Program zawodów obejmował cztery konkurencje, przyczem zawodnicy Mazowsza odnieśli zwycięstwo tylko w jednej, w poręczach. W ogólnej punktacji Ślązacy odnieśli zwycięstwo w stos. 170:156 pkt. (c)

Zawody hipiczne w Warszawie

W niedzielę odbyły się w Warszawie w ujeżdżalni zawody konne, zorganizowane przez oficerów warszawskiego dywizjonu artylerji konnej.

W konkursie lekkiem pierwsze i drugie miejsce podzielili por. Skarżyński na „Tytanie” i por. Sokółowski na „Dzemiś”. Startowało ogółem 6 zawodników.

W konkursie ciężkim pierwsze dwa miejsca zajął por. Piątkowski na koniach „Alkohol” i „Pustelnik”. Trzecim był

ppor. Łukasiewicz na koniu „A jednak”. Startowało ogółem 10 koni.

Konkurs wewnętrzny podoficerski zgromadził na starcie 18 koni. Zwyciężył plutonowy Kęsik na „Dominie”, drugie i trzecie miejsce podzielili plut. Krzemien na „Zamachu” i plut. Radzikowski na „Neptunie”. (PAT)

Holandja jest zaniepokojona

General Alting van Geusau, obecny komendant holenderskiej szkoły wojennej, wygłosił w Utrechcie odczyt na temat obecnej sytuacji strategicznej Holandji. Zdaniem generała nadzieje utrzymania neutralności Holandji w razie wojny były większe i bardziej usprawiedliwione w 1914 r., niż obecnie. Poza tem miała Holandia w 1914 r. dobrą armię. Teraz dużo się zmieniło. Francja odczytała się nieprzebytym pancernem linii obronnej Maginota, która sięga aż do Leodjum w Belgji, z drugiej zaś strony Niemcy pracują nad stworzeniem takiej samej linii obronnej u siebie nad granicą francuską. W ten sposób obie granice, francuska i niemiecka, są zabezpieczone przed nagłym najazdem i groźbą przełamania. Ale z tej racji właśnie wyrosła możliwość najazdu na Holandję w celu obejścia linii obronnych od skrzydła. Prócz tego grozi Indjom holenderskim niebezpieczeństwo ataku ze strony Japonji, która poszukuje źródeł ropy, znajdujących się w obfitości na wyspach Sundajskich. Te wszystkie okoliczności przyczyniają się do stworzenia sytuacji dość niebezpiecznej dla Holandji, która musi szukać sojuszników.

TEATRY

Z Teatru Wielkiego

Dziś w poniedziałek będzie miała publiczne rzadką sposobność oglądania świetnej tancerki hinduskiej Nyoty Inyoki, której produkcje stojące na najwyższym poziomie sztuki budzą wszędzie największy podziw i entuzjazm. Zapowiedź występu tej fenomenalnej egzotycznej artystki wywołała prawdziwą sensację wśród melomanów sztuki tanecznej i napewno tłumy publiczności, spragnione niezwykłych wrażeń, podąża na ten atrakcyjny wieczór, by podziwiać wysoki kunszt taneczny tej zjawiskowej tancerki.

We wtorek 8 bm. po południu po cenach popularnych od 0,60 — 2,50 zł cieszącą się niesłabnącym powodzeniem doskonała operetka Lehára „Ewa”.

Wieczorem po raz 5 melodyjna operetka „Kwiat Hawaju”.

Kinoteatr „ŚWIT“

Precz z kryzysem! Niech żyje humor!

Najzabawniejsi włóczykije pod słońcem, rozśmieszają w swym sensacyjnym filmie p. t.

PAT i PATACHON jako więźniowie

Także przepiękny kolorowy dodatek p. t. „CUDOWNE DZIECI“

nr 20094

Z Teatru Polskiego

Dziś i jutro w dalszym ciągu doskonała komedia muzyczna „Podwójna buchalterja”, na której publiczność bawi się doskonale.

We wtorek po południu po cenach do połowy znizowanych arcykomedia W. Szekspira „Wieczór trzech króli”, cieszącą się nadal olbrzymim powodzeniem.

W próbach ostatnia nowość scen europejskich Fr. Molnara „Wielka miłość”, którą przygotowuje reżyser Br. Dąbrowski.

Z Teatru Nowego

Dziś w poniedziałek wieczorem „Ludzie na krze”, po cenach znizowanych celem udostępnienia wszystkim ujrzenia tej nieprzeciętnej sztuki, która w najbliższych dniach wchodzi do repertuaru ustępując miejsca oryginalnej komedji polskiej pióra znanego komedjo-pisarza Władysława Jastrzębiec-

Recital

Winifred Christie

na dwuklawiaturowym fortepianie MOORA

W niedzielę, 13. bm. o godzinie 20 w sali Domu Ewangelickiego, Aleje Marsz. Piłsudskiego 19 odbędzie się bardzo interesujący, tak dla świata muzycznego jak i amatorów, recital znakomitej angielskiej pianistki WINIFRED CHRISTIE na nowoczesnym fortepianie o dwóch klawiaturach, wynalazek Anglika MOORA. Wielki postęp jakiego doczekaliśmy się w muzyce, wymaga dostosowania do kompozycji również i odpowiedniego instrumentu, z czego doskonale zdawał sobie sprawę słynny wynalazca Moor, przystępując do skonstruowania dwuklawiaturowego fortepianu. Już po pierwszym publicznym demonstrowaniu nowego instrumentu, Moor otrzymał liczne uznania od pianistów oraz oferty wielkich firm, celem przystąpienia do fabrykacji tego instrumentu na szeroką skalę. Dwuklawiaturowy fortepian Moora daje wszechstronne możliwości wykonawcy, to też takie dzieła jak Bacha, Liszta i in. które usłyszymy w wykonaniu Winifred CHRISTIE, otrzymują dopiero prawdziwe oblicze.

Bilety na ten niezmiernie ciekawy koncert do nabycia w firmie A. Szrejbrovski, ul. Br. Pierackiego 20 w cenie 1 do 4 zł.

Hemoroidy....

Ulge i pomoc w cierpieniach hemoroidalnych sprrowadzają czopki

„Antihemor“

Magistra B. Dalskiego

Wyrób i sprzedaż: Król. uprzyw. w 1564 r. Apteka pod „Złotym Lwem“ wł. M. Dalski, Poznań, St. Rynek 75 vis 4 vis głównego odwachu. Pg 8794-50.127

Zalewskiego „Serca za drutem kolczastym”. W komedji tej główną postać kobiecą odtworzył niezrównana Jadwiga Zakliczka.

Jutro we wtorek o godz. 3 po południu po raz drugi uroczą bajka Rogoszówny „Dzieci pana majstra”.

O godz. 5 po południu wznowienie największego sukcesu bież. sezonu teatralnego, świetnej komedji Scribe'a „Szklanka wody”, z Zakliczką na czele.

Wieczorem o godz. 8.10 „Ludzie na krze”.

Szczawnica

Sezon zimowy od 15.12. do 1.3. Inhalatorium i źródła czynne. Doskonałe tereny narciarskie. Skocznia przebudowana. Komunikacja ogrzewanymi autobusami P. K. P. ze Starego Sącza względnie Nowego Targu według rozkładu jazdy. Informacje w Komisji Zdrojowej. dg 3873

Dziś Nyota Inyoka

W ostatniej chwili przypominamy o dzisiejszym, jedynym występie fenomenalnej tancerki hinduskiej Nyoty Inyoki, która w pięknych jak z bajki kostjumach, wykona szereg oryginalnych tańców hinduskich i egipskich, opartych na głębokich studiach dawnych obrzędów. Nieprzeciętna ta artystka posiada wybitne walory, stawiającą ją w szeregu gwiazd pierwszej wielkości. Nyota Inyoka wyczarowuje swymi tańcami wizję dalekiego Wschodu i jego tajemniczych misterjów.

Spodziewać się należy, jak na to przedsprzedaż biletów wskazuje, że dziś widowisku Teatru Wielkiego do ostatniego miejsca wypełni doborowa publiczność, która będzie miała okazję podziwiać tę świetną artystkę, której występy stanowiły największą atrakcję artystyczną we wszystkich stolicach światowych.

Jutro Poranek Symfoniczny

Przypominamy o jutrzejszym poranku

symfonicznym, który odbędzie się o godz. 12 w Teatrze Wielkim pod dyktando świetnego dyrygenta, długoletniego kapelmistrza Orkiestry Polskiego Radja w Warszawie Józefa Ozimińskiego. Część orkiestrowa składa się z: Webera uwertury do op. „Wolny strzelec”, Czajkowskiego „Kaprys włoski”, oraz dwóch dotąd niegranych utworów: Saint-Saensa „Suita Algierska” i Chabrier „Rapsodia Espana”.

Solistka poranka p. Zofja Adamska odegra z towarzyszeniem orkiestry koncert wiolonczelowy B-dur Boccheriniego.

Bilety po cenach popularnych od 25 gr. do -50 zł do nabycia w firmie A. Szrejbrovski, ul. Pierackiego 20.

Bronchinol

bardzo skuteczny środek, rzetelnie przeciwkataralnym drog oddechowych jak: katar oskrzeli i płuc, kaszel, kłokusz, załganie itp. Nazwa zastrz.

Król. Uprzyw. Apteka „POD BIAŁYM ORŁEM“

Zal. r. 1564. K. Skarżyński. Poznań, St. Rynek 41. Tel. nr. 12-01 i 58-43. Pg 7437-42.95

Jak ma być film obyczajowy

Amerykańska Liga Dobrych Obyczajów wydała okólnik, który określa cechy filmu, mogącego być uważanym za obyczajowy. Okólnik ten został rozesłany do wszystkich producentów filmowych. Liga D. O. ma w U. S. A. duże wpływy, zwłaszcza wśród kobiet. Główne cechy obyczajowego filmu strzeżają się w następujących punktach: 1. Nie należy kręcić filmów, w których zło przedstawione jest zachęcająco; 2. nie należy wystawiać filmów, które mogłyby budzić w widzach sympatie dla wykroczeń przeciw uczciwości, niewinności, dobroci etc.; 3. film winien propagować zasady uczciwego trybu życia; 4. nie należy wystawiać filmów, które wyszydzą prawa boskie i ludzkie i wybielają sprawców tych przestępstw; 5. nie należy wystawiać filmów, w których przestępców czyni się bohaterami lub usprawiedliwia się ich przestępstwa; 6. żaden film nie powinien zawierać aktów na instytucję rodziny i małżeństwa.

MOTOPIRIN 0,5

W każdym domu

MOTOPIRIN

MOTOR

PRZECIW GRYPIE, KATAROM i PRZEZIĘBIENIOM

nr 21 132

Dnia 7 grudnia 1936 r. o godz. 7-mej zasnęła w Bogu opatrzona Sakramentami św., w 52 roku życia, nasza najdroższa i najukochańsza matka, babcia, teściowa, siostra i bratowa, s. p.

z Hoffmannów

Marja Stanisławowa Gertnerowa

o czem donoszą

w ciężkim smutku pograżeni
córkę, zięć i wnuczki.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 11. bm., o godzinie 14.30 z kościoła przy Walech Jana III na cmentarz Świętomarciński przy ul. Bukowskiej. Msza św. odbędzie się w sobotę, 12. bm., o godz. 9-tej w kościele św. Marcina.

Poznań, Wrocław, Reitenbach — Śląsk.
Ostroroga 2.

zg 14 861

W sobotę, dnia 5 grudnia 1936 r., o godz. 11.30, zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza ukochana, najtroskliwsza matka i babcia, s. p.

z Nowickich

Marja Tetkowska

przeżywszy lat 77. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 8. bm., o godz. 14.30 z kaplicy szpitala wojkowego, Wały Jana III, na stary cmentarz św. Wojciecha. Msza św. żałobna za spokój duszy ukochanej Zmarłej odprawi się nazajutrz o godz. 8 w kościele św. Wojciecha.

W smutku pograżeni

córkę, syn, zięciowie i wnuki.

Poznań, Św. Wojciech 26/27.

zg 14 858/9

W niedzielę, 6 grudnia 1936 r., zmarła, opatrzona Sakramentami św., moja ukochana matka, s. p.

z Budnikowskich

Stanisława Matylisowa

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 8. bm., o godz. 14-tej z kościoła na nowym cmentarzu św. Wojciecha, o czem donosi

w smutku pograżony

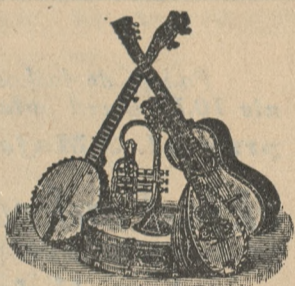
syn z rodziną.

zg 14 860

Poznań, ul. Obornicka 25.

St. Kozłowski

Poznań,
ul. Wrocławska 23-25
Zat. 1907

Wszelkie instrumenty muzyczne
oraz gramofony i płyty.
Własne warsztaty
reparacyjne.
Przyjmuję asygnaty
„Kredyt“ dg 3850-1

CERA o ZADZIWIĄJĄCEJ NOWEJ PIĘKNOŚCI

w ciągu 3-ch dni
- lub też nie zapłaci Pani
ani grosza.

Niech Pani je stosuje według powyższych wskazań conajmniej w ciągu 3-ch dni. O ile nie będzie Pani zachwycona wynikiem, pieniądze zostaną Pani bez kwestji zwrócone w całości.

Czy chciałaby Pani pozbyć się zmarszczek i wyglądać o lata całe młodziej? Czy pragnie Pani mieć świeżą, jasną białą skórę i dziewczęcą cerę? Więc zechce Pani spróbować na nasz koszt tego prostego domowego sposobu ulepszejacego. Co wieczór stosuj Krem Tokalon koloru różowego. Zawiera on „Biocel“, nową żywną odżywkę komórek, otrzymaną ze starannie wybranych młodych zwierząt — zdumiewający wynalazek Prof. D-ra Stejskal z Uniwersytetu Wiedeńskiego. Odżywia i odmładza skórę podczas snu. Już po pierwszym zastosowaniu spostrzeże Pani rankiem o ile świeższa i jaśniejsza jest skóra Pani. Doświadczenia poczynione na kobietach w wieku 55-ju do 70-ju lat dowiodły, że zmarszczki zostały całkowicie usunięte w ciągu 6-ju tygodni. W ciągu dnia należy stosować Krem Tokalon koloru białego (nie tłusty), spreparowany według oryginalnego, francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Pudru Tokalon. Zawiera on czystą śmietankę i oliwę. Wnikają do porów i wydobywają na powierzchnię głęboko zakorzeniony brud, którego woda i mydło nigdy nie mogą osiągnąć. Wągrzy prędko znikają. Inne cenne składniki wybielające i wzmacniające Kremu Tokalon ściągają rozszerzone pory; czynią w ciągu trzech dni z najmniejszej skóry — gładką, białą i delikatną. Fascynująco świeżą, dziewczęcą cerę może zdobyć kobieta nawet 40 i 50-ioletnia. Zechce Pani kupić dziś jeszcze tubę każdego z Odżywczych Kremów Tokalon.

W sobotę, dnia 5 grudnia 1936 r., zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy ojciec, teść, dziadek i wujek, s. p.

Walenty Bocian

przeżywszy lat 75. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 8. bm. o godz. 14.30 z kaplicy cmentarnej w Górczynie. W ciężkim smutku pograżeni

żona, dzieci i wnuki.

Pg 8808-58,215

Poznań, ul. Chociszewskiego 54.

Zakład Pogrz. „Ceremonjal“, ul. Towarowa 25. tel. 31-80

Wyjątkowa okazja kupna skóry

Niedźwiedzia polarnego (biały)

Czaszka i uzębienie oryginalne. Oferty składają do 14 grudnia do Kurjera Poznańskiego pod
zg 14 836

Do naszych Pań

Po co się męczyć
i humor psuć

kupić na gwiazdkę ile potrzeba PIERNIKOW

z firmy

Walerja PATYK

która ręczy za pierwszorzędną
dobry i niedrogi towar

Wielki wybór! Prosimy się przekonać!

Aleje Marcinkowskiego 6 — ul. 27 Grudnia 3

Pg 8801-50,134

Mianowany dekretem P. Ministra Sprawiedliwości

notariuszem w Poznaniu

otworzyłem

kancelarię notarialną

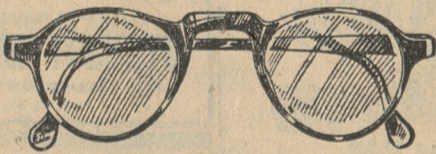
przy Alejach Marcinkowskiego nr. 5

dg 3347/8

Ludwik Wyrzykowski.

Praca biurowa

nadmiernie nuży oczy,
gdy nie są chronione
dobrymi szklami „Uro-Punktal“ Zeissa

od **Gregera**

27 GRUDNIA 18

Dostawca Ubezpieczalni Społecznej.

Pg 8267-47,24

Obecnie już przyjmujemy zamówienia na

żywe karpie

Ogólnie znane ze swej dobroci i smaku z gospodarstwa
rybnego MAJĘTNOŚCI MIŁOŚLAW, powiat Wrze-
śnia, poczta Miłosław. Tel. nr. 8. Pg 8731/2-49 187/8

LALKA „Ma-ma“

sprawia dziecku największą radość. Pięknie, ubrana blondynka z niebieskimi oczami. Ruchoma: siedzi i stoi. Blisko pół metra duża! Mówi głośno i wyraźnie „Mama“ - „Ma-Ma“. Cena lalki wraz z eleg. pudełkiem tylko zł 4.55, lepszy gat. 6.85. Płaci się przy odbiorze. Ares: wytw. lalek Skrzydłow, Warszawa I skrz. 386-KP. n 21 159

Warsztaty Stolarskie Uwaga!

Polecamy nasz pierwszorzędny fabrykat
suchy klej kazainowy stosowany na zimno pod nazwą
„KLEOLIT“

„KLEOLIT“ jest klejem najlepszej gwarantowanej jakości, łatwo rozpuszczalny w wodzie i odporny na wilgoć. Dzięki wielkim swym zaletom, zwłaszcza oszczędności czasu i w użyciu najpoważniejsze placówki przemysłu stolarskiego używają tylko „KLEOLIT“. Próbki i oferty bezpłatnie. — Przedstawicielstwa rejonowe oddaje

Wytwórnia Chemiczna „RÓG“,
Bydgoszcz, Plac Poznański 5. — Telefon 15-06. zg 14 858

ORZECHY WŁOSKIE

I LASKOWE SYCYLIJSKIE, SULTANKI
KALIFORNIJSKIE, KORYNTKI, SLIWKI
BOSNIACKIE I MIGDAŁY WŁOSKIE

Pg 8748-582,07

poleca

Cygański i Semma HURTOWNIA
POZNAŃ, WIELKA 18 KOLONIALNA
TELEFON 33-32

Specjalność: Świeżo palone kawy z własnej palarni.

Poważne przedsiębiorstwo handlowo-techniczne poszukuje
od zaraz do swej centrali w Warszawie

rutynowanej urzędniczki

biegłe stenografującej po polsku i po niemiecku i piszącej
wprawnie na maszynie.
Jakknajszczęśliwsze oferty z fotografią, odpisami świadectw, życiorysem, podaniem referencji oraz wysokości wynagrodzenia pod „Wykwalifikowana“ przesyłać do Biura Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115. Oferty niekompletne nie będą rozpatrywane. ng 21 203

Z prawdziwą przyjemnością
pije się

WINA ROTNICKIEGO

WINA dobre WINA rzetelne WINA niedrogie

M. Rotnicki

Poznań, Fr. Ratajczaka 36

Telefon 23-48

Cennik na życzenie.

Pg 8696 19,82

Przed złodziejami

jedyną ochroną

ubezpieczenie

od kradzieży z włamaniem.

„VESTA“

Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia

w Poznaniu

ODDZIAŁY:

w Poznaniu
ul. 27 Grudnia 19
tel. 21-28, 21-31

Katowicach
3-go Maja 36
tel. 345-82

Grudziądzu
Pl. 23 Stycznia 20
tel. 20-84

Warszawie
Chmielna 2
tel. 285-35, 613-74,
618-73, 652-27

Łodzi
Piotrkowska 78
tel. 121-61, 121-81

Lublinie
Krak. Przedm. 29
tel. 20-91

Lwowie
Akademicka 4
tel. 201-85

Krakowie
Szpitalna 40
tel. 106-17

Reprezentacja w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 67, tel. 16-31 W Gdańsku, Stadtgraben 18 tel. 235-10

Reprezentacje i agentury we wszystkich większych miastach Polski

Tania Sprzedaż Gwiazdkowa!

By uprzystępnąć każdemu nabycie taniego podarku gwiazdkowego, obniżyliśmy nasze ceny do minimum i polecamy:

w **Magazynie Bławatów** przy ul. Nowej 3

modne materiały na suknie — płaszcze — kostjomy — ubrania i palta męskie, kapy — firany — płótna — stołownicę etc.

w **Domu Konfekcyjnym** przy Starym Rynku 98/100

płaszcze damskie — męskie i dziecięce, gotowe i na miarę
ubrania i palta męskie i chłopięce, gotowe i na miarę
poranniki i bonżurki
bieliznę — swetry — pończochy — skarpetki — rękawiczki —
krawaty — kapelusze etc. Pg 8802/3-50, 137/8

R. i C. KACZMAREK

Poznań

CARL ZEISS
JENA

Wygodnie się czyta

podczas długich, zimowych wieczorów, przyjemnie się pracuje przy sztucznym świetle dzięki szkłom URO — Punktal Zeissa. Przez złączenie infra-czerwonych promieni sztucznego światła, uzyskuje się warunki, odpowiadające światłu dziennemu, co kojąco wpływa na oczy, chroni je przed przedwczesnym zmęczeniem i zwiększa przez to wydajność pracy. Dlatego też

ZEISS'a

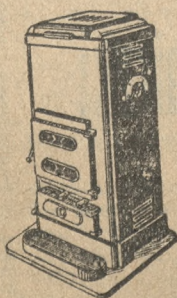
SZKŁA OKULAROWE

Uro-Punktal

są zwłaszcza obecnie tak przyjemne w noszeniu.

Do nabycia u optyków. Broszury wyjaśniające „URO 475” wysyła bezpłatnie firma Carl Zeiss Jena oraz Generalny zastępca: Inż. Wl. Leśniewski, Warszawa, ul. Topolowa 2.

ng 21 272

Piece stałopalne

system ameryk.

Wyrób krajowy, bardzo ekonomiczne, wykonanie solidne, ceny przystępne stale na składzie ng 20685

JAN DEIERLING, Poznań

HURT skład żelaza DETAL
SZKOLNA 3
telef. 35-18 telef. 35-43

Podobam się

coraz więcej! Jestem szczęśliwa. Jak tylko zaczęłam stosować ten nowy krem „Sekret Piękności” Anida, otrzymałam piękniejszą cerę i stwierdziłam większe interesowanie się mną. Krem ten zawiera „lecyne” i stąd jego duża skuteczność.

SEKRET PIĘKNOŚCI

Pg 8745-71, 138

MAJĄTEK

465 mórg położony w Smiglu w całości lub mniejszych parcelach na sprzedaż. Bank Ludowy Smigiel. ng 21568

ng 21 226

Jedyna droga
DO RACJONALNEGO
KONSERWOWANIA OBUWIA

OTWARCIE

Podaję do łaskawej wiadomości, że w środę, dnia 9 b. m. o godzinie 10,15 przed południem otwieram

przy ul. 3 Maja 1 (narożn. pl. Nowomiejskiego 10a)

skład cukrów, czekolady, biszkoptów,

pierników oraz owoców krajowych i zagranicznych

Staraniem mojem będzie mieć zawsze świeży dobrany towar na składzie. Polecając się względem Szanownej Klienteli proszę o łaskawe poparcie mego przedsięwzięcia.

Z poważaniem

Jadwiga Płoszyńska

zg 14856

Ed. Karge

obecnie

J. Gregorowicz

wyroby nożownicze,

sprzęty

kuchenne - gospodarcze,

SZLIFIERNIA

ŁYZWY

Poznań - tel. 50-18
tylko ul. Nowa 7/8
gmach Bazaru

Praktyczne
podarki
gwiazdkowe.

Pg 8706-49,84

Tapety

Listwy

Linoleum

Ceraty

ng 3171

Kokosy

WYSŁEKOWY DOM TAPET

Aleje Marcinkowskiego 19

tel. 12-92.

SPADEK WAGI

U DZIECKA

Jest niepokojącym objawem, który winien być zbadany przez lekarza. Jecorol polecany przez lekarzy, stosuje się przy krzywicy, wzmacnia kości, powodując przyrost wagi.

JECOROL

BUKOWSKIEGO

LAB. CHEM.-FARM. MAG. A. BUKOWSKI SUK. WARSZAWA

do nabycia w fa.

Radiolavox POZNAŃ
FR-RATAJCZAKA 14
— TELEFON 32-15

DROPSY ANYŻOWE NA SEZON ZIMOWY

FABRYKA CUKRÓW St. Marecki, Poznań

ng 19 418/19

4w. Wojciech 28.

Dzisiejsze czasy nakazują kupować tylko praktyczne podarki. Towary nasze, o charakterze praktycznym i trwałym, nadają się szczególnie na podarki gwiazdkowe. Nasza

SPRZEDAŻ GWIAZDKOWA

umożliwia wszystkim tani zakup, bo nasze **CENY GWIAZDKOWE SĄ REWELACYJNIE NISKIE!**

Prosimy się o tem przekonać i polecamy:

ULSTRY w najmodniejszych fasonach i kolorach. — **PALTA** na jedwabiu z najlepszych materiałów. — Wykwintne **UBRANIA** w znanym dobrym kroju. — **JUPY** w wszelkich gatunkach. — **KURTKI** skórzane. — **SPODNIE, GOLFY, BRYCZE** i inne w olbrzymim wyborze. — **ODZIEŻ DZIECIĘCA** — płaszcze i mundurki gimnazjalne. — **MATERJAŁY** na płaszcze i ubrania, najpiękniejsze desenie — najszlachetniejsze gatunki.

PIERWSZORZĘDNY DZIAŁ MIAROWY — MODERNIZACJA I POSZYCIE FUTER

W. KONKIEWICZ POZNAŃ

Stary Rynek 8.

Największa Mechaniczna Fabryka i Magazyny wykwintnej odzieży męskiej i dla chłopców.

PRZYJMUJEMY ASYGNATY „KREDYT“.

ng 21 484

PRZYJMUJEMY ASYGNATY „KREDYT“.

Opinia klientów to nasza reklama

Ogólne zadowolenie klientów, rozpowszechniona i ustalona opinia o doskonałości radioodbiorników TELEFUNKEN zwała nas od potrzeby omawiania ich zalet. Zanim nabędziecie, możecie porównać i wypróbować nasze superheterodyny Lord, Aristokrata, Magnat lub odbiornik „Premier”. Przekonajcie się sami!

RADIO TELEFUNKEN

TELEFUNKEN

ODBIORNIKI FONOPLASTYCZNE

Osiedliłem się jako

ADWOKAT

Edmund Nehring

Poznań, Sew. Mielżyńskiego 2. Tel. 22-73

dg 8846

Polecam na **GWIAZDKĘ**

po bardzo niskich cenach w wielkim wyborze:

Pończochy - Skarpetki - Rękawiczki - Swetry
Ubranka - Sukienki - Trykoty - Bieliznę damską
męską i dziecięcą - Parasole - Torebki

L. SZŁAPCZYŃSKI

Poznań, Stary Rynek 89

dg 8858

**3000 sztuk
choinek**

1,50 do 3 mtr. wysokości
ma do oddania.

Zarząd Lasów

Drzewkowo, pow. Leszno

dg 8844

Dom-pofabryczny w Miłosławiu

masywny, dwupiętrowy 22x10 i boczne zabudowaniem z 2 dużymi i 2 mniejszymi salami oraz 8 ubikacji mieszkaniowych względnie biurowych, nadający się na każdego rodzaju przedsiębiorstwo **korzystnie do sprzedania lub wydzierżawienia**. Siły robocze na miejscu dostateczne i tanie. Zgłoszenia przyjmuje ng 21 524 **Bank Ludowy w Miłosławiu.**

MEBLE solidne - piękne - tanie

W. NOWAKOWSKI i SYNOWIE

Wystawa: Kantaka 1. Fabr. i Magaz. Górna Wilda 134
Parkiet po cenach konkurencyjnych
ng 19 450

A. KOSZEWSKI, STARY RYNEK 61

poleca po znanych niskich cenach

Sprzęty domowe

Łóżka metal. i wyś.
Wózki dziecięce
Magle — drabiny
Wyżymaczki
Wanny kąpielowe
Wanny do prania
Kuchnie westfalskie
Piece żeliwne
Karnisze mosiężne

Sprzęty kuchenne

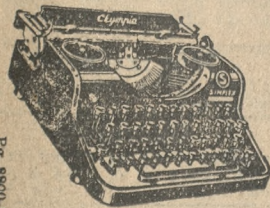
Naczynia aluminiowe
Naczynia emaljowane
Noże, widelce, łyżki —
alpakowe i platery
Maszynki do mięsa —
do chleba — do migdałów
Puszki do chleba
Wagi stołowe i kuchenne
Szczotki, wycieraczki.

Podarki na Gwiazdkę

Łyżwy — sanki
Lalki
Gry towarzyskie
Klocki — Budownictwo
Wojsko
Portcece
Piłki
Zwierzęta
Narzędzia

dg 8747-49.197

SZKŁO — PORCELANA — FAJANS

Dlaczego przodują
maszyny do pisania

Olympia

przyjdź, a przekonasz się

K. Kochanowicz i S-ka

Poznań, Plac Wolności 13, obok ul. 3 Maja

Na Gwiazdkę,

Francuska Biżuterja!

Pierścionek, Broszka, Bransoletka, Kolczyki, Puderniczka
i wiele innych artystycznych drobiazgów dla Pani
poleca firma

S. ZYGADLEWICZ

Poznań, 27 Grudnia 6 Warszawa, Nowy-Swiat 59

Od rewelacyjnie niskich cen, odlicza się rabat świąteczny — w wysokości 10 0/0

Opakow.
ekonom.

4

»GAJA«
kostki
buljonowe

25

Oszczędzasz
3 grosze!

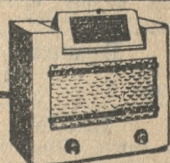
ng 21282/3

groszy

Poszukujemy w Poznaniu, możliwie w śródmieściu lub w pobliżu dworca obszerniejszego

lokalu na składnicę

względnie kilku mniejszych lecz połączonych lokali, suchych i czystych, z możliwością ogrzewania i urządzenia pakowni, nie wyżej jak I piętro. Zgłoszenia do administracji Kurjera Poznańskiego pod nr. zg 14 854.

PHILIPS 456

BRZMI JEDNAK
LEPIEJ

gdyż jest 7 obwodowy
super i stereofoniczny

IDASZAK I WALCZAK

Św. Marcin 18 (przy Ratajczaka)

POZNAŃ Telefon 14-59

nr 2128.

Podarki gwiazdkowe

Perfumy, wody kolońskie, pudry, szminki, mydła toaletowe, Kartonaże, zawierające: Perfumy, pudry etc. gustowne rozpylacze w wielkim wyborze

OZDOBY CHOINKOWE

Swieczki — Lichtarzyki — Ognie zimne — Girlandy — Lametę — Nici złote i srebrne — włosy anielskie — Śnieg — Druciki poleca

CENTRALNA DROGERJA

ng 8789/90-49,216/17

J. CZEPCZYŃSKI

Poznań, Stary Rynek 8. Tel. zbior. 45-45. Tel. 33-24, 33-15, 32-38, 31-15, 33-53
Oddział: Drog. Uniwersum Fr. Ratajczaka 38. Tel. 27-49.

W. KRUK

ULICA 27 GRUDNIA 6

JUBILER

poleca

założony 1840

korzystne kupna okazyjne

w Brylantach i Perłach

Nr 20869

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.45.

1. KAMIENICE

Kamienica
125 000.— wpłaty 90 000.— do chód 15 000.— Nowakowski, ul. Wielkie Garbary 48 — 21. zdg 45 537

Dom
Poznań, ulica Bergera 2, sprzedam dochód 4 000.— cena 27 000 gotówka. Pośrednicy wykluczeni. Właściciel. zdg 45 540

Wille
na Łazarzu, cena 23 500 spiesznie sprzedam z powodu wyjazdu. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 175

Parcele
przy Poznaniu powiat kupie. — Spiesznie cene Kurjer Poznański pod zdg 45 677

Willa
czynszowa nowa 8 mieszkaniowa położona Palacza 39, na sprzedaż. Zgłoszenia Przechyła 10, m. 11. zdg 45 918

Wille
5 mieszkaniowa ogrodem, wolnem 5 pokojowem mieszkaniem tanio sprzedam. Maciejowski, Focha 51, telefon 62-66. zdg 45 972

Sprzedam
dom czynszowy za 22 000 zł. — Zgłoszenia Winiarska 82, m. 4. zdg 45 967

Sprzedam
dom nowy za 11 000. Zgłoszenia Winiarska 82, m. 4. zdg 45 966

Kamienicę
trzykondytorowa bezpodatkowa przy tramwaju sprzedam. — Wpłata 80 000 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 910

Administracji
domu z 3 pokojowe mieszkaniem zaraz, urzędnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 684

Kamienica
nowa 110 000

Kamienica
nowa 76 000, wpłaty 50 000, dochód 8 500

Kamienica
nowa 55 000 komfortowa

Parcela
przy Hetmańskiej zwarta budowa 6 500.

Karalus,
Poznań, Marszałka Focha 25. zdg 45 907

Parcele
budowlane przy ulicach Góreckiej, Kopanińskiej, Pogodnej tanio sprzedam Bajerlein, Poznań, Kosynierska 12. zdg 45 906

Kamienica
Poznań (sw. Marcin) dochód brutto 30 000 sprzedam spiesznie za 270 000 w tem 100 000 amortyzacji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 956

Uwiedomienie
P. Pośrednicy Domu, ul. Łódzka 18 nie sprzedaje. Właściciel zdg 45 885

Kilka
parceli blisko rynku Wiledeckiego ca. 800 m² tanio na sprzedaż. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 952

2. PIENIADZ

Hipotekę
po ziemstwie 25 000.— większy majątek sprzedam znacznem damnem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 596

25 000 zł
na I hipotekę nieruchomości Poznań poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 45 714

Wspólniki (czki)
kapitałem 1 000.— szukam poważny dochód. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 779

3. LETNISK I UZDROWISKA

Zakopane
nowootwarty, chrześcijański pensjonat „Pod Szczytami”, pełnokomfortowy, pod zarządem właścicieli — przyjmują zamówienia. Przepiękne, słoneczne położenie. Droga do Białego nad Cieszyńską. Telefon 17-09. Pg 873-70.109

Rabka.
Pierwszorzędny pensjonat „Opatrność” zupełnie odnowiony. Ceny niskie poleca M. Andraszowa. zdg 40 858

Truskawiec.
pensjonat dietetyczny — leczniczy bra Proszowskiego — willa „Aida” — nowoczesny, komfortowy urządzonej. Ceny niskie. Sezon zimowy przez grudzień, tydzień, luty zdg 19 628

4. OSOBISTE

Za długi
żony mej Franciszki z Musiałów nie odpowiadam. Bronisław Andrzejewski. Wspólna 17 a. zdg 45 552/3

Kto
załatwia sprawy podatkowe skarbowe i administracyjne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 728

Kapelusze
żalobne

Ines,
Piekary 22/23. Wszelkie asygnaty zdg 45 758

Wiele radości
zadowolonia

praktyczny gwiazdkowy
podarek z firmy

Ewa
Focha 60. zdg 45 736

6. OZENKI

Kawaler
lat 31, przemysłowiec, właściciel, bardzo dobrze prosperującego przedsiębiorstwa, dysponujący 100 tys. złotych poszukuje odpowiedniej żony. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 3913

Które
serduszkio niezależnie materialnie chciałoby zapewnić byt szatynowi lat 23, muzykalnemu, fotografic prosi założyć. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 44 845

Ta
droga poszukuje dla mej znajomej brunetki przystojnej, lat 28 bez przeszłości meża. Panowie na stałych stanowiskach do lat 40 zechcą się zgłosić. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 566

Właściciel
dużego dobrze prosperującego przedsiębiorstwa handlowego w centrum Poznania, młody samodzielny kupiec, pragnie poznać pania do lat 25 z odpowiednią pozycją. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 45 760. Cel matrymonjalny.

Drogerzysta
właściciel składu kolonialnego — prowincji, kawaler, 28, posłubi kobiecie z posagiem. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 45 801

Inteligentna
brunetka 40, pozna kawalera — wdowca znużonego życiem dla zbudowania ogniska. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 792

Solidnego
na stanowisku po trzydziestce pozna przystojna blondyna własnym trzypokojowym mieszkaniem śródmieściu, cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 959

Dwaj
przystojni magistrowi praw na stanowiskach poszukują odpowiednich towarzyszek. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 823

7. SPRZEDAŻE

Kryształy
udzielim 20% rabatu. Jezuicka 10 (Świętosławska) zdg 42 427

Dom Okazyjnego Kupna.
Restauracje sprzedam korzystnie. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 45 111

Silnik
3 km. kocioł i zbiornik po 250 litrów, wózek ręczny, czterema kołami rowerowemi sprzedam. Focha 87 — 6. zdg 44 926

Pianino
krzyżowe nowoczesne. Górna Wilda 76, m. 6. zdg 44 687

Meble
Gabinety, jadalnie, sypialnie — kuchnie. Solidne wykonanie, najtaniej Sosiński, Woźna 10. ng 20 318

Plachty
nieprzemakalne impregnacja przeciwgnuła sprzedaje najtaniej. Wejman Kościelna 17. zdg 39 132

Duża okazja
dywany ręcznie wiązane sprzedam. Sew. Mielżyńskiego 21. Bauer. zdg 44 316

Jadalnie — Sypialnie
gabinety, meble używane — nowe oraz różne inne sprzęty użytku domowego korzystnie Jezuicka 10 (Świętosławska). zdg 44 163

Hurtownia
towarów krótkich i galanterijnych, istniejąca 30 lat, dobrze zaprowadzona, korzystnie od zaraz wraz z towarami i urządzeniem w Poznaniu do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 44 475

Sypialnie
gabinety — stolowe najkorzystniejszej Dąbrowskiego 19, Bocheński. zdg 45 157

Praktyczne podarki gwiazdkowe
poleca korzystnie M. Paszek, ulica Wrocławska 30. zdg 44 964

Grzejniki (radjatory)
do centralnego ogrzewania po cenach bardzo korzystnych. Informacje Ratajczaka 18, m. 7. zdg 45 159

Fotografowie!
Automat fotograficzny okazynie z powodu siły wyższej do sprzedania. Fotografie 75 proc. taniej. 100 proc. powodzenia. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 44 997

Orzechy
włoskie zdrowe zielone 10.— luszczzone 21.— miód lipcowy jasny 13.50 pięciokilowe opłacono „Zródło”, Zaleszczyki. zdg 44 992

Radioodbiorniki
używane okazynie Radioeksport. Sniadeckich 1. zdg 45 459

żywe karpie
Ogólnie znane ze swej dobroci i smaku, z gospodarstwa rybnego majetności Miłosław, powiat Wrzesnia poczta Miłosław. Tel. nr. 8. P 8640-49.2

Miażdż jabłkowy
śliwkowy, marmelade, powida mieszane pierwszorzędnej jakości, po cenach najkorzystniejszych poleca „Jagol”, Poznań, Sw. Wojciech 29, tel. 52-82. Pg 7965-44.92

Rozpylacze
Kolońska 1tr. 4 złote. szczotki, grzebienie, lustra najtaniej Wenzlik Aleje Marcinkowskie- go 19. Ng 19 535

Pianino
okazyjnie. Stroma 24, Gerlach. zdg 45 733

Pianino
„Ibach” nowoczesne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 713

Antracyt
do piecy stalowych poleca firma Nowacki, ul. Spichrzowa 22, telefon 71-95. zdg 45 712

Pianino
zagraniczne — 775.— 3 Maja 3 a. mieszkanie 13, parter. zdg 45 707

Składnicę
węgla sprzedam. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 45 694

Skład
spożywczy w dobrej okolicy bez konkurencji sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 45 032

Narzędzia
zegarmistrzowskie. Szkoła 13, m. 3. zdg 45 640

Maszyny
do pisania nowe i używane z gwarancją. Skóra i S-ka. Poznań Aleje Marcinkowskie- go 25. ng 21 536

Meble kuchenne
jako specjalność poleca Skład Fabryczny. Wrocławska 19. dg 3798

Kolonjalke
butelkowa sprzedaż wódek, zaprowadzona z powodu stosunków rodzinnych sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. Gniezno 722. ng 21 405

Magle
nowoczesne, elektryczne, ręczne oraz domowe magle — prasowne nagrodzone złotymi medalami dostarcza Fabryka Magli M. Jankowiak, Poznań, Staroleka, telefon 19-47. zdg 94 734

Wóz
2 calowy sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 45 542

Skład
kolonialny, delikatesowy w dobrym punkcie sprzedam zaraz. Polna 14. zdg 45 553

Rocznego
bernardyna. Poznań — Główna, Smolna 9. zdg 45 582

Orzechy
włoskie 9 zł luszczzone 21.— miód kuracyczny 13 — pięciokilowe opłacono. Sagarowicz, Zaleszczyki. zdg 41 392

Jabłka
Reneta Baumanna, złota parmena, Boskop, Koenig, Piatkowo, telefon 33-37. zdg 45 584

Wózek
dziecięcy. Staszica 9 — 3. zdg 45 588

Szprycę
rzeźniczą, maszynkę sprzedam. — Tabert, Steszew Kosickiego. zdg 45 593

Rzeźnictwo
sprzedam kompletnym urządzeniem, 20 lat jednych rękach, powód wdowa, Dąbrowskiego 7. zdg 45 600

Kolonjalke
dobrze prosperująca, koncesja butelkowa, towar podług faktury mieszkanie komfortowe sprzedam Sroczyński, Dobieszczyzna pow. Jarocin. ng 21 489

Sprzedam
natychmiast fabrykę drewniaków i okaloków 30.000 zł, wszystko w pełnym biegu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 44 423-3

1 000 samochodów
rozehanych używane części, podwozia mleczarskie, opony najtaniej w firmie Autokład. Poznań, Dąbrowskiego 89, telefon 46-74. dz 3159/60

Gospodarstwo
63 morgowe wraz składem spożywym powiecie chodzieskim sprzedam za 10 000. Zgłoszenia Siemion, Chodzież, Boczna, ng 21 559

Parasole Torebki
damskie. Czysz, Poznań, Szkoła 11. Pg 7423/4-41.345

Kto
swoje zdrowie szanuje, ten u Kunerta bambosze kupuje. Specjalna fabryka domowych pantofli, wielki wybór, ceny fabryczne poleca Poznańska Fabryka Obuwia domowego R. Kunert i Ska, Woźna 12. Pg 8599-44.17

Kolonjalke
tanio sprzedam. Koralewska. — Chwaliszewo 15/16. zdg 45 638

Spożywczy
650. Adres Kurjer Pozn. zdg 45 633

Książki
autografy, dokumenty historyczne ryciny, sprzedaż — kupno, wycenianie — zamiany. Katalogi darmo. Antykwariat Polski „Lam Heraldyczny”, Warszawa, — Wierzbowa 6, m. 22 a. 661-62, ng 21 204

Prądnicą
220 staly, 23 silny, 1 400 obrotów A. E. G. sprzedam gotówkę. Urbański, Urbanowo p. Chodzież. zdg 45 619

Motor
benzynowy, stacjonarny, mało używany 50 KM kompletny, gotowy do użytku okazynie do sprzedania. Zgłoszenia R. Kuczmierzki, Katowice, Marjańska 20 telefon 304-43. zdg 45 743

Pokój dębowy
okazyjnie sprzedam. „Femina”, Fredry 3. zdg 45 670

Skład
delikatesów nabiału Łazarzu — sprzedam lub zamienię, parcele, samochód, dopłata. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 662

Blam
piżmaki i wydrę na kołnierze do futra męskiego okazynie, Szkoła 11, m. 7. zdg 45 800

„Irmier”
fortepian jak nowy, czarny krótki z płytą metalową okazynie na sprzedaż. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 45 798

Dywan
duży bordo. Grobla 1b — 8. zdg 45 796

Skład
wyróbów tytoniowych, centrum, sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 794

Dywan
Smyrna 3 x 4 okazynie. Fr. Ratajczaka 8, m. 8. zdg 45 781

Radio
zmienny tanio. Chłodna 6 — 5, koło Łodowej. zdg 45 780

Tylko 450.— kompletny gabinet
męski, dobre wykonanie, rzadka okazja Jezuicka 10 (Świętosławska). zdg 45 863

Sypialnia
czeczołowa wykwintne wykonanie okazynie. Jezuicka 10 (Świętosławska). zdg 45 864

Brykiety
brunatne wszystkich składnicach po zł 1.90 do nabycia. Skoro nie ma dostarcza wyłączny przedstawiciel Nowacki, Spichrzowa 22, tel. 71 95. zdg 45 868

Łóżeczko
dziecięce sprzedam. Strusia 3. — m. 3. zdg 45 873

Okazja
kompletne urządzenie składowe: regaly, stoly, biurka, stojaki, — lampy, manekiny, żelazka, piec, lustro, kufry, maszynę do kroju tania. Wrocławska 19, m. 2. zdg 45 881

Ceny
likwidacyjne! Płaszcz damskie, kurtki, kostiumy zimowe, latowe za bezcen. Szuster, Wrocławska 19. zdg 45 882

Z powodu
wyjazdu sprzedam skład komiwo- wy. Szewska 1. zdg 45 917

Odbiornik
radiowy Philipsa jak nowy sprzedam. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 45 177

2
ubrania frakowe średnia figurę. Działyńskich 8 — 17. zdg 45 978

Sprzedam
skład spożywczy i delikatesów przy głównej ulicy. 6.500 — 10 lat w jednych rękach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 971

Tapczany
fotele, leżanki klubowe, garnitury, naitaniej u fachowca Wrocław- ska 14. zdg 45 968

Okazyjnie jadalnie kuchnie
kupisz sypialnie, gabinet tylko Hali Mebli Wrocławska 38 najwięszy wybór, najniższe ceny! Pg 8799-58.218

Okazyjnie meble
to tylko Hali Mebli Wrocławska 38 Wielki wybór kompletnych pokojów! Pg 8798-58.219

Pianino
450 zł. Marcina 22, podwórze lewo zdg 45 925

Kawiarnia
mieszkaniem, wskaże Kurjer Pozn. zdg 45 919

Nogi
neklowane naitaniej. Tekla, Grobla 29, tel. 14-07. zdg 45 568/9

Koniki
na biegunach od 16.— w wielkim wyborze Tomza Woźna 18. ng 21 322-3

Gramofony
Radioodbiorniki uniwersalne na prad od zł 275.— i baterijne, a- nodówki, żarówki, latarki karbidowe i elektryczne, dynamy od zł 15.50 poleca naprzeciw Pl. Pomnika Wdzieczności

Mars
rowery, motocykle, przybory, Poznań, Aleja Marsz. J. Piłsudskiego 15/17, telefon 19-13. zdg 45 815/6

50
mórg roli sklep kolonialny z dopomstewem, w którym sprzedaje się 20 wagonów węgla rocznie. Zł. Poznań, Pocztowa 11, m. 4. zdg 45 776

Kolonjalke
dobrze zaprowadzona z towarami, maglem, mieszkaniem z powodu spadku sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 45 692/8

Koń
na biegunach w skórze, dwie ścianki polerowane przenośne sprzedam. Poznań, Wrocławska 3, m. 3. zdg 45 883/4

Getry Skarpetki Szelki
najkorzystniejszej Ludwik Olszewski, Aleje Marcinkowskie- go 13 obok Banku Polskiego, Półwiejska 1. P 7968-45.91

Dom
w dobrym położeniu (skład 2 ok na wystawie, wolne mieszkanie) na sprzedaż. Informacje: J. Fe- biz Rogożno Wilko. ne 21 557

Platformę
sprzedam. Poznańska 51. zdg 45 914

Pianino
krzyżowe. Jezuicka 43, m. 4. zdg 45 680

Meble kuchenne
nowoczesne wprost wytwórni najkorzystnie. Piaskowa 3, Koniecki. zdg 45 651

Gramofon
szafkowy 2 pszęzynowy, płyty — sprzedam. lub próżna. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 44 050

Kolonjalke
towarem, mieszkaniem 1 700.— sprzedam. lub próżna. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 45 904

Mufkę
karakułowa 15.—, sealowa 10.—, Półwiejska 35 — 4. zdg 45 935

Kurtka
czarne żrebec korzystnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 935

Fabryczna nieruchomość
była mniejsza fabryka mebli, wybudowana 1929, z małym domem mieszkalnym i ogrodem korzystnie na sprzedaż za 18 000 zł. M. K. K. O., Starogard. dg 3849

Gramofon
szafkowy 60 płyt tanio. Maciejowski, Puszczykowo, przy dworcu. zdg 45 958

Kino
aparatura tanio sprzedam. Garn- carska 3. Zakład elektrotechnicz- ny. zdg 45 877

Wieczne Pióra
złote stalówki, naprawia fachowo, specjalny warsztat Reparatywny i Wytwórnia Wiecznych Piór.

11. KUPNA

„Occasion“ kupuje stara biżuteria, złoto, srebro, brylanty, platyna, kwity lombardowe, Francyjski, Al. Marcinkowskiego 23. zdg 32 926

Meble używane wszelkiego rodzaju antyki dywany kupuje Magazyn Mebli, Podgórna 6, telefon 32-50, zdg 42 072

Srebro złoto, brylanty kupuje Kruk, 27 Grudnia 6, Ng 18 681

Perski dywan grdzka szafa, srebrne kandelabry, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 615

Powózki jednokonna niska kupie, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 567

Plac z boczną kupie lub wydzierżawie możliwe centrum, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 604

Koncesji całej restauracji, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 734

Tapczan pluszowy, pierwszorzędna gobelina, używany kupie, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 761

Kupie dynamo do niklowania, używany w dobrym stanie, 6 volt, 150-200 amp, na prąd stały, Ratajczak, Grudziądz, Toruńska 24, zdg 45 744

Pianino śpiesznie kupie, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 926

Kupie półkryty, lekki powóz ewentl. na gumach, Oferty Wojciechowski, Ostrów, Rynek 21, ng 21 576

Kupie dom czysty, rentowny Poznański lub miasto powiatowym Poznańskiego, cena 18-25 000, Oferty Agencja Kurjera Pozn., Kościelną 21 575

Samochód (karety) Ford sześciocyfrowy, Citroen B. 14 lub familia, Ford junior tylko pierwszorzędny stan kupie, Zgłoszenia Hotel Bazar, portier, zdg 45 852

12. DO WYNAJĘCIA

Dwu, trzypokojowe mieszkania, łaźienka bezpodatkowo do wydzierżawienia, Administracja, Dąbrowskiego 14/16 tel. 60-16, zdg 43 918

Dwa pokoje kuchnia do wynajęcia, Jarochowskiego, Oferty Kurjer Poznański zdg 43 917

Plac Wolności 6 ośmiopokojowe mieszkanie lub dwa mniejsze, podzielone według życzenia, wolne, Zgłoszenia w biurze firmy Kalamajski, zdg 44 899

Czteropokojowe Lodowa 29, telefon 79-67, zdg 44 788

4 pokoje komfortowe, ogrodem, garażem, willi, przystanek tramwajowy, 1 pokój od gospodarza wolne, czynsz zgóry, Sołacz, Mazowiecka 6, zdg 44 372

Mieszkanie trzypokojowe, Lodowa 32, zdg 44 816

1, 2, 3, 4 pokoje komfortowe nowy dom, Niegolewskich 22 a, zdg 45 205

Pokój kuchnia w Starolecu, Informacja Piekary 25 m. 1, zdg 45 410

2 pokoje kuchnia na skład lub mieszkanie wynajmę od 1 stycznia, Debiec, Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 45 547

Mieszkanie wolne 1 pokój i kuchnia słoneczna Aleja Hetmańska 9, m. 5, I ptr, pokaze dozorca, zdg 45 575

Pięciopokojowe sześciopokojowe I i IV komfortowe, słoneczne, Wyspiańskiego, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 613

Trzypokojowe mieszkanie Główna 35 wynajmie gospodarz, zdg 45 731/2

Pokój Debiec, Wisłowa 73, zdg 45 748

Pokój kuchnia Debiec, wynajmie gospodarz, Wiadomość Madalińskiego 6, m. 27, zdg 45 723

Pokój z kuchnią kulturalnym 1/2 roku zgóry, Marynarska 17, I p. willa, zdg 45 630

Od 1 stycznia mieszkanie 4 pokoje komfortowe na parterze, — czynsz 100, — z mieszczem, W. Sroczyński, Matejki 3, zdg 45 765

5 pokoi komfortowe przy Focha od gospodarza do wynajęcia, Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 45 676

Jednopokojowe przynależnościami, Debiecka 6, zdg 45 810

Dwupokojowe słoneczne, Ks. Logi 17, Górczyn, informacja Fredry 1, m. 14, — Dziennik, zdg 45 866

Przecznica 2 pokoje balkon, łaźienka I, Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 45 865

1-4 pokojowe komfortowe z przynależnościami zaraz, Zgłoszenia Kolejowa 32 — 1, zdg 45 954

Dwupokojowe kuchnia, słoneczne 38, — meblami lub bez, Gospodarz, Rynek Śródecki 1, zdg 45 808

Trzypokojowe przy ogrodzie państwowym właściciela, Zgłoszenia Dąbrowskiego 3, Kawiarnia, zdg 45 804

Czteropokojowe komfortowe, Hetmańska 11, zdg 45 797

Pokój kuchnia, ogród, willi, 18 złotych Kilińskiego 3 — 3, zdg 45 791

Pięciopokojowe centrum wolne, Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 45 784

Dwu trzy, pięciopokojowe komfortowe zaraz, Grochowska, przystanek, Wiadomość: Strzelecka 33, m. 11 zdg 45 778

Komfortowe 3 pokoje bezpodatkowo zaraz, — Aleja Wielkopolska 43, zdg 45 922

Czteropokojowe komfortowe bezpodatkowo Focha 123, zdg 45 924

Skład z mieszkaniem, obecnie kolonialka do wynajęcia, Focha 123, styczeń, Właściciel Łodowa 1, m. 4, zdg 45 911

Trzypokojowe Wierzbicę z wygodami 55 złotych, rok zgóry, koszt 250 złotych, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 682

Czteropokojowe pełnokomfortowe, słoneczne, bezpodatkowe, Szanięckiego 9 a, — tramwaj 5, zdg 45 681

Czteropokojowe zaraz, Półwiejska 26, m. 37, zdg 45 656

Mieszkania 3 i 2 pokojowe komfortowe z garażem, Winklera 26, zdg 45 840

Dwupokojowe od 1 stycznia 1937, Biedrzyckiego 21, zdg 45 870

Dwupokojowe Karwowskiego 1, zdg 45 871

Trzypokojowe obszerne, komfortowe parkiet, bezpodatkowe — ogródek zaraz do wynajęcia, Wolsztyńska 7, telefon 72-90, zdg 45 937

Czteropokojowe pełen komfort, parkiet, obszerne, bezpodatkowe, ogródek, etażowe ogrzewanie do wynajęcia, Wolsztyńska 7, tel. 72-90, zdg 45 936

13. SZUKA MIESZK. blisko śródmieścia nie wyżej II piętra poszukiwane od 1 stycznia wprost od gospodarza, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 616

2 pokoje kuchnia, pokój dziewczyny szuka urzędnik, Oferty, warunki Kurjer Poznański zdg 45 754

Dwupokojowego komfortowego centrum poszukuje pewny płatnik, Oferty Kurjer Pozn., dg 20 787

Pani na stałej posadzie szuka próżnego pokoju od gospodarza, Oferty Kurjer Pozn., zdg 45 812

2 lata zgóry pokoju kuchnia, słoneczne, elektryczność, bliżej śródmieścia, bezdzierżawne małżeństwo, Oferty Kurjer Poznański p 4179

15. POPOJE UMEBL. duży, bez mebli, inteligentnym, zaraz, Chelmońskiego 15, m. 8, zdg 44 135

Dwuosobowy komfortowy, centralne zaraz, — Matejki 50, m. 6, zdg 44 730

Ogrodowa 13 — 20, zdg 45 554

Pokój ładnie umeblowany panu do wynajęcia, centrum, Ratajczaka 13 I, ptr, zdg 45 580

Dwa kuchnia (samotna), Małeckiego 6 — 11, dg 3845

Pokój panu, Niegolewskich 1, m. 6, zdg 45 730

Marcina 64, III front lewo, zdg 45 741

Pokoik ciepły, Dąbrowskiego 41 — 6, zdg 45 746

Utrzymaniem bez, Strzelecka 3 a — 8, zdg 45 747

Elegancki jedno-dwuosobowy, Wielkie Garbary 41, m. 7, zdg 45 729

Pokój tanio, Woźna 11, m. 14, zdg 45 703

Utrzymaniem 3 Maja 3 a — 17, zdg 45 691

Małżeństwu Strzelecka 20, m. 7, zdg 45 690

Dwuosobowy u samotnej pani, Świetostawska 1, m. 7 (Jezuicka), zdg 45 689

Próżny Wskaże Kurjer Pozn. zdg 45 641

Panom panienkom, Strzelecka 8, m. 9, zdg 45 637

Mickiewicza 13 — 9, zdg 45 757

Małżeństwu bezdzierżawemu, Łakowa 9 — 9, zdg 45 675

Dąbrowskiego 9/11 — 8, frontowy, słoneczny, zdg 45 660

Pokoik panience, Łakowa 15 — 6, zdg 45 799

Komfortowe Dąbrowskiego 36 — 4, zdg 45 793

Kraśńskiego 4 a, m. 1, przy Jasnej jedno — dwuosobowy, centrum, łaźienka, osobom na stanowisku, zdg 45 787

Dwuosobowy oraz pokoik, Skryta 10 — 1, zdg 45 924

Dwuosobowy Poznańska 26 — 9, zdg 45 923

Klatka elektryczność, Wielkie Garbary 8, m. 16, zdg 45 775

Lepszy Śniadeckich 13 — 5, zdg 45 735

Klatki Pierackiego 8 — 12, zdg 45 976

Miły Patrona Jackowskiego 40 — 8, zdg 45 970

Słoneczny elektryczność, łaźienka, Spadzista 3, m. 20, zdg 45 939

Pokój Piekary 20/21, m. 12, zdg 45 964

Ogrodowa 2 — 8, utrzymaniem, zdg 45 644

Pokój umeblowany do wynajęcia od zaraz, Aleje Marcinkowskiego 1, — m. 8, dom narożny, zdg 45 990

Klatka panu, Wroniecka 16 — 4, zdg 45 905

Szymańskiego 9 — 9, zdg 45 932

Frontowy duży, małżeństwu, używaniem kuchni, Focha 82, m. 8, zdg 45 960

Komfortowy (telefon), Piekary 9 — 2, zdg 45 876

Ratajczaka 40 — 11, utrzymaniem, zdg 45 855

Frontowy jedno — dwuosobowy ewentl. utrzymaniem dla pań, Ogrodowa 10, m. 3, zdg 45 845

Dwuosobowy frontowy z utrzymaniem — bez, Strzelecka 9 — 4, zdg 45 887

Pokój umeblowany, Jeżycka 35, m. 3, zdg 45 901

Przyjezdny tanio pokój, Woźna 13 — 9, zdg 45 819

Pokój niekrepujący, Kanałowa 17, — m. 29, zdg 45 874

Pokój Bukowska 9 — 4, zdg 45 897

Przyjezdny najtaniej, Nowy Rynek (Kolejjacki) 5 — 3, zdg 45 953

16. SZUKA POKOJU umeblowanego przy małej rodzinie, okolica park Wilsona poszukuje młodszy emeryt, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 451

Dwóch pokoi poszukują cztery kulturalne studentki, śródmieściu, Łazarz, Jeżyce, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 564

Duży lub 2 małe nieumeblowane, okolica Sołacz, Szeląg, najchętniej w willi, poszukuje samotny tylko w katolickim, Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 45 585

Pokoik 2 ładnych poszukuje 3 urzędników, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 705

17. LOKALE Focha 168, tanio, zdg 45 014

św. Marcin 54, lokal handlowy parterowy 27 X 4 mtr w podwórzu do wynajęcia, zawiadowca, zdg 45 025

2 pokoje na lokale handlowe w centrum wprost od gospodarza, Pośrednicy wykluczeni, Telefon 63-19 zdg 45 558

Skład (kolonialka) lub inna branża wynajmie gospodarz, Woźna 1, zdg 45 921

Warsztat kołodziejski 10 lat istniejący do wynajęcia, Dąbrowskiego 69, m. 3, zdg 45 843

2 piwnice, ubikacje na biuro, garaż i stajnia potrzebne, Zgłoszenia pisemne z podaniem adresu i dzierżawy do Kurjera Poznańskiego zdg 45 768

18 DZIERŻAWY Lokal restauracyjny centrum do wydzierżawienia, — Oferty Kurjer Poznański zdg 45 565

Ogrodniczy! Niedaleko Poznania wydzierżawie 15 morgi roli z mieszkaniem, chlebem, stodołą, szopami, stawem, 2 morgi sadu, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 586

22. ZGUBY legitymacyjna studencka Nr. 20 804 zginięta, Aleje Piłsudskiego 27 — 7, wynagrodzenie, zdg 45 751

Pies jamnik, czarnej maści, ze znaczkami: Warszawa 1936, ulotnił się dzisiaj rano, Oddać za wynagrodzeniem: Wały Jagiello 22, m. 6, dg 3855

Książeczka legitymacyjna studencka Nr. 20 804 zginięta, Aleje Piłsudskiego 27 — 7, wynagrodzenie, zdg 45 751

Kamienie do zapalniczek — hurtownie — fajki, wisłowi, papierosnice — wielki wybór — Dybicki, Wrocławska 1, dg 3739

Krawcowa pierwszorzędna, Marcinkowskiego 23 — 19, podwórze, zdg 45 598

Szyje tanio ładnie, Woźna 18 — 18, zdg 45 605

Akuszerka Poznań, Szamarzewskiego 14, Jeżyce przyjmuje panie, udziela porad, pomocy położniczej, zdg 41 226/7

Pierścionek zabrany 4 bm. z toalety cukierni Kamiński, Kraszewskiego, proszę łaskawie zwrócić za wynagrodzeniem, Słowackiego 41, mieszkanie 17, zdg 45 719

23. ROZMAITE Jasnowidz Dżami, założyciel, były dyrektor Instytutu „Poradnia życia” w Berlinie, wyjaśni każdemu jak osiągnąć zadowolenie we wszystkich kierunkach, jak: miłość — loterii — kradzieży — spadków, zakopanych skarbów, Nadesłaj datę urodzenia, 1 złoty na porto, Jasnowidz Dżami, Kraków, Wiosłowe 3, ng 21 264

Najtaniej ogrzewają piece kaflowe — kotłowni stawiane lub naprawiane przez firmę L. Maciejewski mistrz budowy pieców Kilińskiego 15, telefon 46-23, zdg 43 628

Kamienie do zapalniczek — hurtownie — fajki, wisłowi, papierosnice — wielki wybór — Dybicki, Wrocławska 1, dg 3739

Krawcowa pierwszorzędna, Marcinkowskiego 23 — 19, podwórze, zdg 45 598

Szyje tanio ładnie, Woźna 18 — 18, zdg 45 605

Akuszerka Poznań, Szamarzewskiego 14, Jeżyce przyjmuje panie, udziela porad, pomocy położniczej, zdg 41 226/7

Kamienie do zapalniczek — hurtownie — fajki, wisłowi, papierosnice — wielki wybór — Dybicki, Wrocławska 1, dg 3739

Krawcowa pierwszorzędna, Marcinkowskiego 23 — 19, podwórze, zdg 45 598

Szyje tanio ładnie, Woźna 18 — 18, zdg 45 605

Akuszerka Poznań, Szamarzewskiego 14, Jeżyce przyjmuje panie, udziela porad, pomocy położniczej, zdg 41 226/7

Kamienie do zapalniczek — hurtownie — fajki, wisłowi, papierosnice — wielki wybór — Dybicki, Wrocławska 1, dg 3739

Krawcowa pierwszorzędna, Marcinkowskiego 23 — 19, podwórze, zdg 45 598

Szyje tanio ładnie, Woźna 18 — 18, zdg 45 605

Akuszerka Poznań, Szamarzewskiego 14, Jeżyce przyjmuje panie, udziela porad, pomocy położniczej, zdg 41 226/7

Kamienie do zapalniczek — hurtownie — fajki, wisłowi, papierosnice — wielki wybór — Dybicki, Wrocławska 1, dg 3739

Krawcowa pierwszorzędna, Marcinkowskiego 23 — 19, podwórze, zdg 45 598

Szyje tanio ładnie, Woźna 18 — 18, zdg 45 605

Akuszerka Poznań, Szamarzewskiego 14, Jeżyce przyjmuje panie, udziela porad, pomocy położniczej, zdg 41 226/7

Kamienie do zapalniczek — hurtownie — fajki, wisłowi, papierosnice — wielki wybór — Dybicki, Wrocławska 1, dg 3739

Krawcowa pierwszorzędna, Marcinkowskiego 23 — 19, podwórze, zdg 45 598

Szyje tanio ładnie, Woźna 18 — 18, zdg 45 605

Akuszerka Poznań, Szamarzewskiego 14, Jeżyce przyjmuje panie, udziela porad, pomocy położniczej, zdg 41 226/7

Kamienie do zapalniczek — hurtownie — fajki, wisłowi, papierosnice — wielki wybór — Dybicki, Wrocławska 1, dg 3739

Krawcowa pierwszorzędna, Marcinkowskiego 23 — 19, podwórze, zdg 45 598

Szyje tanio ładnie, Woźna 18 — 18, zdg 45 605

Akuszerka Poznań, Szamarzewskiego 14, Jeżyce przyjmuje panie, udziela porad, pomocy położniczej, zdg 41 226/7

Kamienie do zapalniczek — hurtownie — fajki, wisłowi, papierosnice — wielki wybór — Dybicki, Wrocławska 1, dg 3739

Krawcowa pierwszorzędna, Marcinkowskiego 23 — 19, podwórze, zdg 45 598

Szyje tanio ładnie, Woźna 18 — 18, zdg 45 605

Akuszerka Poznań, Szamarzewskiego 14, Jeżyce przyjmuje panie, udziela porad, pomocy położniczej, zdg 41 226/7

Kamienie do zapalniczek — hurtownie — fajki, wisłowi, papierosnice — wielki wybór — Dybicki, Wrocławska 1, dg 3739

Krawcowa pierwszorzędna, Marcinkowskiego 23 — 19, podwórze, zdg 45 598

Szyje tanio ładnie, Woźna 18 — 18, zdg 45 605

Akuszerka Poznań, Szamarzewskiego 14, Jeżyce przyjmuje panie, udziela porad, pomocy położniczej, zdg 41 226/7

Kamienie do zapalniczek — hurtownie — fajki, wisłowi, papierosnice — wielki wybór — Dybicki, Wrocławska 1, dg 3739

Krawcowa pierwszorzędna, Marcinkowskiego 23 — 19, podwórze, zdg 45 598

Szyje tanio ładnie, Woźna 18 — 18, zdg 45 605

Akuszerka Poznań, Szamarzewskiego 14, Jeżyce przyjmuje panie, udziela porad, pomocy położniczej, zdg 41 226/7

Kamienie do zapalniczek — hurtownie — fajki, wisłowi, papierosnice — wielki wybór — Dybicki, Wrocławska 1, dg 3739

Krawcowa pierwszorzędna, Marcinkowskiego 23 — 19, podwórze, zdg 45 598

Portret gratis daje na gwiazdkę przy każdym zdjęciu, Markiewicz, 27-go Grudnia 5, zdg 45 710

Chiromantka przepowiada całego życia, Kraszewskiego 1 — 13, zdg 45 755

Słynna chiromantka trafnie przepowiada Szewska 21 — 5, zdg 45 782

Suknie balowe, wieczorowe wizytowe wykonuje tanio św. Marcin 25, m. 6, zdg 45 973

24 NAUKA Kursy Handlowe Skrzypczak, Plac Wolności 2. — Nowy kurs 4 stycznia, zdg 44 578

Mme Dygat Zakrzewski, Parisienne diplômée, Professeur aux Cours pratiques de langue française à Poznań donne

Leçons de français Grammaire, Conversation, Littérature, Prix Modérés, Ogrodowa 12, m. 28, zdg 36 818

Filolog klasyczny zaraz na wieś do ośmioklasisty, dobre wynagrodzenie, Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 45 602

Kursy Handlowe Sawickiego Dypl. W. S. H. Kantaka 7, telefon 49-68, Kurs 4 Stycznia, dg 3908

0,75 niemieckiego udziela dypl. nauczyciel niemiecki, Oferty Kurjer Poznański zdg 45 715

Szkoła Tańców Szorskiego Pierackiego 12, telefon 38-08, zdg 45 679

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE Wtorek, 8 grudnia. 8.00 audycja poranna: — 9.00 transmisja nabożeństwa z Kaplicy (Zakład N. M. P. w Kościele rzymskim przez Toruń) Msze św. celebrow

Praktyczne podarki gwiazdkowe

w wielkim wyborze po znanych niskich cenach poleca

Stanisław SCHULZ

Magazyn artykułów krótkich i galanteryjnych
Poznań, Stary Rynek 80/82
Pg 8753-49.95

Szkoła Tańców Szczurkówny

Pocztowa 23. zdg 45 875

25. MUZYKA

Skrzypce

cygańskie Steiner sprzedam. Jankowskiego 30, m. 6. zdg 45 548

Radio aparaty

Gramofony — Płyty dla szkół. — świetlic. St. Pelczyński, Poznań, 27 Grudnia 1.

SREBRA

u jubilera

SZULCA

pl. WOLNOŚCI 5

Pg 8729-49.166

Księgi Handlowe Segregatory

Nowy Rok Podatkowy

księgi handlowe również na specjalne zamówienia. Wszelkie

Przybory Biurowe

Kalendarze
Aquila,
Św. Marcin 61 — ng 21 269
Plac Wolności 9.

TEATRY

Poznań, poniedziałek, 7. 12.

TEATR WIELKI (Opera):

Poniedziałek, 7. 12. Wieczór tańca Nyoty Jnyoki.

Wtorek, 8. 12. o godz. 15: „Ewa” po cenach popularnych.

Wtorek, 8. 12. o godz. 20: „Kwiat Hawaju”.

Środa, 9. 12. „Kwiat Hawaju”.

TEATR WIELKI = KONCERTY SYMFONICZNE:

Wtorek, 8. 12. godz. 12: II. Poranek symfoniczny. Dyrygent: Józef Ozimiński, solistka: Zofja Adam-ska.

TEATR NOWY: Poniedziałek, 7. 12. Ludzie na krze.

Wtorek, 8. 12. o godz. 15: „Dzieci pana majstra”, bajka.

Wtorek, 8. 12. o godz. 17: „Szkłanka wody”.

Wtorek, 8. 12. o godz. 20: „Ludzie na krze”.

KINA

Poznań, poniedziałek, 7. 12.

APOLLO: Dziś: „Walc Cezarski”; od 8. 12.: „Barbara Radziwiłłówna”.

CORSO: „Powrót Frankensteina”.

GLORIA: „Dzisiejsze Czasy”

GWIAZDA: „Bohaterowie Sybiru”.

OSWIATOWE T. C. L.: — „Indyjscy piechurzy” oraz „Góra kobiety”.

MERTROPOLIS: Dziś: „Sto pociech”; od 8. 12.: „Barbara Radziwiłłówna”.

RENAISSANCE: „Potopienie”.

SŁONCE: Dziś: „Anthony Adversy”; od 8. 12. „Magnezja”.

SFINKS: „Wesoła wdówka”

SWIT: „Pat i Patachon” jako więźniowie”.

TECZA-Lazarz: „Bounty”.

TECZA-Wilda: „Baron Cygański”.

WILSONA: „Katarzynka”.

Technik dentystyczny

lat 24, dzielny, dobre świadectwa i polecenia poszukuje posady od 1. 1. 37. Oferty Kurjer Poznański zdg 44 674

Ogrodnik

lat 32, poszukuje posady jako stróż przy willce obeznany dokładnie w swym zawodzie. Oferty proszę do Kurjera Poznańskiego zdg 44 806

Zboźowiec

lat 27, 10 lat praktyki, dzielny swym zawodzie, sumienny, dobrymi świadectwami, wymowny polsko - niemieckim 5 000,— gwarancji przyjmie posade. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 590

Żelazniak

po wojskowości, uczciwy, bardzo dobry fachowiec, dekorator okien przyjmie posade. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 589

Fryzjer

trwała wodna męski szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 888

Syn

uczciwych rodziców silny, pragnie się wyuczyć rzeźnictwa. A. Glabus, ul. Kowalska 7, Winiary. zdg 45 950

Chłopiec

lat 18, władający francuskim poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 957

Księgowość

zakładam — prowadzę tanio. — Oferty Kurjer Poznański zdg 45 856

Rządca - Administrator

szuka od zaraz lub później posady z kaucją, z 25 letnią praktyką i 16 lat na jednym majątku. Oferty uprasza się do Kurjera Poznańskiego zdg 45 880

SNIEŻNO BIAŁA MIĘTOWA PASTA DO ZĘBÓW

Pg 834041-2 7839

Technik - dentysta

bardzo dzielny w technice oraz w operatywie poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 43 653

Posady

woźnego lub innej szuka bezrobotny. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 45 556

Chłopiec

15 letni z bardzo dobrym świadectwem szkolnym szuka posady do posyłek. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 45 557

Szofer - służący

dłuższa praktyka szuka posady skromnym wynagrodzeniem. — Oferty Kurjer Poznański zdg 45 570

Francuska - Polka

z b. dobrym francuskim szuka zaraz posady do dzieci. Wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 614

Kwaciarka

siła pierwszorzędna poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 867

27. WOLNE MIEJSCA

Potrzebna

inteligentna paniąka do składu branży sanitarno - chirurgicznej koniecznie z znajomością języka polsko-niemieckiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 980

Kwaciarka

siła pierwszorzędna potrzebna. Kawiarnia, Dąbrowskiego 12. zdg 45 900

Fryzjerka

Wielkie Garbary 14. zdg 45 833

Elektromonter

z koncesją, stała posada na prowincji potrzebny. Oferty z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego pod zdg 45 618

Chętnie dzisiaj czekamy, bo nareszcie pozbedziemy się wszelkiego rodzaju robactwa. Nasza pani kupuje mydło S ty x marki Universum.

Książkowa

młodsza bardzo biegła, znająca wszelkie prace, poszukuje posady za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 625

Krawcowa

praktyka dom tania szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 624

Bacznosci!

Leśnik - bażantarnik Poznańczyk, żonaty lat 32, 1 dziecko, poszukuje posady od 1. 1. 1937 lub później, któremu J. WPanu zależy na energicznym leśniku, który ma jeszcze inną znajomość fachową, za chce złożyć oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 45 620

20,—

złoty dziennie zarobi każdy. — „Pomoc”, Lwów 15. Cerkiewna 18. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 262

Uczenica

do krawiecznicy na rok. Kantata 1. m. 3. zdg 44 539

Biuralistka

stenotypistka w niemieckim i polskim. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 45 057. Fotogr. świadectwa, pensja. zdg 45 057

Wychowawczyni-freblanka

zdrowa, młodsza, z praktyką do chłopców wiek przedszkolny zaraz potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 890

Dzieci pamiętajcie,

że już jutro św. Mikołaj ze swym orszakiem przybędzie na salę Król. Jadwigi przy Alejach Marcinkowskiego 1, gdzie rozdawane będą piękne podarki podczas zabawy, urządzonej przez Stow. Pań św. Wincentego a Paulo par. Farnej. Początek o godz. 15. Program urozmaicony, doborowa orkiestra, piękne przedstawienie dla dzieci i starszych, różne gry, paczki szczęścia, a przede wszystkim własny smaczny a tani bufet. Wstęp od osoby tylko 20 gr. (dzieci mają wstęp tylko w towarzystwie starszych). Dochód przeznaczony na najbiedniejszych par. Farnej. zdg 754/5

Krawcowa

dobry krój dziennie 1.50 szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 642

Krawcowa

w dom poza dom szuka posady. Wielkie Garbary 6 — 5. zdg 45 668

Sierota

zamieszkała z dobrymi świadectwami szuka posady. Najchętniej do pomocy bufetu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 975

Ekspedjent

dekorator branży blawatów dzielnicy potrzebny. Karaś, Zamkowa nr. 4. zdg 45 686

Ekspedientka

która wniesie udział 3—5 000,— stała posada. Pensja i udział w zyskach. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 726/7

Wspólnik

(czka) z gotówką 400,— do współpracy biurowej potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 788/9

Erbedont

ELIKSIR · PROSEK i PASTA DO ZĘBÓW

R. Barcikowski S. A. Poznań

Ekspedientka

galanteria skórzana niemiecki. Piłsudskiego 3. zdg 45 539

Pracznka

uczciwa. Długa 14. m. 15. zdg 45 742

Fryzjerka

potrzebna stałe. Świetosławska 12 (dawnej Jezulicki). zdg 45 725

Dziewczyna

z gotowaniem zaraz. Grobla 27, restauracja. zdg 45 629

Wyplatarki

biegle do wyplatania mebli potrzebne. Józef Sroczyński, fabryka mebli artystycznych, Emilji Szanieckiej 10. zdg 45 764

Uczeń

gastronomiczny na wyjazd od zaraz. Fabryczna 13, m. 38. zdg 45 767

Przedstawiciela

odpowiedzialnego w Poznaniu poszukuje na województwo Poznańskie wydział dezynfekcyjno-desygnacyjny Spółdzielni Sanitarnej Zrzeszenia Oficerów Rezerwy. Warszawa, Mokotowska 49. zdg 21 160

Samodzielną

dziewczyna z gotowaniem potrzebna (z dobrymi świadectwami). Zgłoszenia Poznańska 25, m. 4. zdg 45 672

Krawcowe

praktyka szwalniach. „Femina” Fredry. zdg 45 669

Dziewczyna

do wszystkiego pomoca interesie zaraz. Kawiarnia, św. Marcin 31 zdg 45 666

Fryzjerka

na stała posade. W. Garbary 32. zdg 45 774

Młodszego registratora

piszącego na maszynie, do biura adwokackiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 974

Poszukuję

solidnej umiejącej gotować służącą. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 962

Kelner

kaucja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 45 920

Elektromonter

potrzebny. M. Focha 84. zdg 45 934

Potrzebna

ekspedientka oddział galanteryjno-skórzany. Dom Nowości, 27 Grudnia 9. zdg 45 941

Asystent

(ka) z prawem wykon. zabiegów dentystycznych w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 45 951

Służąca

zaraz. Łąkowa 16. m. 8. zdg 45 949

Paniąka do dzieci

skromna, zdrowa, dobrze polecona, potrzebna od zaraz lub od 15 grudnia. Osobiste zgłoszenia: red. F. Fikus, Cicha 5/6. zdg 45 955

Leśnik

absolwent Uniw. Pozn. szuka zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 939

Dziewczyna

z gotowaniem do kuchni potrzebna. Restauracja, Stary Rynek 80/82. zdg 45 849

29. ROZPRYWKA

Baterje anodowe

kieszonkowe, lampki elektryczne

„Centra”

przybory elektrotechniczne. za- róbki poleca najtaniej

Kazimierz Matuszak

Pierackiego 16, tel. 30-67. Ng 17810

Leśnik

absolwent Uniw. Pozn. szuka zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 939

Dziewczyna

z gotowaniem do kuchni potrzebna. Restauracja, Stary Rynek 80/82. zdg 45 849

29. ROZPRYWKA

Baterje anodowe

kieszonkowe, lampki elektryczne

„Centra”

przybory elektrotechniczne. za- róbki poleca najtaniej

Kazimierz Matuszak

Pierackiego 16, tel. 30-67. Ng 17810

Leśnik

absolwent Uniw. Pozn. szuka zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 45 939

Dziewczyna

z gotowaniem do kuchni potrzebna. Restauracja, Stary Rynek 80/82. zdg 45 849

29. ROZPRYWKA

Baterje anodowe

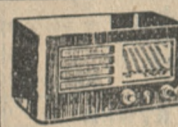
kieszonkowe, lampki elektryczne

„Centra”

przybory elektrotechniczne. za- róbki poleca najtaniej

Kazimierz Matuszak

Pierackiego 16, tel. 30-67. Ng 17810

12 złotych miesięcznie wystarczy na kupno u nas radioaparatu

Na wpłatę wystarczy już zł 15,—

lub Pożyczka Państwowa. Bateryjne odbiorniki najtaniej. Wy- miana aparatów.

Radiomechanika

Poznań, św. Marcin 27 w podwór- zu. prawo. telefon 12-38. Pg 8697-58.191

„Kapelusz”

modnie przeprasowany odwie- żony, zastąpi nowy. Tanie kapeluszki na składzie. Wytwórnia kapeluszki męskich, damskich, 27-go Grudnia 2, podwórce. zdg 44 482

Kino Corso

Powrót Frankensteina. zdg 45 581

„Wesoła wdówka”

Najwspanialsza operetka nieodwołalnie do wioru Kinoteatr „Sfinks”. zdg 45 622

Kino

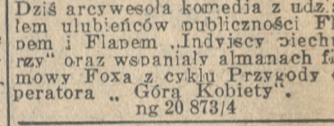
Tecza, Lazarz „Bounty” z Clark Gablem. zdg 45 645/6

Kino

„Gloria”. Dzisiejsze czasy. zdg 45 647/8

Kino Oświatowe TCL

Dziś arcywesoła komedia z udziałem ulubieńców publiczności Filipem i Flanem „Indyjscy piechurzy” oraz wspaniały almanach filmowy Foxa z ciekry Przygody operatora „Góra Kobiety”. ng 20 873/4

Katalogi ilustrowane wysła bezpłatnie na Modele 1937 r.